บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบและการอบรมเลี้ยงดู กับการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น

25 เม.ย. 2544

ปริญญานิพนธ์
ของ
พัชรินทร์ เสรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มีนาคม 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาผล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาผล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่.....เดือน มีนาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นวลละออ สุภาผล ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่เป็นผู้ให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของเนื้อหาทางวิชาการ รวมทั้งกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา ที่ได้ร่วมเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ด้วยความเต็มใจ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งและตระหนักถึงความกรุณา และความเสียสละเวลาของอาจารย์ทั้ง 4 ท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและอำนวยความสะดวกอย่างยิ่งจากเจ้าหน้าที่คลีนิคบำบัดยาเสพติดศูนย์สาธารณสุขกรุงเทพมหานคร และกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มาบำบัดยาเสพติดในคลีนิคบำบัดยาเสพติดที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างเต็มใจ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือทำให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ รวมถึงเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดที่เป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ที่กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ และที่สำคัญคืออาจารย์ประจำชั้นที่ให้ความกรุณาเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยต้องการ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณด้วยความจริงใจ

และขอขอบพระคุณทุนสำหรับสนับสนุนการวิจัย “งบประมาณปี 2544” ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยมีความระลึกถึงแต่ไม่สามารถจะกล่าวนามในที่นี้ได้ครบถ้วนคือ อาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาทุกๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาทุกคนและ คุณรัตนา ทอดสนิทที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมาด้วยเช่นกัน

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเรอรัตน์-คุณแม่บัวพิศ เสรี ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการเรียนของผู้วิจัย รวมถึงปลูกฝังความใฝ่เรียนให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีนามข้างต้น และผู้ที่ไม่มีนามปรากฏ ที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความรู้ แก้ไข ปรับปรุง ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

พัชรินทร์ เสรี

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 บทนำ..... 1
ภูมิหลัง..... 1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย..... 3
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า..... 3
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า..... 3
ตัวแปรที่ศึกษา..... 4
นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
นิยามตัวแปรปฏิบัติการ..... 4

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 11
ความหมายและประเภทของยาเสพติด..... 11
สาเหตุทั่วไปของการติดยาเสพติดของวัยรุ่นและการสังเกตผู้ติดยาเสพติด..... 12
ความหมายของบุคลิกภาพและทฤษฎีบุคลิกภาพ..... 16
งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพกับการติดยาเสพติด..... 25
รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู..... 37
งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติด..... 39
สมมุติฐานในการวิจัย..... 44
กรอบความคิดในการวิจัย..... 45

3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 46
การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้..... 50

บทที่ หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52

5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 74
จุดมุ่งหมายของการวิจัย..... 74
ขอบเขตของการวิจัย..... 75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 75
การดำเนินการวิจัย..... 76
การวิเคราะห์ข้อมูล..... 76
สรุปผลการวิจัย..... 76
อภิปรายผล..... 78
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 83
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ..... 84

บรรณานุกรม..... 86

ภาคผนวก..... 91

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 118

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ A ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 52

2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 53

3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ C ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 53

4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ G ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 54

5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ H ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 54

6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_1 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 55

7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_2 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 55

8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_3 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... .56

9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ E ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 56

10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ F ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 57

11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ I ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 57

12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ L ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 58

13 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ M ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 58

14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ N ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 59

15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ O ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 59

ตาราง หน้า

16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_4 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 60
17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มากของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 61
18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-ใช้เหตุผลของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 61
19 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-ควบคุมมากของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 62
20 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิตของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 62
21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็วของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 63
22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นในกลุ่มรวม..... 64
23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด..... 65
24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 66
25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดและกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด..... 69
26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มรวม..... 70
27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด..... 71
28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด..... 72
29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดและกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด..... 73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบความคิดในการวิจัย..... 45

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังปรากฏเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์และสื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวการประกอบอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพบว่าอาชญากรมักเมายาบ้าหรือติดยาเสพติด ทำให้ขาดสามัญสำนึก และขาดสติสัมปชัญญะ รวมถึงข่าวอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งผู้ขับขี่เมายาบ้าหรือเสพของมึนเมา เป็นต้น ทำให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและต่อประเทศ เช่น ปัญหาการเพิ่มอาชญากร ทำให้ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไม่ได้รับความปลอดภัย รัฐบาลต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามปัญหาที่เป็นผลมาจากยาเสพติดต่างๆ เป็นเงินจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนความเสียหายต่อตัวผู้เสพเองนั้น กล่าวได้ว่าทำลายทั้งอนาคตและชีวิต นอกจากนี้ยังมีปัญหาต่าง ๆ กล่าวคือ จำนวนผู้ติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเท่าไร ก็จะทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาเด็กจรจัด ปัญหาโสเภณี ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ เป็นต้น ทำให้ประเทศพัฒนาไปได้อย่างล่าช้า และสิ้นเปลืองทางด้านเศรษฐกิจเพื่อปราบปรามและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้ยากมากขึ้น จะเห็นได้ว่ายาเสพติดไม่เพียงแต่จะเป็นอันตรายต่อตัว ผู้เสพเอง คือ เป็นประชากรที่ด้อยคุณภาพแล้ว ยังเป็นสาเหตุของปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติอีกด้วย

จากการสำรวจของสำนักงานคณะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่ามีคนติดยาเสพติดเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - 2542 ประมาณ 56,000 - 100,000 คน โดยผู้ติดยาเสพติดจะมีจำนวนอายุน้อยลงทุกปี ดังเช่น ปี พ.ศ. 2537 – 2540 ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี แต่ในปี พ.ศ. 2541 กลุ่มอายุที่ติดยาเสพติดมากที่สุดคือ 15 - 19 ปี เฉลี่ยอายุประมาณ 18 ปี (สำนักงานคณะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2537 - 2542) จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหายาเสพติดเกิดมากในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งกำลังจะเป็นวัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศจะพัฒนาได้ก้าวหน้าเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรในประเทศ

ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะสร้างเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพ ก็คือ การเสริมสร้างบุคลิกภาพของบุคคลให้มีความสมบูรณ์ และมีสุขภาพจิตที่ดี สิ่งที่จะช่วยให้เกิดสิ่งดังกล่าวได้ก็คือสถาบันเริ่มแรกของบุคคลอันได้แก่ ครอบครัว โดยมีพ่อแม่เป็นหลักสำคัญ (วาสารจิตวิทยาคลีนิค. 2522 : 37)

สาเหตุของการติดยาเสพติด ได้มีการศึกษาถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นหันมาใช้ยาเสพติดจนกระทั่งกลายมาเป็น คนติดยาเสพติดนั้น พบว่ามีสาเหตุสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. สาเหตุจากบุคลิกภาพ คือตัวผู้ติดยาเสพติดเองเป็นผู้มีอารมณ์อ่อนไหว ถูกชักจูงง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ชอบพึ่งพาคนอื่น เชื่อฟังและคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย มองโลกในแง่ร้าย รู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ ขาดความนับถือตนเอง ชอบแยกตนเองออกจากสังคม จากการศึกษาของ จรัส สุวรรณเวลา และคณะ จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยพบว่า ผู้ติดยาเสพติด จะมีบุคลิกภาพและจิตผิดปกติ เช่น ปัญญาอ่อน บุคลิกภาพต่อต้านสังคม บุคลิกภาพที่พ่อแม่ปกป้องลูกมากเกินไป ไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่น ขาดหลักยึดเหนี่ยวของความรู้ที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับวัย ขาดระเบียบวินัย ขาดการยับยั้งชั่งใจ บุคลิกภาพดังกล่าว เป็นภาวะที่ไร้ภูมิคุ้มกันต่อปัญหายาเสพติด (จรัส สุวรรณเวลา. 2521 : 1 - 15)

2. สาเหตุจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา เด็กจะมีบุคลิกภาพอย่างไร ย่อมมาจากการอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากพ่อแม่เป็นผู้อบรมให้เด็กรู้จักแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในสังคม ทั้งด้านอุปนิสัยและอารมณ์ เด็กจะดีหรือเลวนั้นสามารถพิจารณาได้จากบรรยากาศในบ้านและความสัมพันธ์ในครอบครัว (ทิพย์สุดา นิลสินธพ. 2523 : 20)

วัตสัน (อุบลรัตน์ โพธิโกสุม. 2523 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Watson. 1959 : 539) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มากเกินไป ไม่ยอมให้เด็กทำอะไรตามปรารถนา ไม่ยอมให้เด็กทำอะไรโดยอิสระ เด็กจะมีความรู้สึกขาดความอบอุ่น มีความคิดอัดอั้น วิตกกังวลใจ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะเดียวกันถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะมีผลทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่มีใครสนใจ จึงพยายามเรียกร้องความสนใจ เด็กจะเรียกร้องความสนใจ ด้วยวิธีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เห็นคนอื่นเป็นศัตรู ปรับตัวไม่ดี มุ่งร้ายและไม่รู้จักขอบเขตของความพอดี และเมื่อเด็กได้รับอิสระมาก ทำให้เด็กมีเวลามากมาย มีเวลาท่องเที่ยวตามที่ตนเองต้องการ เมื่อเกิดความอยากรู้อยากเห็น ก็ทดลองด้วยตนเอง ซึ่งจะมีผลทำให้เด็กถูกชักจูงไปได้ง่าย ทำให้ถูกชักจูงให้ติดยาเสพติดในที่สุด (ประพันธ์ สุทธาวาส. 2519 : 19)

3. สาเหตุจากเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึง การงานหรืออาชีพบางประเภทของบิดา มารดา ที่เอื้อต่อการติดยาเสพติด เช่นบิดา มารดาว่างงาน มีรายได้น้อยเกินไป หรือมากเกินไป ภาระหรือความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจอาจเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้คนหันไปหายาเสพติด เพื่อหาทางออกหรือเพิ่มพลังขีดความสามารถในงานอาชีพที่ทำอยู่ก็อาจเป็นได้ (สนิท สมัครการ. 2521 : 7) รวมถึงสิ่งแวดล้อมเช่น การอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ที่มีผู้เสพยาเสพติดมาก เด็กมีโอกาสถูกชักชวนเสพยาเสพติดหรือการคบเพื่อนบ้านและเพื่อนที่โรงเรียน ที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกเร หรือติดยาเสพติดเด็กก็จะถูกชักชวนใช้ยาเสพติดเช่นกัน

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ สติปัญญาต่ำ (B^-) จะมีระดับสติปัญญาไม่เฉลียวฉลาดนัก จะใช้ความคิดเชิงรูปธรรม มากกว่านามธรรม ทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ช้า ขาดความมั่นคงในตนเอง ทำอะไรไม่เข้มแข็ง ขาดการจริงจัง พฤติกรรมไม่คล่องแคล่ว

บุคคลที่ได้คะแนนสูง สติปัญญาสูง (B^+) เป็นผู้ที่มีเชาว์ปัญญาสูง มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม เฉลียวฉลาด มีธรรมะ มีความพากเพียรในการศึกษาหาความรู้ กระทำตนเป็นผู้มีวัฒนธรรม

องค์ประกอบ C อารมณ์อ่อนไหว (C^-) อารมณ์มั่นคง (C^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อารมณ์อ่อนไหว (C^-) จะมีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อสถานการณ์ที่ยุ่งยาก ทัศนคติเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มักมีอาการโรคประสาทชนิดเหน็ดเหนื่อย (Neurasthenia) มีความวิตกกังวลอยู่เสมอ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อารมณ์มั่นคง (C^+) เป็นผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ใจเย็น รู้จักความเป็นจริงของชีวิต ไม่มีอาการโรคประสาทชนิดเหน็ดเหนื่อย (Neurasthenia) จิตใจสงบ

องค์ประกอบ E อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) รักษาสิทธิของตน (E^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) จะมีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม เชื่อฟังผู้อื่น มีจิตใจเมตตากรุณา ใจอ่อน มีนิสัยประนีประนอม ชอบแสดงความรู้สึก มีความเชื่อถือในขนบธรรมเนียม อารมณ์เสียง่าย มีความพอใจในตนเอง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง รักษาสิทธิของตน (E^+) ถือตนเองเป็นใหญ่ นิสัยดื้อรั้น มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง มีความก้าวร้าว ไม่ถือขนบธรรมเนียม ต้องการความสนใจจากผู้อื่น

องค์ประกอบ F สุขุมมีสติ (F^-) ทำตนตามสบาย (F^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ สุขุมมีสติ (F^-) เป็นผู้ที่มีลักษณะเงียบขรึม ไตร่ตรอง มักมีความรู้สึกไม่สบายใจ มีความกังวลครุ่นคิด ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น ไม่ชอบคบเพื่อน เฉื่อยชา

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ทำตนตามสบาย (F^+) เป็นผู้มีพฤติกรรมตามสบาย กระทำตามอารมณ์ชั่วแล่น ช่างพูด ร่าเริง จิตใจสงบไม่ดิ้นรน เป็นคนตรงไปตรงมา เปิดเผย ว่องไว และมีความกระตือรือร้น

องค์ประกอบ G เห็นแก่ได้ (G^-) มีธรรมะ (G^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ เห็นแก่ได้ (G^-) ชอบความสะดวกสบาย เป็นคนไม่มีความตั้งใจจริง ถือความสะดวกเป็นใหญ่ ไม่เอาจริงเอาจังกับงาน มีความรับผิดชอบน้อย ชอบเรียกร้อง ขาดความอดทน ไม่มีระเบียบ ชอบหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ มีความเกียจคร้าน ไว้วางใจไม่ได้ ชอบขัดขวาง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง มีธรรมะ (G^+) เป็นผู้ที่มีธรรมะในใจ มีความพากเพียร มีความตั้งใจมั่นคง รักในศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เคร่งครัดในระเบียบ สนใจผู้อื่น

องค์ประกอบ H มีความละอาย (H^-) อาจหาญ (H^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มีความละอาย (H^-) มีลักษณะขี้อาย ชอบหลบถอยประหม่าเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัวจากผู้อื่น ไม่ชอบสนิทสนมกับใคร เกิดความรู้สึกง่าย สงบเสงี่ยม มีธรรมะในใจ ความสนใจแคบ มีความระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม นึกถึงผู้อื่น มองเห็นอันตรายได้อย่างรวดเร็ว

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อาจหาญ (H^+) เป็นผู้มีลักษณะชอบเสี่ยงภัย ชอบพบกับบุคคลอื่น มีความคล่องแคล่ว สนใจเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่นร่าเริง มีความเป็นมิตร อารมณ์อ่อนไหว ไม่ระแวงในอันตราย

องค์ประกอบ I จิตใจมั่นคง (I^-) จิตใจอ่อนไหว (I^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ จิตใจมั่นคง (I^-) เป็นผู้ที่รู้จักสภาพที่เป็นจริง สร้างความหวังแต่เพียงเล็กน้อย เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ ใจแข็ง พอใจในตนเอง ไม่กังวลในปมด้อยของร่างกาย

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจอ่อนไหว (I^+) เป็นคนที่ชอบเรียกร้อง ไม่มีความอดทน ถือตนเองเป็นใหญ่ ขึ้นกับผู้อื่น เป็นผู้ที่เคยได้รับการปกป้องคุ้มครองมากเกินควร ต้องการความช่วยเหลือ มีความเมตตากรุณา สุภาพอ่อนโยน ต้องการความสนใจ กังวลถึงสุขภาพโดยไม่มีการเจ็บป่วยที่แท้จริง มีความกังวลใจ

องค์ประกอบ L มีความไว้วางใจ (L^-) จิตใจหวาดระแวง (L^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มีความไว้วางใจ (L^-) มีลักษณะยอมรับผู้อื่น ไม่อิจฉา คบง่าย ชอบเข้าสังคม ไว้วางใจคน เปิดรับสภาพต่างๆ มีการเตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อรอโอกาสเห็นอกเห็นใจและให้โอกาสผู้อื่น ใจกล้า อารมณ์เยือกเย็นและรื่นเริง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจหวาดระแวง (L^+) มีลักษณะอิจฉาผู้อื่น พอใจในตนเอง มีความรู้สึกสงสัยในสิ่งต่าง ๆ ยึดมั่นในความเห็นของตน คล้อยตามผู้อื่นได้ยาก หลีกเลี่ยงความยุ่งยาก ข่มเหงผู้อื่น ใจหงุดหงิด

องค์ประกอบ M ลงมือปฏิบัติ (M^-) สร้างความฝัน (M^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ ลงมือปฏิบัติ (M^-) เป็นผู้ที่ชอบการปฏิบัติจริง มีความระมัดระวัง เจ้าระเบียบ มีความกระตือรือร้นในความต้องการที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีความสนใจแคบอยู่เฉพาะเรื่องในปัจจุบัน ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ถ้าไม่ถูกเร้า มีการพิจารณาที่เหมาะสม มีความตั้งใจจริง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง สร้างความฝัน (M^+) เป็นคนที่หมกมุ่นในแรงขับภายใน ไม่เอาใจใส่ในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ทำตามประเพณี เอาใจตัวเอง สนใจศิลปะ ทฤษฎี และความเชื่อพื้นฐาน ชอบสร้างมโนภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ขาดวุฒิภาวะในการตัดสินใจอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง

องค์ประกอบ N มั่นคงเปิดเผย (N^-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มั่นคงเปิดเผย (N^-) มีลักษณะเปิดเผยไม่คล่องแคล่วในการสมาคม ไม่เป็นการเสแสร้ง มีความซื่อและจริงใจ กังวลถึงความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง ชอบอยู่รวมกลุ่ม มีรสนิยมง่าย ๆ ขาดความเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้ง ไม่มีทักษะในการวิเคราะห์ แรงจูงใจ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) มีมารยาทสละสลวย คล่องแคล่ว ในการติดต่อกับผู้อื่น ระมัดระวังในผลได้ผลเสีย มองการณ์ไกล ชอบปลีกตัว มีการควบคุมอารมณ์ พิจารณาตนเองและผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีความทะเยอทะยาน บางครั้งมีความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย

องค์ประกอบ O จิตสงบราบเรียบ (O^-) จิตใจหวาดหวั่น (O^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ จิตสงบราบเรียบ (O^-) มีลักษณะมั่นใจในตนเอง รื่นเริง ปรับจิตใจได้ง่าย ใจหนักแน่น สงบ ถือความสะดวก ไม่มีความวิตกกังวล ชอบทำตัวง่าย ๆ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจหวาดหวั่น (O^+) เป็นบุคคลที่มีความวิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหว ใจอ่อน อารมณ์เสียง่าย มีความสำนึกในหน้าที่อย่างรุนแรง มีความพิถีพิถัน วิตกกังวลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล มีอารมณ์กลัว มักมีอารมณ์เศร้าหมองหงอยเหงา

องค์ประกอบ Q_1 นักอนุรักษ์ (Q_1^-) นักทดลอง (Q_1^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ นักอนุรักษ์ (Q_1^-) เป็นพวกถือจารีตประเพณีนิยมและเชื่อในสิ่งที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมา ระมัดระวังในการพิจารณาความคิดใหม่ ๆ และมักมองในแง่ร้าย มักต่อต้านและประวิงการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจในการคิดแบบวิเคราะห์

บุคคลที่ได้คะแนนสูง นักทดลอง (Q_1^+) ชอบการทดลอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์เสรีนิยม ชอบวิเคราะห์ สนใจในเรื่องการใช้สติปัญญา มีลักษณะสงสัย และชอบค้นคว้า ความคิดทั้งเก่าและใหม่ เปิดใจกว้างต่อความสะดวกและการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบ Q_2 พึ่งกลุ่ม (Q_2^-) พึ่งตนเอง (Q_2^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ พึ่งกลุ่ม (Q_2^-) มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม เป็นผู้ร่วมงานและผู้ตามที่ดีชอบและขึ้นกับการยอมรับของสังคม ต้องการความสนับสนุนจากกลุ่ม

บุคคลที่ได้คะแนนสูง พึ่งตนเอง (Q_2^+) มีความพอใจในตนเอง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความเคยชินกับวิธีการทำงานของตน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผนของตนเอง ไม่สนใจความคิดเห็นของสังคม

องค์ประกอบ Q_3 ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-) ควบคุมตนเอง (Q_3^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-) เป็นบุคคลที่ไม่มีวินัย ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่รักษาข้อตกลง ปฏิบัติตามแรงกระตุ้นภายในตนเอง ไม่เอาใจใส่ต่อ

กฎเกณฑ์และความต้องการของสังคม ความสามารถในการปรับตัวไม่ดี โดยเฉพาะเรื่องที่ทำให้เกิดความกระทบกระเทือนใจ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ควบคุมตัวเอง (Q_3^+) เป็นผู้ที่ควบคุมตัวเองได้ ทำตัวเหมาะสมในสังคม มีความตั้งใจจริง

องค์ประกอบ Q_4 อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-) เป็นบุคคลที่ทำพฤติกรรมตามความพอใจ ไม่มีข้อคับใจ พอใจในสถานการณ์ที่เป็นอยู่

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+) มีลักษณะเครียด มีความข้องคับใจ มีแรงขับภายในมาก มักตื่นเต้นใจร้อน

2. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลปฏิบัติต่อเด็กและเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตนและผู้อื่นในทำนองต่าง ๆ กัน ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องในชีวิตเด็ก ทำให้เด็กได้เรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และเลียนแบบการกระทำต่าง ๆ ของผู้อบรมเลี้ยงดู ในที่นี้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลปฏิบัติต่อเด็ก โดยแสดงความรักใคร่ ต่อลูกอย่างเปิดเผย สนใจทุกข์สุขเด็ก ใกล้ชิดบุตร ยอมให้บุตรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว ให้ความสนิทสนม สนับสนุนช่วยเหลือและมีความเข้าใจความรู้สึกของบุตรเป็นอย่างดี ในปริมาณต่างๆ ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดการ อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรา 6 หน่วย ในการวิจัยนี้แบ่งผู้ตอบเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก กับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ ในการแบ่งคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก แบบวัดนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.70

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ปฏิบัติต่อเด็ก โดยกระทำและแจกแจงเหตุผลต่าง ๆ แก่เด็ก ในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร ในสิ่งต่างๆ ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผลของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรา 6 หน่วย ในการวิจัยนี้แบ่งผู้ตอบเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการ

แบ่งคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย หรือใช้อารมณ์มาก คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก แบบวัดนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้หาความเชื่อมั่นได้ 0.63

2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือ ผู้ดูแลปฏิบัติต่อเด็กโดย การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้ว บิดา มารดาคอยตรวจตราว่าทำตามที่ตนต้องการหรือไม่ ในปริมาณต่างๆ ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรา 6 หน่วย ในการวิจัยนี้แบ่งผู้ตอบเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก กับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการแบ่งคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่า ผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย แบบวัดนี้ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.72

2.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลปฏิบัติต่อเด็ก โดยการลงโทษเมื่อเด็กทำผิด ในที่นี้แบ่งเป็นการลงโทษทางจิต เช่น การงดแสดงความรักใคร่ เมตตา การตัดสิทธิต่าง ๆ การทำท่าไม่พอใจ การเมินเฉย การดุด่าว่ากล่าวตักเตือน ส่วนการลงโทษทางกาย เช่น การเฆี่ยนตี ตัวแปรนี้ วัดโดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรา 6 หน่วย ในการวิจัยนี้ แบ่งผู้ตอบเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต กับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย โดยได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการแบ่งคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าผู้ตอบได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมากกว่าทางจิต แบบวัดนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.59

2.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว หมายถึง การที่บิดา มารดา หรือผู้ดูแลปฏิบัติต่อเด็ก โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ในปริมาณต่าง ๆ ตัวแปรนี้วัดโดย แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็วของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรา 11 หน่วย ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งผู้ตอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว กับกลุ่มที่ได้

รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการแบ่งคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า และผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว แบบวัดนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.57

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติดของวัยรุ่น เป็นการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ตามทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล และการอบรมเลี้ยงดู 5 รูปแบบ ของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ในบทนี้จะได้กล่าวถึงหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ซึ่งได้แก่

1. ความหมายและประเภทของยาเสพติด
2. สาเหตุทั่วไปของการติดยาเสพติดของวัยรุ่น
3. การสังเกตผู้ติดยาเสพติด
4. ความหมายของบุคลิกภาพและทฤษฎีบุคลิกภาพ
5. งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพกับการติดยาเสพติด
6. รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู
7. งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติด

ความหมายและประเภทของยาเสพติด

ความหมายของยาเสพติด

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ WHO) ได้ให้คำจำกัดความว่า "ยาเสพติด" คือสารหรือเคมีใดๆ ที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจต่อๆ ไป โดยไม่สามารถจะหยุดเสพได้ กับทั้งต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นอันตรายต่อร่างกาย และจิตใจในภายหลัง

สำนักงานปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส) ได้ให้คำจำกัดความว่า คือ ยาหรือสารเคมีใดๆ ก็ตามซึ่งเมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกาย โดยการฉีด การสูบ การกิน การดม หรือวิธีอื่นติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะก่อให้เกิดเป็นพิษเรื้อรังจะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพ และแก่สังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ผู้เสพแสดงออกซึ่งลักษณะต่างๆ กันคือ มีความต้องการที่จะเสพยาชนิดนั้นๆ ต่อเนื่องกันไป มีความต้องการเพิ่มปริมาณของยามากขึ้นทุกระยะ และมีภาวะเป็นการติดยา และอยากยา ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ (เภา สารสิน. 2521 - 2522 : 10)

ดังนั้น ยาเสพติดจึงหมายถึง ยาหรือสารเคมีใดๆ ก็ตาม ที่รับเข้าสู่ร่างกาย โดยการกิน ฉีด สูบ หรือดม เป็นระยะเวลาติดต่อกันนานระยะหนึ่ง และก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ คือ เมื่อใช้แล้วต้องเพิ่มขนาดตลอดเวลา เมื่อใช้นานๆ จะมีความต้องการมากขึ้นทั้งทางร่างกาย และ จิตใจ เมื่อหยุดใช้จะทำให้เกิดอาการผิดปกติ และเกิดผลร้ายต่อสุขภาพร่างกาย

ประเภทของยาเสพติด

สุชาติ โสมประยูร ได้แบ่งประเภทยาเสพติดให้โทษไว้ 3 ชนิดคือ

1. ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drug) คือยาเสพติดที่สกัดจากพืชบางชนิด เช่น ฝิ่น กัญชา พืชกระท่อม โคเคอีน ซึ่งอาจนำมาเปลี่ยนแปรธาตุต่อไปอีกด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น การแปรธาตุฝิ่นเป็นมอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอีน เป็นต้น

2. ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drug) คือยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี ซึ่งนำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เพราะมีสารที่ทำให้เสพติดผสมอยู่ เช่น เพธิลีน (Pethidine) ไฟเซปโทน (Physeptone) เป็นต้น

3. ยาเสพติดเป็นนิสัย (Habitual Drug) คือ ยาบางจำพวกที่เมื่อเสพบ่อยครั้งจะเกิดอาการเสพติด เช่น ยาบาบิทูเรต (Barbiturates) ซึ่งเป็นยาจำพวกระงับประสาท หรือแอมเฟตามีน (Amphetamine) ซึ่งเป็นยาจำพวกกระตุ้นประสาท เป็นต้น

สาเหตุทั่วไปของการติดยาเสพติดของวัยรุ่น

มาลี ธรรมลิขิตกุล ได้กล่าวถึงสาเหตุการติดยาในหมู่วัยรุ่นว่า เกิดจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้ อยากเห็น ต้องการทดลอง แสดงความคึกคะนอง ถ้าพิจารณาทางด้านจิตวิทยาแล้ว พบว่า การแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ จะช่วยลดความต้องการภายในของวัยรุ่น จึงมีโอกาสทดลองยาเสพติดได้

2. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จารีตประเพณีที่โน้มเอียงไปทางตะวันตก ทำให้วัยรุ่นรับวัฒนธรรมเหล่านั้นมาปฏิบัติ เช่น การแต่งกาย การไว้ผม การเข้าสถานเริงรมย์ รวมทั้งการใช้ยาเสพติด

3. วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน ไม่ต้องการความสนใจ ความเอาใจใส่จากคนในครอบครัว เช่นวัยเด็ก แต่ให้ความสนใจ ความผูกพัน ความรัก และความไว้วางใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับกับเพื่อนมากขึ้นอาศัยเพื่อนกลุ่มเดียวกันเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มอาจชักชวนกันประพฤติในสิ่งที่สังคมยอมรับ เช่น การตั้งใจเรียน เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ฯลฯ หรือประพฤติในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การก่อกวน การยกพวกตีกัน การทุจริต การเสพยาเสพติด เป็นต้น

4. การพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนดิ้นรนกับความเป็นอยู่ ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูเด็กในปกครอง เด็กรู้สึกว่าตนขาดความรัก ความอบอุ่น เด็กจึงหาที่พึ่งคือ ยาเสพติดได้

5. ปัจจุบันมีสถานเริงรมย์ที่จัดเป็นอบายมุขในชุมชนเมือง เช่น กรุงเทพมหานคร ที่มีประชาชนหนาแน่น อันเป็นเหตุให้เด็กเข้าไปมั่วและเสพยาเสพติดได้

6. ยาต่างๆหาซื้อได้ง่ายผู้ขายมักคำนึงถึงผลกำไรมากกว่าความปลอดภัยของประชาชน การจัดการกับยาเสพติดหรือยาที่เป็นอันตรายแก่ร่างกายตามกฎหมายให้ผลได้ไม่เต็มที่ ทำให้เด็กหรือวัยรุ่นหาซื้อยาเสพติดมาบริโภคได้ง่าย

7. ยาบางชนิดมีผลทำให้ติดได้ง่ายเพียงทดลอง 1-3 ครั้งก็ทำให้ติด เช่น เฮโรอีน ถ้าเสพบ่อยครั้งอาจถึงแก่ชีวิต

นอกจากนั้น วิณา นนทพันธาวาทย์ ได้สรุปปัจจัย ที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมที่เกิดก่อนการใช้ยาที่ผิดกฎหมายดังนี้

1. มีพฤติกรรมที่ขัดต่อระเบียบ เช่น ไม่ทำการบ้านและงานอื่น สูบบุหรี่ในโรงเรียน ลักขโมย ใช้ภาษาหยาบคาย ไม่สุภาพเรียบร้อยกับครู แกล้งเพื่อน มีปัญหาเรื่องเพื่อน เป็นต้น การมีพฤติกรรมเหล่านั้น แสดงว่าวัยรุ่นไม่สนใจกับสิ่งที่สังคมกำหนด แต่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ตามความพอใจ ทั้งเพื่อการประท้วง ให้สังคมยอมรับ หรือเพื่อลดความเครียดของตน

2. มีผลการเรียนต่ำ อาจสืบเนื่องมาจากความเกียจคร้าน สติปัญญาต่ำไม่เข้าใจหลักสูตรหรือวิชาที่เรียนเกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างครูและนักเรียนรวมถึงการคาดหวังผลการเรียน ที่เกินความสามารถ ทำให้เกิดความผิดหวัง วิตกกังวล ความเครียด หลังจากนั้นจึงมีพฤติกรรมหันไปพึ่งยาเสพติด

3. สัมพันธ์กับกลุ่มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น อยู่ในกลุ่มลักขโมย กลุ่มติดยาเสพติด กลุ่มที่มีปัญหาทางเพศ เป็นต้น

4. วัยรุ่นเรียนรู้ และมีความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ยาในทางที่ผิด ดังเช่น การที่วัยรุ่นกังวลต่อการเรียน การทำงาน ได้รับรู้ว่าการใช้ยากระตุ้นประสาทจะช่วยให้ไม่ง่วง สามารถทำงานได้นาน หรือการรับรู้ว่าการใช้ยาเสพติดบางชนิดจะทำให้ลืมความทุกข์ ความกังวล เหล่านี้ล้วนนำไปสู่พฤติกรรมพึ่งยาต่อไป

จากสาเหตุที่ผลักดันให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมติดยาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า สิ่งแวดล้อมและยามีผลให้วัยรุ่นติดยา องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การที่มีสถานเริงรมย์แพร่หลาย อิทธิพลของสังคมเพื่อน ครอบครัวที่ไม่เอื้ออาทรต่อด้านพัฒนาการ เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่น องค์ประกอบด้านยา เช่น การที่ยาเสพติดมีขายอยู่ทั่วไป ฤทธิ์ของยาทำให้ติดง่าย จัดเป็นองค์ประกอบที่ยามีอิทธิพลต่อการติดยาของวัยรุ่น องค์ประกอบทั้ง 2 ประการมีอิทธิพลต่อจิตใจของวัยรุ่น ที่มีบุคลิกภาพนับถือตนเองต่ำ และประสบความล้มเหลวในชีวิต

จรัส สงวนเสริมศรี (2527) ได้กล่าวถึงสาเหตุการใช้ยาเสพติดดังนี้

1. สาเหตุทางกาย เนื่องจากการเจ็บป่วยแล้วใช้ยาเสพติด เป็นยาระงับการป่วยที่เกิดขึ้น เช่น ปวด นอนไม่หลับ ไอ ท้องเดิน หืด เป็นต้น เมื่อใช้ไปนานๆ ก็จะกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดได้

2. สาเหตุทางใจ เนื่องจากบุคลิกภาพดั้งเดิมไม่ปกติ เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งคนอื่นตลอดเวลา หรือเป็นพวกที่มีความคิดต่อต้านสังคม สาเหตุทางใจเพราะ

2.1 อยากทดลอง โดยปราศจากการไตร่ตรอง โดยคิดว่าคงไม่ติดง่าย แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด

2.2 ถูกชักชวนจากเพื่อนฝูงที่กำลังติดยาเสพติดถูกหลอกว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรง ต้องการความสบายใจ หรือความสนุก ต้องการหนีปัญหาเพื่อให้ลืมทุกข์

จากสาเหตุดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สาเหตุการติดยาของวัยรุ่นมาจาก 2 สาเหตุ คือ จากสิ่งแวดล้อม และจากการอบรมเลี้ยงดู

1. จากสิ่งแวดล้อม เช่น อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด มีผู้เสพยาเสพติดมาก เด็กมีโอกาสถูกชักชวนเสพยาเสพติดสูงการคบเพื่อนทั้งเพื่อนบ้านและเพื่อนที่โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกเร หรือติดยาเสพติด เด็กก็จะถูกชักชวนใช้ยาเสพติดเช่นกัน เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้ อยากลองอยู่แล้ว รวมถึงปัจจุบันสถานที่เริงรมย์หรือสถานที่ใช้ยามีแพร่หลายมากขึ้น สามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่าย จึงทำให้อัตราการใช้ยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น

2. จากการอบรมเลี้ยงดู และการเอาใจใส่ของบิดา มารดา รับรู้และเข้าใจปัญหาของเด็ก ที่สำคัญคือการรับฟังความคิดเห็นของเด็ก และให้โอกาสเด็กมีส่วนร่วมในการช่วยตัดสินปัญหา และการดำเนินชีวิตของเด็กเอง เพื่อเด็กจะได้เกิดความภาคภูมิใจในการกระทำ และตัดสินใจของตนเอง และมีความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อครอบครัว การให้เด็กมีส่วนร่วมต่างๆ ในครอบครัว ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก บิดา มารดามีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เมื่อเด็กมีปัญหาอะไรก็จะเกิดความไว้วางใจให้บิดา มารดามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแทนที่จะไปปรึกษาเพื่อนมากกว่า เพราะกลุ่มเพื่อนเป็นสาเหตุสำคัญในการติดยาเสพติด

การสังเกตผู้ติดยาเสพติด

เนื่องจากยาเสพติดทั้งหลาย เมื่อเกิดการเสพติดจะมีผลกระทบต่อร่างกาย และจิตใจของผู้เสพ ซึ่งทำให้ลักษณะและความประพฤติของผู้เสพติดเปลี่ยนไปจากเดิมได้ ที่อาจสังเกตได้ คือ

1. สุขภาพเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นโทษโดยตรงของสิ่งเสพติดต่อร่างกาย เช่น ร่างกายซูบผอม

2. อารมณ์ฉุนเฉียว หรือเงียบขรึมผิดปกติ จึงมักพบผู้เสพติดชอบทะเลาะวิวาทและทำร้ายผู้อื่น หรือในทางกลับกัน แยกตัวอยู่โดดเดี่ยว และหนีออกจากพรรคพวก

3. เปลี่ยนแปลงทางด้านการเรียน ถ้าผู้เสพติดเป็นนักเรียนมักพบว่าไม่สามารถเรียนหนังสือหรือผลการเรียนแย่ลง ถ้าเป็นพวกทำงานก็จะพบว่าประสิทธิภาพการทำงานลดลง หรือไม่ยอมทำงานเลย

4. สวมแว่นกันแดดตลอดเวลา เพื่อต้องการซ่อนแก้วตาที่เบิกกว้างหรือตาสู้แสงสว่างไม่ได้

5. ใช้เสื้อแขนยาวตลอดเวลา เพื่อปกปิดรอยเข็มที่ฉีดยา ตรงท้องแขนด้านใน หรือรอยกรีดตรงต้นแขนด้านใน

6. ติดต่อกับเพื่อนแปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกติดยาเสพติดเหมือนกัน

7. มีลับลมคมใน หรือมักอยู่ในที่ลับตาคน อาจเพื่อต้องการซุกซ่อนหรือเสพยา

8. ขอเงินจากผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น หรือยืมเงินจากเพื่อนฝูงเสมอ เพื่อจะนำเงินไปซื้อยาเสพติด

9. ลักเล็กขโมยน้อยของในบ้านตนเอง เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนในโรงเรียนเพื่อหาเงินไปซื้อยาเสพติด (สำนักปราบปรามยาเสพติด. 2541 : 61)

สำหรับการติดยาเสพติดเฉพาะอย่าง ผู้เสพอาจมีลักษณะและความประพฤติที่แสดงให้เห็นว่าติดยาหรือกำลังเสพยาชนิดต่างๆ ดังนี้

1. ติดฝิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน

ผู้เสพติดสิ่งเหล่านี้มีลักษณะเด่นชัดคือ ร่างกายซูบผอม ผอมเหลือง นัยน์ตาเหลืองซีด ม่านตาหลี่ไม่กล้าสู้แสง (จึงมักสวมแว่นกันแดด) ริมฝีปากเขียวคล้ำ ง่วงเหงาหาวนอนตลอดเวลา และส่วนใหญ่จะมีอาการเฉยเมยต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพการณ์ของตนเอง หลายคนกลายเป็นคนฟุ้งซ่าน เกียจคร้าน หรือมีอารมณ์เปลี่ยนแปลง ถ้าสังเกตตามตัวอาจพบสิ่งแปลกตาบางอย่างเช่น จมูกแดง มีผงยาติดตามจมูก (ถ้าสูดเฮโรอีนผง) มีรอยเข็มด้านในท้องแขน (ถ้าฉีดเฮโรอีนเข้าเส้น)

2. ติดเซโคบาร์บิตาล

ผู้เสพติดมักเดินโซเซ หรือกระโผลกกระเผลก มีอาการเหมือนเมาเหล้า แต่ไม่มีกลิ่นเหล้าทางลมหายใจ ง่วงเหงาหาวนอนตลอดเวลา ชอบหลับใน ผู้เสพติดบางคน อาจมีอารมณ์ไม่แน่นอนหรือชอบทะเลาะวิวาท เมื่อดูต้นแขนด้านในอาจพบมีรอยแผล จากการกรีดเป็นทางๆ และเมื่อดูในที่ส่วนตัวอาจพบมีแคปซูลสีแดงซุกซ่อนอยู่

3. ติดแอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน

ผู้เสพติดจะทำงานมากกว่าปกติ และอยู่ได้นาน โดยไม่ต้องกินหรือนอน แต่นั่งไม่ค่อยติดอยู่กับที่ นอกจากนี้ยังมีอารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียว และชอบทะเลาะวิวาท ผู้เสพติดบางคนอาจมีอาการตื่นเต้นง่าย หวาดระแวงและประสาทหลอน ถ้าสังเกตลักษณะอาการทางใบหน้าจะพบว่าผู้ติดจะมีแก้วตาเบิกกว้าง ปากและจมูกแห้ง เพราะลมหายใจเสีย จึงชอบเลียริมฝีปากและขยี้จมูก ถ้าเป็นพวกที่ติดบุหรี่ด้วยจะสูบบุหรี่จัด

4. ติดกระท่อม

ผู้เสพติดจะทำงานมากกว่าปกติ แต่ว่าร่างกายทรุดโทรมมาก ผิวหนังคล้ำผิดปกติ ปากแห้ง นอนไม่หลับ มีอาการท้องผูกเป็นประจำ อุจจาระเป็นเม็ดเขียวคล้ายมูลแพะ และอาจมีอาการประสาทหลอน ถ้าพบผู้กำลังเสพยาอาจเห็นถือหรือเคี้ยวใบสด ซึ่งใบกระท่อมสดจะคล้ายใบกระดังงา โดยก้านใบอาจมีสีเขียวหรือสีแดงเรื่อๆ

5. ติดแอล เอส ดี รวมถึงยาหลอนประสาทอื่น ๆ

ผู้เสพติดมักจะนั่งหรือนอนอย่างสงบ หรือเข้าฌาน และอาจเป็นคนตระหนกตกใจหวาดกลัวจนเป็นเหตุให้ผู้เสพต้องหนีออกจากพรรคพวก เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสายตา การรับรู้และการสัมผัส นอกจากนี้ผู้เสพจะมีน้ำลายออกมาก ฝ่ามือมีเหงื่อออก อารมณ์และนิสัยเปลี่ยนแปลงอย่างมาก

6. ติดกัญชา

ผู้เสพติดจะมีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ความคิดเลื่อนลอย สับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้ พวกที่มีอาการมากจะพบมีอาการตื่นเต้น หรือกระสับกระส่ายตลอดเวลา มีกล้ามเนื้อลีบ มือเท้าเย็น และหายใจขัดบ่อยๆ

7. ติดสารระเหย

ผู้เสพติดจะมีกลิ่นสารระเหยทางลมหายใจ และตามเสื้อผ้า นอกจากนี้ยังมักง่วงเหงาหาวนอนและขาดสติสัมปชัญญะ มีอาการเหมือนคนเมาเหล้า พูดจาอ้อแอ้ เดินโซเซ น้ำมูกน้ำตาไหล มีแผลในจมูก และปาก

8. ติดเหล้า

ผู้เสพจะเสพเป็นประจำ และจะมีลักษณะและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ผู้ติดจะกลายเป็นโรคติดสุราเรื้อรัง พบว่ามีใบหน้าบวมฉุ หน้าแดง ตาแดง ผิวหนังคล้ำ มือสั่น ลมหายใจมีกลิ่นเหล้า ควบคุมตนเองไม่ได้ กล้ามเนื้อมักอ่อนเปลี้ย ปลายมือปลายเท้าชาประจำ ร่างกายซูบผอมและส่วนใหญ่มีความผิดปกติทางจิต (สำนักงานปราบปรามยาเสพติด. 2541 : 62 - 68)

ความหมายของบุคลิกภาพและทฤษฎีบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

ได้มีผู้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ออลพอท (Pervin. 1980 : 234 ; citing Allport. n.d.) ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพเป็นหน่วยรวมของระบบทางกายและจิตใจ ในตัวบุคคล ซึ่งกำหนดลักษณะการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่ง ศรียา นิยมธรรม (2520 : 35) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ในทำนองเดียวกันว่า เป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคลเป็นแนวทางของพฤติกรรมและวิธีการปรับตัวของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับ เชิดศักดิ์ โฆวาสินธ์ (2520 : 3) ได้ให้คำจำกัดความว่า เป็นลักษณะนิสัย (Trait) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ยังให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณา ได้จากรูปแบบทางพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก หรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อมและทำนองเดียวกัน กิติกร มีทรัพย์ (2527 : 4) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บุคลิกภาพ เป็นแบบแผนของลักษณะความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ซึ่งเป็นตัวกำหนดวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก และภายในที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อโต้ตอบ และปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ประยูร นรการผดุง (2510 : 21) กล่าวว่า ผู้ติดยาเสพติดคือ ผู้ป่วยทางใจการติดยาเสพติดเป็นสัญลักษณ์แห่งความผิดปกติของบุคลิกภาพ ในงานวิจัยนี้ ส่วนแรกเป็นการศึกษาบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและที่ไม่ติดยาเสพติด การติดยาเสพติดจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติของบุคลิกภาพประเภทหนึ่ง ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ทางทฤษฎีบุคลิกภาพที่สามารถนำมาอ้างอิงเป็นหลักฐานเบื้องต้นของการติดยาเสพติด ทฤษฎีบุคลิกภาพดังกล่าวได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud และทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบของ Raymond B. Cattell โดยประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องระหว่างบุคลิกภาพกับการติดยาเสพติด โดยแต่ละทฤษฎีมีสาระสำคัญ ดังนี้

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ต้นกำเนิดของทฤษฎีนี้คือ Sigmund Freud โดยนักจิตวิทยากลุ่มนี้มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีรากฐานจากแรงขับภายในของบุคคล บุคลิกภาพของบุคคลจะต่างกันเพราะ แรงผลักดันภายในที่ต่างกันนั่นเอง

ฟรอยด์ (Freud. 1856 – 1939) เชื่อว่า ลักษณะจิตใจของบุคคลแบ่งแยกออกได้เป็นสัดส่วน 3 ประการใหญ่ ๆ ได้แก่ Id Ego Superego สภาวะจิตใจของทารกเมื่อแรกเกิดย่อมเทียบได้กับสัญชาตญาณ (Instinct) ที่ต้องการเพียงแต่หาความสุขและความพอใจอย่างปราศจากขอบเขตใด ๆ Freud ได้ให้ชื่อบุคลิกภาพส่วนนี้ว่า Id ซึ่งทำหน้าที่หลักคือ การแสวงหาความสุขให้กับตนเองมากที่สุดเท่านั้น ต่อมาเมื่อทารกรู้จักตนเองคือ รู้จักว่า เราเป็นใคร แม่เป็นใคร พ่อเป็นใคร เริ่มแยกตัวออกจากสังคม และโลกภายนอกได้บ้าง Freud ได้ให้ชื่อบุคลิกภาพส่วนนี้ว่า Ego ซึ่งเป็นบุคลิกภาพส่วนที่ 2 ทำหน้าที่ช่วยให้ความต้องการของ Id สมประสงค์ โดยพิจารณาให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมกำหนด และเมื่อโตขึ้นเด็กได้รับการอบรมสั่งสอน ให้ประพฤติตามหลักศีลธรรม วัฒนธรรม รู้วิกผิดชอบชั่วดี Freud เรียกบุคลิกภาพส่วนนี้ว่า Superego หรือมโนธรรม

ในด้านพัฒนาการ Freud ได้กล่าวถึงการพัฒนาทางบุคลิกภาพเป็น 8 ขั้นตอนคือ

<u>ขั้นที่ 1 ความสุขอยู่ที่ปาก (Oral Stage)</u> เป็นระยะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงขวบปีแรก แหล่งความสุขของทารกคือการให้ดูดนมทางปาก ระยะนี้ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองที่ไม่ดี เช่น เวลาหิวนมร้องไห้ ไม่มีใครมาดูแล เอาใจใส่ เด็กจะเกิดการพัฒนาที่หยุดชะงัก (Fixation) ในขั้นนี้ ซึ่งจะมีผลถึงบุคลิกภาพในวัยโต เช่น เด็กอาจจะกลายเป็นคนชอบดื่มสุรา ชอบกินสูบบุหรี่จัด หรือโดยจะรู้สึกเป็นสุขจากการดูดว่า Autocratic ความสุขนี้จะไม่มีขอบเขตจำกัดเฉพาะในระยะ Oral Stage เท่านั้น กิจกรรมอื่น ๆ ในพัฒนาการระยะต่อมาเน้น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง โดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เด็กไม่มีมโนมติเกี่ยวกับบุคคลหรือวัตถุต่าง ๆ ที่แวดล้อมอยู่ในชีวิตของตนอย่างถูกต้อง ทารกคิดว่าตนเองเป็นใหญ่ มีความสำคัญ ที่จะ

ต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้อื่น เป็นระยะที่ทารกหลงตัวเอง (Self – love) จะเป็นระยะที่เด็กแสวงหาความสุขให้กับตนเอง โดยไม่สนใจต่อโลกภายนอก

ขั้นที่ 2 ความสุขอยู่ที่ทวารหนัก (Anal Stage) อยู่ช่วงอายุ 1.5 ปี ถึง 3 ขวบ แหล่งความพึงพอใจจะเคลื่อนจากปากไปสู่ทวารหนัก ช่วงนี้ทารกจะได้รับการฝึกหัดให้ขับถ่ายตรงตามเวลา Freud เชื่อว่า การที่พ่อแม่เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยมากเกินไป ในเรื่องนี้จะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก 2 ลักษณะ โดยเรียกว่า บุคลิกภาพระยะขับถ่าย (Anal Personality) แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

1. Anal Expulsive บุคลิกภาพนี้เกิดจากพ่อแม่เข้มงวดกับการฝึกขับถ่ายและความสะอาดมากเกินไป ระยะแรกเด็กจะต่อสู่หรือขัดขืน โดยทำในสิ่งตรงกันข้าม เช่น ถ่ายอุจจาระเลอะเทอะ ถ้าติดในระยะนี้ จะทำให้เด็กกลายเป็นคนไม่มีระเบียบ ทำอะไรสับสน ไม่เรียบร้อย เป็นคนสกปรกรกรุงรัง

2. Anal Compulsive เป็นลักษณะที่ตรึงแน่นในความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความเที่ยงตรง เกิดจากความล้มเหลวในการต่อต้านความต้องการของพ่อแม่ เด็กจะไม่กล้าแสดงความไม่พอใจอย่างเปิดเผย แต่บางครั้งจะใช้การดื้อดึงอย่างเงียบๆ (Passive Obstinacy) มีบุคลิกภาพอีกหลายลักษณะที่จัดเป็น Anal Compulsive เช่น การทำอะไรตามกฎหรือตารางที่กำหนดไว้ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา (Rigidity) มีความกระหนี่เหนียว และขาดความสามารถอดทนต่อสถานที่ยุ่งเหยิงของชีวิต ไม่สามารถปรับตนในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ไม่มีมโนมติ (Concept) ที่ถูกต้องต่อโลกของความจริงว่าทุกอย่างจะต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยและประณีตอยู่เสมอ

ขั้นที่ 3 ขั้นพอใจอวัยวะเพศ (Phallic Stage) เป็นระยะ 4 – 7 ขวบ Freud พบว่าเด็กวัยนี้ทุกคนทั้งชายและหญิงจะต้องการสัมพันธภาพอันแนบแน่นจากพ่อแม่เป็นพิเศษ (Love of Parent) เด็กเริ่มมีความรู้สึกทางใจขึ้นในระดับจิตใต้สำนึก คือ เด็กชายจะเกิดรักในตัวแม่มากกว่ารักพ่อ เด็กหญิงจะรักพ่อมากกว่ารักแม่เมื่อเกิดความยุ่งยากใจเช่นนี้ Freud เรียกช่วงที่เกิดขึ้นนี้ว่า ปมโอดิปัส (Odepus Complex) ทางแก้ไขปมนี้คือ เด็กชายจะหันไปร่วมมือร่วมใจเลียนแบบจากพ่อ มีวิธีการดำเนินพฤติกรรมแบบพ่อ เด็กหญิงจะหันไปเลียนแบบวิถีการดำรงชีวิตแบบแม่ เพราะฉะนั้นระยะนี้ การใช้กลวิธานป้องกันตัวชนิดเลียนแบบ (Identification) จึงมีความสำคัญ ตัวแบบที่ดีของพ่อแม่สำคัญมากในระยะนี้ในเด็กชายจะเกิดปมที่เรียกว่า (Astration Complex) หมายถึง ความหวาดกลัวที่จะถูกตัดอวัยวะเพศ เกิดจากเด็กอิจฉาพ่อที่มาแย่งความรักแม่ไป เห็นพ่อเป็นศัตรู และในขณะเดียวกันก็กลัวพ่อรู้ความคิดของตนเอง และจะถูกลงโทษ คือตัดอวัยวะเพศไปเด็กจะหันมาเลียนแบบพ่อ และเกิดพัฒนาบุคลิกภาพเป็นแบบผู้ชายที่สมบูรณ์ต่อไป ส่วนเด็กหญิงจะเกิดความอิจฉาในอวัยวะเพศชาย (Penis Envy) รู้สึกผิดหวังว่าไม่มีอวัยวะเพศชาย และมีจิตใจสำนึกโกรธแม่ ว่าเป็นสาเหตุทำให้ตนเองไม่มีอวัยวะเพศชาย ซึ่งทางออกของเด็กหญิงก็คือ เลียนแบบแม่ เพื่อให้พ่อรักและหาทางออกเป็นเจ้าของอวัยวะเพศบ้าง โดยการแต่งงานและมีบุตร

ขั้นที่ 4 ขั้นสงบ (Latent Stage) เด็กชายโดยเฉลี่ย 7 – 13 ปี จะเป็นระยะเกี่ยวระหว่างขั้นที่ 3 และ 5 ช่วงนี้เด็กชายและเด็กหญิงจะหันไปมีความสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกัน และเน้นความสัมพันธ์โดยการเล่นกับเพื่อน

ขั้นที่ 5 ขั้นความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ (Genital Stage) เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เด็กหญิงมีอายุประมาณ 11 ปี เด็กชายอายุประมาณ 13 ปี มีความสนใจทางเพศ จะเปลี่ยนจากเพศเดียวกันมาสู่เพศตรงข้าม เป็นรากฐานสำหรับความสัมพันธ์ทางเพศในวัยต่อมา

Freud ได้แบ่งการทำงานของจิตเป็น 3 ระดับคือ

1. จิตสำนึก (Conscious) ได้แก่ ความรู้สึกตน พฤติกรรมที่สังเกตเห็น นอกจากนี้ส่วนของอารมณ์ ความต้องการ และความปรารถนาด้วย

2. จิตก่อนสำนึก (Preconscious) ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่างจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก ประกอบด้วย ความวิตกกังวล ความขัดแย้งใจที่ต้องใช้กลไกทางจิตแก้ไข

3. จิตใต้สำนึก (Unconscious) เป็นส่วนสำคัญที่สุดประกอบด้วยความต้องการ รวมทั้งสัญชาตญาณที่ไม่เป็นที่ยอมรับจะถูกเก็บกดอยู่ ตลอดจนความขัดแย้งของพลังชนิดต่าง ๆ ส่วนใหญ่จิตใต้สำนึกจะแสดงความต้องการ ปรากฏในตัวบุคคลเป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความฝัน เป็นต้น (อบรม สินภิบาล. 2541 : 155)

จากกรอบความคิดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นนี้สามารถนำมาอธิบายถึงสาเหตุทางบุคลิกภาพ โดยการติดยาเสพติดได้เป็นอย่างดี คือเรื่องของโครงสร้างบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย พลังจิต 3 ส่วนคือ Id Ego และ Superego ซึ่งพลังจิตทั้ง 3 ส่วนนี้ แม้จะมีองค์ประกอบหน้าที่และการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แต่ก็เข้ามาทำงานร่วมกันอยู่เสมอ บุคลิกภาพจึงเป็นผลของการทำงานร่วมกันของระบบทั้ง 3 นี้ แต่การจะแสดงออกเป็นบุคลิกภาพ อย่างใดนั้นย่อมอยู่ที่พลังของระบบใดมีมากกว่าบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งมีแนวโน้มติดยาเสพติดได้ง่าย คือ บุคลิกภาพที่มีพลังของ Id มากกว่าพลัง Ego และ Superego อธิบายได้ว่า บุคลิกภาพที่มีพลัง Id มากกว่าอีก 2 พลัง จะอดทนต่อความตึงเครียดในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตได้น้อยกว่าบุคคลที่มีพลังของ Ego และ Superego เมื่อได้รับสิ่งกระตุ้นที่มีภาพเดียวกันหรือเมื่อมีความตึงเครียดทางจิตใจ โดยผู้ที่มีพลัง Id สูง จะหาวิธีลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้นโดยเร็วโดยปราศจากเหตุผลที่สมควร เช่น ไม่รับรู้ถึงอันตรายจากสิ่งแวดล้อมภายนอก หรือไม่รู้ในกฎระเบียบของสังคม แต่จะรับรู้แต่โลกของตนเอง จึงไม่มีการพิจารณาว่าสิ่งใดถูกต้องเหมาะสมในการลดความตึงเครียดของตน ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีบุคลิกภาพของพลัง Ego และ Superego มากกว่าพลัง Id เพราะบุคคลที่มีพลัง Ego และ Superego สูงจะอดทนต่อความตึงเครียดหรือสิ่งเร้าที่รุนแรงได้มากกว่า โดยบุคคลที่มีพลัง Ego สูง จะรับรู้ความตึงเครียดอย่างมีสติ เพื่อหาวิธีตอบสนองอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่เอาแต่ใจหรือเข้าข้างตนเอง เรียนรู้วิธีที่ดีที่จะลดความตึงเครียดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักหาวิธีตอบสนองอย่างมีเหตุมีผล โดยใช้ความคิด ความจำ การหาเหตุผล การจำแนกความแตกต่าง เป็นต้น กล่าวได้ว่า จะเป็นบุคคลที่มีเหตุผล ฉะนั้นบุคคลที่มีบุคลิกภาพซึ่งพลังส่วนใหญ่อยู่ที่ Ego จึงเป็นบุคคลที่ไม่ใช้

ยาเสพติดเพื่อลดความตึงเครียดทางจิตใจ หรือเมื่อเผชิญกับปัญหาใด ๆ ส่วนบุคคลที่บุคลิกภาพมีพลังของ Superego มากกว่าอีก 2 พลัง ดังกล่าวแล้ว เมื่อมีความเครียดเกิดขึ้นก็จะใช้การควบคุมพฤติกรรมหรือการกระทำของตน ไม่ให้กระทำความผิดหรือเบี่ยงเบน ไปจากมาตรฐานต่าง ๆ รวมทั้งการมีมโนธรรม คือ หิริโอตัปปะ คือมีความละอาย และเกรงกลัวความผิดที่จะกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในเรื่องของยาเสพติดก็จะไม่กล้าใช้เช่นกัน (นวลละออ สุภาผล. 2541)

การมีพลัง Id สูงดังกล่าวข้างต้น ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่อ่อนไหวง่าย มีจิตใจอ่อนแอ ไม่อดทน ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น เมื่อมีปัญหาและพบว่าสิ่งใดที่ทำให้ตนพอใจหรือสบายใจก็จะยึดไว้เป็นที่พึ่ง (นวลละออ สุภาผล. 2541)

สรุปได้ว่า เมื่อวิเคราะห์การติดยาเสพติดจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ สรุปได้ว่าบุคคลที่ติดยาเสพติดจะมีโครงสร้างของบุคลิกภาพ ส่วนที่เป็นพลัง Id สูง แต่มีพลัง Ego และ Superego ต่ำ ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่ไม่ติดยาเสพติดจะมีบุคลิกภาพส่วนที่เป็นพลัง Ego และ Superego สูง แต่มีพลัง Id ต่ำ

ทฤษฎีที่ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถนำมาอ้างอิงเกี่ยวกับการติดยาเสพติดได้อีกทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบของ Raymond Bernard Cattell หลักการและมโนมติเบื้องต้น มีอิทธิพล 2 ประการคือ

1. แนวคิดที่ได้มาจากการรักษาโรคด้วยวิธีจิตวิเคราะห์ของ Freud

2. แนวคิดได้มาจากนักจิตวิทยาสังคมชาวอังกฤษคือ William Mc Dougall ซึ่งรักษาพฤติกรรมสังคม

Cattell ได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพโดยการจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ปรากฏว่าได้บุคลิกภาพเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ อุปนิสัยพื้นผิว (Surface Traits) และอุปนิสัยต้นตอ (Source Traits) โดยทฤษฎีบุคลิกภาพของ Cattell ได้เน้นการศึกษาอุปนิสัยต้นตอเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ Cattell ยังแบ่งอุปนิสัยออกโดยอาศัยแนวคิดของ Allport คือแบ่งอุปนิสัยออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ อุปนิสัยสามัญ (Common Traits) และอุปนิสัยเฉพาะ (Unique Traits)

1. อุปนิสัยสามัญ (Common Traits) หมายถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีอยู่ในบุคคลทั่ว ๆ ไปหรือสติปัญญา ความมีอาชีพในตนเอง การให้มีพลังความสามารถ เป็นต้น โดยลักษณะนี้มีแต่ยังไม่เป็นลักษณะเด่น

2. อุปนิสัยเฉพาะ (Unique Traits) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น ความสนใจเฉพาะอย่างของบุคคล เป็นต้น โดยจะเป็นลักษณะเด่น ทำให้เกิดบุคลิกภาพเฉพาะสำหรับคนนั้น

แต่ทฤษฎีของ Cattell นี้ จะเน้นที่อุปนิสัยต้นตอซึ่ง Cattell แต่นำมาสร้างเป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานของอุปนิสัย 16 ลักษณะ คือ Sixteen Personality Factor Test (16PF) แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญในการควบคุมตัวแปรของพฤติกรรม โดยเริ่มต้นที่องค์ประกอบ A และองค์ประกอบสุดท้ายคือ Q ลักษณะสำคัญของอุปนิสัยต้นตอ 16 PF มีดังนี้

1. องค์ประกอบ A ไว้ตัว – ชอบออกสังคม

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำไว้ตัว (A^-) จะมีลักษณะก้าวร้าว เอาแต่ใจตนเอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบขัดขวาง เฉยเมย ชอบปลีกตัว ใจแข็ง มีความเฉียบขาด และไม่ผ่อนหนักผ่อนเบา มีพฤติกรรมเย็นชาต่อผู้อื่น ในบุคลิกภาพแบบนี้สามารถพบได้ในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเกเร เช่น ก้าวร้าว ชอบขัดขวาง และในเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดจะชอบปลีกตัว และก้าวร้าว

คนที่ได้คะแนนชอบออกสังคม (A^+) เป็นคนที่ชอบเข้าสังคม มีความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองกับผู้อื่น น้ำใจดี มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ชอบเข้าร่วมกิจกรรม มีความสนใจและเอาใจใส่ผู้อื่น มีความเมตตากรุณา มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น บุคลิกภาพแบบนี้จะพบได้ในเด็กที่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และได้รับความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดาอย่างเพียงพอ

2. องค์ประกอบ B สติปัญญาต่ำ – สติปัญญาสูง

คนที่ได้คะแนนต่ำ สติปัญญาต่ำ (B^-) จะมีระดับสติปัญญาไม่เฉลียวฉลาดนัก จะใช้ความคิดเชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม ทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ช้า ขาดความมั่นคงในตนเอง ทำอะไรไม่เข้มแข็งขาดการจริงจัง พฤติกรรมไม่คล่องแคล่ว พบได้ในบุคลิกภาพเด็กติดยาเสพติดและเด็กเกเรโดยทั่วไป

คนที่ได้คะแนนสูง สติปัญญาสูง (B^+) เป็นผู้ที่มีเชาว์ปัญญาสูง มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม เฉลียวฉลาด มีธรรมะ มีความพากเพียรในการศึกษาหาความรู้ กระทำตนเป็นผู้มีวัฒนธรรม จะพบในครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และไม่ปล่อยปละละเลย

3. องค์ประกอบ C อารมณ์อ่อนไหว – อารมณ์มั่นคง

คนที่ได้คะแนนต่ำอารมณ์อ่อนไหว (C^-) จะมีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อสถานการณ์ที่ยุ่งยาก มักพบในเด็กติดยาเสพติด เพราะอารมณ์อ่อนไหว ถูกชักจูงให้เสพยาเสพติดได้ง่าย และมักมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย หลีกเลี่ยงการแก้ปัญหาที่ยาก หรือปัญหาที่ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง มักมีอาการโรคประสาทชนิดเหน็ดเหนื่อย (Neurasthenia) และมีความวิตกกังวลสูงเสมอ

คนที่ได้คะแนนสูง จะมีอารมณ์มั่นคง (C^+) เป็นผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ใจเย็น รู้จักความเป็นจริงของชีวิต ไม่มีอาการทางประสาทชนิดเหน็ดเหนื่อย จิตใจสงบ คนที่ได้คะแนนส่วน นี้สูง จะเป็นคนที่มีภูมิต้านทานต่อยาเสพติด

4. องค์ประกอบ E อ่อนน้อมต่อมตน – รักษาสิทธิของตน

คนที่ได้คะแนนต่ำ อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) จะมีลักษณะนิสัยอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้อื่น มีจิตใจเมตตากรุณา ใจอ่อน มีนิสัยประนีประนอม ชอบแสดงความรู้สึก มีความเชื่อถือในขนบธรรมเนียม อารมณ์เสียง่าย มีความพอใจในตนเอง มักจะพบได้ในเด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบได้รับความรักความอบอุ่น บิดามารดาไม่ปล่อยปละละเลยเด็ก

คนที่ได้คะแนนสูง จะเป็นคนที่รักษาสิทธิของตน (E^+) ถือตนเองเป็นส่วนใหญ่ นิสัยดื้อรั้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง มีความก้าวร้าว ไม่ยึดถือขนบธรรมเนียม ต้องการความสนใจจากผู้อื่น มักจะพบในเด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมากเกินไป

5. องค์ประกอบ F สุขุมมีสติ – ทำตนตามสบาย

คนที่ได้คะแนนต่ำจะสุขุมมีสติ (F^-) เป็นผู้ที่มีลักษณะเงียบขรึม ไตร่ตรอง มักมีความรู้สึกไม่สบายใจ มีความวิตกกังวล ครุ่นคิด ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น ไม่ชอบการคบเพื่อนเฉื่อยชา

คนที่ได้คะแนนสูง จะทำตนตามสบาย (F^+) เป็นผู้มีพฤติกรรมตามสบาย กระทำตามอารมณ์ชั่วแล่น ช่างพูด ร่าเริง จิตใจสงบไม่ดิ้นรน เป็นคนตรงไปตรงมา เปิดเผย ว่องไว และมีความกระตือรือร้น

6. องค์ประกอบ G เห็นแก่ได้ ชอบสะดวกสบาย - มีธรรมะ

คนที่ได้คะแนนต่ำ เห็นแก่ได้ ชอบสะดวกสบาย (G^-) เป็นคนไม่มีความตั้งใจจริง ถือความสะดวกเป็นใหญ่ ไม่เอาจริงจังกับการงาน มีความรับผิดชอบน้อย ชอบเรียกร้อง ขาดความอดทน ไม่มีระเบียบ ชอบหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ มีความเกียจคร้าน ไว้วางใจไม่ได้ ชอบขัดขวาง

คนที่ได้คะแนนสูง มีธรรมะ (G^+) เป็นผู้มีธรรมะในใจ มีความพากเพียร มีความตั้งใจมั่นคง รักในศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เคร่งครัดในระเบียบ สนใจผู้อื่น

7. องค์ประกอบ H มีความละอาย – อาจหาญ

คนที่ได้คะแนนต่ำ มีความละอาย (H^-) มีลักษณะขี้อาย ชอบหลบถอย ประหม่าเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัวจากผู้อื่น ไม่ชอบสนิทสนมกับใคร เกิดความรู้สึกง่าย สงบเสงี่ยม มีธรรมะในใจ ความสนใจแคบ มีความระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม นึกถึงผู้อื่น มองเห็นอันตรายได้อย่างรวดเร็ว

คนที่ได้คะแนนสูง อาจหาญ (H^+) เป็นผู้มีลักษณะชอบเสี่ยงภัย ชอบพบกับบุคคลอื่น มีความคล่องแคล่ว สนใจเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น ร่าเริง มีความเป็นมิตร อารมณ์อ่อนไหว ไม่ระแวงในอันตราย

8. องค์ประกอบ I จิตใจมั่นคง – จิตใจอ่อนไหว

คนที่ได้คะแนนต่ำ จิตใจมั่นคง (I^-) เป็นผู้ที่รู้จักสภาพที่เป็นจริง สร้างความหวังแต่

เพียงเล็กน้อย เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ ใจแข็ง พอใจในตนเอง ไม่กังวลในปมด้อยของร่างกาย

คนที่ได้คะแนนสูง จิตใจอ่อนไหว (I^+) เป็นคนที่ชอบเรียกร้องไม่มีความอดทน ถือตนเองเป็นใหญ่ ขึ้นอยู่กับผู้อื่น เป็นผู้ที่เคยได้รับการปกป้องคุ้มครองมากเกินควร ต้องการความช่วยเหลือ มีความเมตตากรุณา สุภาพอ่อนโยนต้องการความสนใจ วิตกกังวลใจ ในองค์ประกอบนี้พบมากในบุคลิกภาพเด็กติดยาเสพติด เพราะเด็กส่วนใหญ่จะมีอารมณ์อ่อนไหว ถูกชักจูงง่ายและไม่มีความอดทน

9. องค์ประกอบ L มีความไว้วางใจ – จิตใจหวาดระแวง

คนที่ได้คะแนนต่ำ มีความไว้วางใจ (L^-) มีลักษณะยอมรับผู้อื่น ไม่อิจฉาคนง่าย ชอบเข้าสังคม ไว้วางใจคน เปิดรับสภาพต่าง ๆ มีการเตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อรอโอกาส เห็นอกเห็นใจ และให้โอกาสผู้อื่น ใจกล้า อารมณ์เยือกเย็นและรื่นเริง พบในเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ

คนที่ได้คะแนนสูง จิตใจหวาดระแวง (L^+) มีลักษณะอิจฉาผู้อื่น พอใจในตนเอง มีความรู้สึกสงสัยในสิ่งต่าง ๆ ยึดมั่นในความเห็นของตน คล้อยตามผู้อื่นได้ยาก หลีกเลี่ยงความยุ่งยาก ข่มเหงผู้อื่น และจิตใจหงุดหงิด บุคลิกภาพแบบนี้พบได้ทั่วไปในเด็กติดยาเสพติด

10. องค์ประกอบ M ลงมือปฏิบัติ – สร้างความฝัน

คนที่ได้คะแนนต่ำ ลงมือปฏิบัติ (M^-) จะเป็นคนที่ชอบการปฏิบัติจริง มีความระมัดระวัง เจ้าระเบียบมีความกระตือรือร้นในความต้องการที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีความสนใจแคบอยู่เฉพาะเรื่องในปัจจุบัน ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าไม่ถูกเร้า มีการพิจารณาที่เหมาะสม มีความเข้าใจจริง

คนที่ได้คะแนนสูง สร้างความฝัน (M^+) จะเป็นผู้ที่หมกมุ่นในแรงขับภายใน ไม่เอาใจใส่ในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ทำตามประเพณี เอาใจตนเอง สนใจศิลปะ ขาดวุฒิภาวะในการตัดสินใจอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง

11. องค์ประกอบ N มั่นคงเปิดเผย – ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม

คนที่ได้คะแนนต่ำ มั่นคงเปิดเผย (N^-) มั่นคงเปิดเผย มีลักษณะเปิดเผยไม่คล่องแคล่วในการสมาคมขาดทักษะในการวิเคราะห์แรงจูงใจ

คนที่ได้คะแนนสูง ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) จะฉลาดมีเล่ห์เลี่ยม มารยาทดี มองการณ์ไกล มีการควบคุมอารมณ์ พิจารณาตนเอง และผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

12. องค์ประกอบ O จิตสงบราบเรียบ – จิตใจหวาดหวั่น

คนที่ได้คะแนนต่ำ จิตสงบราบเรียบ (O^-) มั่นใจในตนเอง รื่นเริง ปรับจิตใจได้ง่าย หนักแน่น สงบ ถือความสะดวก ชอบทำตัวง่าย ๆ ไม่วิตกกังวล

คนที่ได้คะแนนสูง จิตใจหวาดหวั่น (O^+) เด็กติดยาเสพติด มีจิตใจหวาดหวั่น มีความวิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหว ใจอ่อน อารมณ์เสียง่าย มีความสำนึก ในหน้าที่อย่างรุนแรง วิตกกังวลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล มีอารมณ์กลัว เศร้าหมอง และหงอยเหงา

13. องค์ประกอบ Q นักอนุรักษ์ – นักทดลอง

คนที่ได้คะแนนต่ำ นักอนุรักษ์ (Q_1^-) เป็นพวกถือจารีตประเพณี นิยมและเชื่อในสิ่งที่เคยได้อบรมมา ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจการคิดแบบวิเคราะห์

คนที่ได้คะแนนสูง จะเป็นนักทดลอง (Q_1^+) ชอบการทดลอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบค้นคว้า

14. องค์ประกอบ Q_2 พึ่งกลุ่ม – พึ่งตนเอง

คนที่ได้คะแนนต่ำ จะพึ่งกลุ่ม (Q_2^-) จะเป็นผู้ตามที่ดี ชอบและขึ้นอยู่กับการยอมรับของสังคม ต้องการการสนับสนุนจากกลุ่ม

คนที่ได้คะแนนสูง จะพึ่งตนเอง (Q_2^+) เข้าใจในตนเอง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เคยชินกับการทำงานของตน ไม่สนใจความคิดเห็นของสังคม

15. องค์ประกอบ Q_3 ไม่มีกฎเกณฑ์ – ควบคุมตนเอง

คนที่ได้คะแนนต่ำ (Q_3^-) จะเป็นคนไม่มีกฎเกณฑ์ ไม่มีวินัย ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่รักษาข้อตกลง ปฏิบัติตามแรงกระตุ้นภายในตนเอง ไม่เอาใจใส่ต่อกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคม ปรับตัวไม่ดี จะพบว่าองค์ประกอบนี้เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีคะแนน Q_3 ต่ำ ในทางตรงข้ามกับเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดและถูกอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะได้คะแนน (Q_3^+) สูง โดยจะมีการควบคุมตนเองได้ ทำตัวเหมาะสมในสังคม มีความตั้งใจจริง

16. องค์ประกอบ Q_4 อารมณ์ผ่อนคลาย – อารมณ์ตึงเครียด

คนที่ได้คะแนนต่ำ อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-) เป็นคนที่มีพฤติกรรมตามความพอใจ ไม่มีความคับข้องใจ ส่วนคนที่ได้คะแนนสูง จะมีอารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+) มีลักษณะเครียด มีความคับข้องใจ มีแรงขับมาก มักตื่นเต้น ใจร้อน ซึ่งพบได้มากในเด็กวัยรุ่นที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือเรียกร้องเอากับเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กเหล่านี้มีภาวะเครียดมากและหันไปพึ่งพายาเสพติด

จากบุคลิกภาพทั้ง 16 องค์ประกอบนี้ แคทเทล กล่าวว่า องค์ประกอบ C เป็นองค์ประกอบใหญ่ที่สำคัญ คือเป็นองค์ประกอบที่เป็นการทำงานหรือเป็นพลังของ Ego เช่นเดียวกับพลัง Ego ของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ การวิจัยเป็นจำนวนมากในอเมริกาและอังกฤษแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่เป็นโรคประสาทหรือมีความวิตกกังวลสูง มีแนวโน้มว่าพลังของ Ego ต่ำ ซึ่งแคทเทลกล่าวว่า บุคคลที่ติดสุรา เสพยาเสพติด ยุวอาชญากร และพวกที่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา เป็นพวกที่ผิดปกติ คือมีพลัง Ego ต่ำ นั่นคือ มีองค์ประกอบ C ในด้านอารมณ์อ่อนไหว ไม่มั่นคง ซึ่งรวมไปถึงลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่สามารถควบคุมแรงกระตุ้นภายในตนเอง และไม่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ อย่างตรงตามความเป็นจริง (นวลละออ สุภาผล. 2541)

สรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาด้านบุคลิกภาพกับการติดยาเสพติดในบริบททฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบของแคทเทล ก็คือบุคคลที่มีบุคลิกภาพด้านองค์ประกอบ C อยู่ในด้านอารมณ์

อ่อนไหว ไม่มั่นคง ซึ่งตรงกับลักษณะของผู้ที่มีพลัง Id สูง และพลัง Ego ต่ำ ในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ นอกจากองค์ประกอบ C ดังกล่าวแล้วในการศึกษาผลการวิจัยปรากฏว่ามีบุคลิกภาพด้านองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดยาเสพติด ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างบุคลิกภาพกับการมีปัญหาด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปัญหาพฤติกรรมที่มีความรุนแรงน้อยไปจนถึงพฤติกรรมที่รุนแรงมาก เช่น การประกอบอาชญากรรม และการติดยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ได้นำมาประมวลไว้เพื่อให้เห็นภาพของบุคลิกภาพกับการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตั้งสมมุติฐานการวิจัยในครั้งนี้

1. บุคลิกภาพกับปัญหาการปรับตัว
2. บุคลิกภาพกับปัญหาการเรียน
3. บุคลิกภาพกับปัญหาระเบียบวินัย
4. บุคลิกภาพกับปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวและการกระทำผิดกฎหมาย
5. บุคลิกภาพกับการสูบบุหรี่ และการติดสุรา
6. บุคลิกภาพกับการติดยาเสพติด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพกับปัญหาพฤติกรรมและการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น ได้มีการวิจัยเพื่อศึกษาว่า ลักษณะของบุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาพฤติกรรมด้านการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น โดยมีการวิจัยทั้งในต่างประเทศและในประเทศ ดังมีรายงานการวิจัยสำคัญดังนี้

บุคลิกภาพกับปัญหาการปรับตัว

แคทเทล (Cattell. 1957 : 39) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าสูงและกลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าต่ำ โดยใช้แบบสอบถาม Sixteen Personality Factor Questionnair ของ Cattell ในการศึกษาครั้งนี้ผลที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในด้านการสอนของครูว่า ครูที่ประสบความสำเร็จคือครูที่มีการปรับตัวที่ดี ทำคะแนนได้สูงในองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน Super ego เข้มแข็ง (G) และมีการพัฒนาความรู้สึกทางใจของคนสูงกว่าปกติ คือ ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านเคร่งเครียด (F^+) ตรงไปตรงมา (N^+) และมี Ego ไม่เข้มแข็ง คืออารมณ์อ่อนไหว (C^-)

วัทเลย์ (พนมพร พนมวัน ณ อยุธยา. 2533 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Watley. 1965 : 20 – 23) ได้ศึกษานักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ปรับตัวได้ดี และกลุ่มที่ปรับตัวไม่ดี พบว่ากลุ่มปรับตัวได้ดีเป็นลักษณะหนึ่งของคนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และกลุ่มที่ปรับตัวได้ไม่ดี เป็นลักษณะของคนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ประคอง เกลื่อนการ (ประคอง เกลื่อนการ.2532) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษานิเทศสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ16 PF กลุ่มตัวอย่างเป็นศึกษานิเทศ จำนวน 345 คน และศึกษานิเทศดีเด่นจำนวน 70 คน ผลการศึกษาพบว่าศึกษานิเทศดีเด่นได้คะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) ด้านสติปัญญา (B) ด้านมโนธรรม (G) ด้านความหวาดระแวง (L) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ด้านอิสระเสรี (Q_1) ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) และได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ด้านการแสดงออก (E) และด้านความร่าเริง (F)

วินเซนท์ (Vincent, 1961) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กนักเรียนหญิงที่มีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจากสภาพครอบครัวแตกแยกและเด็กหญิงที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกันและไม่มีปัญหา ผลการศึกษาพบว่า เด็กหญิงที่มีปัญหาการปรับตัว มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ในมาตราความชอบมีอำนาจเหนือคนอื่น (Do) มาตราความสามารถเกี่ยวกับสถานภาพ (Cs) มาตราความรับผิดชอบ (Re) และมาตราการปฏิบัติตัวในการเข้าสังคม (So) ต่ำกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน และไม่มีปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประวิณ สินเศรษฐกุล และคณะ (2527) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กนักเรียนมัธยมที่มีปัญหาและเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ CPI ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนมัธยมชายที่มีปัญหามีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) มาตราการเข้าสังคม (So) มาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราการอยู่ร่วมกัน (Cm) และมาตราความใฝ่สัมฤทธิ์โดยการเอาอย่างหรือปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) ส่วนเด็กนักเรียนมัธยมหญิงที่มีปัญหา มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมหญิงที่ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราการเข้าสังคม (So) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเอาอย่างหรือปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์โดยเป็นตัวของตัวเอง (Ai) มาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราการเข้าสังคม (Sy) มาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) มาตราความอดทนใจกว้าง (To) มาตราความสามารถในการสร้างความประทับใจ (Gi) และมาตราความเป็นสตรีเพศ (Fe)

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่ดี ต้องเป็นบุคลิกภาพที่มี ego เข้มแข็ง จึงจะทำให้ก่อเกิดบุคลิกภาพที่ดี เช่น อารมณ์มั่นคง ควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบ การเข้าสังคมที่ดี มีความอดทน ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นบุคลิกภาพที่นำไปสู่การปรับตัวที่ดี

บุคลิกภาพกับปัญหาการเรียน

กอร์จ (Gough. 1964) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเด็กนักเรียนมัธยมชายและหญิงชาวอเมริกัน ที่เรียนจบชั้นมัธยม และเรียนไม่จบ โดยใช้แบบทดสอบ CPI

ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ในมาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) มาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราการปฏิบัติตัวในการเข้าสังคม (So) มาตราความอดทนและใจกว้าง (To) มาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราความสามารถเกี่ยวกับสถานภาพ (Cs) มาตราการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน (Cm) และสามารถใฝ่สัมฤทธิ์โดยปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) สูงกว่าเด็กนักเรียนที่เรียนไม่จบชั้นมัธยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฮลลิงตัน และเฟลแมน (Hetherington & Feldman. 1963) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะบุคลิกภาพ CPI ระหว่างนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่านักเรียนที่ไม่เคยทุจริตการสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราเข้าสังคม (So) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์โดยเอาอย่างหรือปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) มาตราความสัมฤทธิ์โดยอิสระไม่ต้องการอาศัยใคร (Ai) และมาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) แต่นักศึกษาที่ทุจริตในการสอบมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยทุจริตในการสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในมาตราความชอบเข้าสังคม (Sy)

กาวรองสกี้ และแมทธิส (Gawronski & Mathis. 1965) ได้เปรียบเทียบบุคลิกภาพ CPI ในเด็กนักเรียนมัธยม 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางด้านการเรียนสูง จำนวน 18 ราย กลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางด้านการเรียนปานกลาง จำนวน 27 ราย และกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน จำนวน 25 ราย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางด้านการเรียนสูง และกลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนปานกลาง มีความแตกต่างจากกลุ่ม ที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราการเข้าสังคม (So) การบังคับตนเอง (Sc) ความประทับใจที่ดี (Gi) ความใฝ่สัมฤทธิ์โดยเอาอย่างและปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) ความรับผิดชอบ (Re) และความยืดหยุ่น (Fx) จากความแตกต่างนี้ กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนสูงและปานกลางเกือบทุกมาตรา ยกเว้นมาตราความยืดหยุ่น (Fx) นอกจากนี้ กลุ่มที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนสูงจะมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในมาตราความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do)

เฮนจัม (Henjum. 1969) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของครูกับความสำเร็จของนักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาครูของมหาวิทยาลัยมินิโซตา จำนวน 78 คน ซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมของรัฐบาล 45 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะเด่นของบุคลิกภาพของครู มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียน โดยนักศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมีบุคลิกภาพด้านการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีการแสดงออกและด้านสัมพันธภาพดีตลอดจนสามารถควบคุมตนเองได้ สำหรับนักศึกษาครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูง และมีความกระตือรือร้น

ซาเวจ (Savage. 1972) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 1-4 ทั้งชายและหญิงของโรงเรียนแพทย์ Tyne แห่งนิวคลาสเซิล ในปี 1970 จำนวน 113 คนเป็นชาย 70 คน

หญิง 43 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 PF ของแคทเทล โดยศึกษาเปรียบเทียบโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มนักศึกษาแพทย์ที่เรียนดี กับกลุ่มที่เรียนอ่อน ปรากฏผลว่านักศึกษาแพทย์ที่เรียนดีมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมากด้านเชาว์ปัญญาสูง (B^+) เป็นอิสระและหัวรั้น (E^+) ค่อนข้างจะมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) ค่อนข้างจะเป็นนักทดลองชอบวิพากษ์วิจารณ์และเสรีนิยม (Q_1^+) และมีความแตกต่างกับนักศึกษาแพทย์ที่เรียนอ่อนในองค์ประกอบ A,C,E,F,G,L,Q_3,Q_4 คือกลุ่มเรียนอ่อนค่อนข้างจะสำรวม (A^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) เป็นอิสระหัวรั้น (E^+) ทำตามสบาย (F^+) ขี้อาย (H^-) หวาดระแวง (L^+) ขัดแย้งในตนเอง(Q_3^-) และเครียด (Q_4^+) มากกว่ากลุ่มเรียนดี และในองค์ประกอบทุติยภูมิพบว่า กลุ่มเรียนอ่อนมีการแสดงตัวและความเป็นอิสระจากผู้อื่นน้อยกว่ากลุ่มเรียนดี

โซโลแมน (Soloman. 1967) ทำการศึกษาบุคลิกภาพและเจตคติของนักศึกษาครู ซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จในการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอน กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง 155 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในรัฐยอร์คเชียร์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF, Oliver's Survey of opinion about education, Eysenck's Mondel Personality Inventory Objective Test Battery พบว่า นักศึกษาครูที่ประสบความสำเร็จต้องมีลักษณะดังนี้ คือ มีความมั่นคงทางอารมณ์แม้จะต้องอยู่กับความวุ่นวายของเด็กเป็นประจำ มีบุคลิกภาพแบบแสดงตน มีความสามารถทางสังคม คล่องแคล่ว มีความร่าเริงแจ่มใส

ลัดดา แพทย์จรัส (2516) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษากับนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้านและความเกรงใจโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ 4 วิทยาลัยวิชาการศึกษาส่วนกลางและนักเรียนนายร้อยตำรวจปีที่ 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ กลุ่มละ 30 คน ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF และแบบทดสอบความเกรงใจของ วีรยุทธ วิเชียรโชติ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกดภาพด้านองค์ประกอบ B คือสติปัญญาสูงกว่านิสิตวิชาการศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมีสติปัญญาตลอดจนความเกรงใจสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพ A คือการเข้าสังคมสูงกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วัญญา วิศาลาภรณ์ (2522) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2520 จำนวน 436 คน วิเคราะห์ตามวิชาเอก เพศ อายุ สภาพการทำงานและสถานภาพการสมรส ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่มีอำนาจพยากรณ์สูง คือ องค์ประกอบ I (ความอ่อนโยน) องค์ประกอบ A (การเข้าสังคม) องค์ประกอบ L (ความหวาดระแวง) องค์ประกอบ H (การกล้าเผชิญ) องค์ประกอบ F (ความร่าเริง) และองค์ประกอบ B (สติปัญญา) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กันสูงเมื่อแยกวิเคราะห์ตามวิชาเอก

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กันสูงกับความสัมฤทธิ์ด้านการเรียนมากพอสมควร บุคลิกภาพที่ดี ที่นำไปสู่การเรียนดี เช่น สติปัญญาสูง อารมณ์มั่นคง นักปฏิบัติ มีความรับผิดชอบ ซึ่งตรงกันข้ามกับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีบุคลิกภาพที่ไม่ดี เช่น อารมณ์อ่อนไหว สติปัญญาต่ำ มีความเครียด มีความขัดแย้งในตนเอง

บุคลิกภาพกับปัญหาระเบียบวินัย

กอร์จ (Gough. 1957) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัย โดยใช้แบบทดสอบ CPI พบว่าบุคคลเหล่านี้มักได้คะแนนต่ำกว่าปกติในมาตราการเข้าสังคม (So) และมาตราความรับผิดชอบ (Re)

กอร์จ (Gough. 1969) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของเด็กนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน 91 คน เด็กมีพฤติกรรมเกเร 142 คน เด็กที่กระทำผิดกฎหมายและถูกคุมขังในเรือนจำ 194 คน และเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติ โดยใช้แบบทดสอบ CPI ผลการศึกษาพบว่าภาพร่างคุณลักษณะบุคลิกภาพ CPI ของเด็กนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมเกเรและเด็กที่กระทำผิดกฎหมายมีลักษณะคล้ายกัน นอกจากนี้ เด็กนักเรียนที่ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมเกเร และเด็กที่กระทำผิดกฎหมาย มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) ความอดทนใจกว้าง (To) ความใฝ่สัมฤทธิ์การปฏิบัติตามอย่างผู้อื่น (Ac) และต่ำมากโดยเฉพาะในมาตราความรับผิดชอบ (Re) และมาตราการเข้าสังคม (So)

ทอนรา (Tonra. 1963) ได้ศึกษาคะแนนบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมเกเร 30 คน เด็กที่ปกติ 30 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กหญิงที่มีพฤติกรรมเกเรมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าเด็กหญิงที่ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในมาตราชอบเข้าสังคม (Sy) มาตราการปรากฏตัวทางสังคม (Sp) มาตราการยอมรับตนเอง (Sa) มาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราความยืดหยุ่น (Fx) และมาตราการอยู่ร่วมกัน (Cm) ส่วนเด็กหญิงที่มีพฤติกรรมเกเรมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI สูงกว่าเด็กหญิงปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในมาตราความประทับใจที่ดี (Gi) และมาตราความเอาใจใส่ในเรื่องเกี่ยวกับจิตวิทยา (Py)

แจ๊คเคอร์สัน (อ้างจาก Eysenck. 1971 : 60) ศึกษาถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชายผิวขาว 2,133 คน เด็กหญิงผิวขาว 1,181 คนจาก Illinois Institute for Juvenile Research โดยใช้คุณลักษณะ 162 คุณลักษณะนำมาหาสหสัมพันธ์ภายในกลุ่ม แยกกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันออกเป็น 2 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่แสดงตัวมีลักษณะลักขโมย หนีโรงเรียน หนีออกจากบ้าน ชอบทำลาย พูดปด ชอบสนุกสนาน ดื้อรั้น ชอบรบกวนผู้อื่น ทำอะไรรุนแรง หยาบคาย และยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ส่วนเด็กในกลุ่มเก็บตัวจะมีลักษณะอารมณ์หวั่นไหวง่าย ใจลอย สันโดษ เศร้าซึม ฝันกลางวัน มีปมด้อย อารมณ์เปลี่ยน

แปลงได้ง่าย แจ๊คเคอร์สัน สรุปว่า พวกเก็บตัวเป็นพวกที่มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ แต่พวกแสดงตัวเป็นพวกที่เป็นปัญหาของสังคม

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่ไม่ดีนำไปสู่ปัญหาระเบียบวินัย เด็กที่เกเรหรือมีปัญหาระเบียบวินัย มักจะมีบุคลิกภาพแบบ มีความรับผิดชอบน้อย อารมณ์หวั่นไหว อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ชอบเก็บตัว ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ก่อเกิดปัญหาให้กับสังคม

บุคลิกภาพกับปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวและกระทำผิดกฎหมาย

ไอเซนต์ (Eysenck. 1970) ได้ศึกษาบุคลิกภาพผู้กระทำผิดกฎหมายหรืออาชญากร รายงานว่า ผู้กระทำความผิดกฎหมายส่วนใหญ่ มีบุคลิกภาพแสดงตัว และมีการแสดงอารมณ์ออกอย่างรุนแรง

กิบบอนส์ (Gibbons. 1969) แห่งโรงพยาบาลบอคเลย์ในกรุงลอนดอน ได้ศึกษาเยาวชนชายอายุระหว่าง 16 - 21 ปี ซึ่งกระทำความผิดกฎหมาย โดยก่ออาชญากรรมอย่างรุนแรง จำนวน 200 คน เยาวชนนี้ถูกตัดสินให้เข้ารับการอบรมพิเศษ ณ สานบอร์สตาล ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนเหล่านี้มีบุคลิกภาพแสดงตัว และได้ศึกษาบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายและมิได้กระทำผิดกฎหมาย ปรากฏว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเยาวชนที่มิได้กระทำผิดกฎหมาย

ปีเตอร์สัน ดิคสัน เลน์ และแอนเดอร์สัน (Peterson, Dickson, Layne & Anderson. 1967) ได้ศึกษานักศึกษาที่กล้าแสดงออก (Assertive) และไม่กล้าแสดงออก (Unassertive) และมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ CPI ในมาตราการปฏิบัติตัวในการเข้าสังคม (So) ต่ำกว่านักศึกษาที่กล้าแสดงออกและที่ก้าวร้าว นักศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ในมาตราการปฏิบัติตัวในการเข้าสังคม (So) และมาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) ต่ำกว่านักศึกษาที่กล้าแสดงออก (Assertive) นอกจากนี้นักศึกษาที่ไม่กล้าแสดงออก (Unassertive) และที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ในมาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) ต่ำกว่านักศึกษาที่กล้าแสดงออก

เคอร์ททีนและโฮแกน (Kurtines & Hogan. 1972) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและสูบกัญชา โดยใช้แบบทดสอบ CPI พบว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและสูบกัญชามีคะแนน Empathy ต่ำ

มิซูชิมา และเดวอส (Mizushima & Devos. 1967) ในประเทศญี่ปุ่นได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กเกเรที่อยู่ในสถานกักกัน และเด็กนักเรียนมัธยมในประเทศญี่ปุ่นที่มีอายุใกล้เคียงกัน โดยใช้แบบทดสอบ CPI เป็นภาษาญี่ปุ่น ผลจากการศึกษาพบว่าเด็กเกเรมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ในมาตราความชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) มาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) มาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราการปฏิบัติตัวในการเข้าสังคม (So) มาตราการควบคุมตนเอง (Sc) มาตราความอดทนใจกว้าง (To) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์โดยการปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์โดยการเป็นตัวของตัวเอง(Ai) มาตราประสิทธิภาพ

ทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราความสนใจเกี่ยวกับปัญหาด้านจิตใจของผู้อื่น (Py) และมาตราความเป็นสตรีเพศ (Fe) ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เจอร์โควิค และเพรนไทซ์ (Jurkovic & Prentice. 1977) ได้ศึกษาพบว่าเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเกเรมีระดับความรู้คิดต่ำ และมีพัฒนาการช้า และมักจะมีแนวโน้มในการกระทำผิดกฎหมาย

เมจกาจี (Megagee. 1966) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคะแนนบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กที่มีพฤติกรรมเกเรและกระทำผิดรุนแรง กับเด็กที่มีพฤติกรรมและกระทำผิดรุนแรงปานกลาง ผลจากการศึกษาพบว่า เด็กที่มีพฤติกรรมเกเร และการทำผิดรุนแรงมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI สูงกว่าเด็กที่มีพฤติกรรมเกเร และกระทำผิดรุนแรงปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในมาตราความรู้สึกผาสุข (Wb) ความอดทนใจกว้าง (To) มาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอิสระไม่ต้องอาศัยใคร (Ai) และมาตราความยืดหยุ่น (Fx)

วิลคลอค (Wilclock. 1964) ได้ศึกษาโดยใช้แบบทดสอบ CPI ผลการศึกษาพบว่า คะแนนบุคลิกภาพ CPI ของอาชญากรที่กระทำผิดตามลำพัง และอาชญากรรมที่ร่วมมือกับผู้อื่นกระทำความผิด ผลการศึกษาพบว่า อาชญากรที่กระทำผิดตามลำพัง มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำในมาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) และมีคะแนนบุคลิกภาพ CPI สูง ในมาตราความเป็นสตรี (Fe)

ขนิษฐา จันทรรักษ์ (2521) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพบางประการของนักโทษเรือนจำกลางบางขวาง โดยใช้แบบสอบถาม M.M.P.I ผลการศึกษาพบว่านักโทษมีคะแนนสูงเกิน Normal Zone ในมาตรา Hypochondriasis Scale คือ มีความกังวลของบุคคลที่เอาใจใส่ต่อสุขภาพของร่างกายอย่างผิดปกติ มาตรา Psychopathic Deviate Scale คือ การที่ไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมาย และมักทำผิดกฎหมายซ้ำ ๆ โดยไม่เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ มาตรา Masculinity Feminity Scale คือ มีลักษณะที่เกี่ยวกับการกระทำความประพฤติที่สอดคล้องกับบทบาททางเพศ มาตรา Paranoid Scale คือมีลักษณะความคิดหวาดระแวง มาตรา Hypomania Scale คือ มีความผิดปกติทางอารมณ์ โดยเฉพาะลักษณะสำคัญของความผิดปกติ คือมีการเคลื่อนไหวและการกระทำมากกว่าปกติ มีความตื่นเต้นทางอารมณ์มากและความคิดสับสน

เมธี วงศ์วีระพันธ์ (2534) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำผิดในคดีต่าง ๆ ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครสวรรค์ อุบลราชธานี สงขลา และจังหวัดระยอง โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ CPI ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนผู้กระทำผิดมีบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าระดับ Standard Score โดยมีมาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) ประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) ความยืดหยุ่น (Fx) ความเอาใจใส่ในเรื่องเกี่ยวกับจิตวิทยา (Py) มาตราการยอมรับตนเอง (Sa) มาตราการบังคับตนเอง (Sc) มาตราความชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) มาตราความชอบเข้าสังคม (Sy) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอิสระไม่ต้องการอาศัยใคร (Ai) มาตราปรากฏตัวทางสังคม (Sp) มาตราความ

อดทนใจกว้าง (To) มาตราความสามารถที่ซึ่งได้มาซึ่งฐานะ (Cs) มาตราการเข้าสังคม (So) มาตราความรับผิดชอบ (Re) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐาน แต่มีมาตราความเป็นสตรี (Fe) เพียงมาตราเดียวที่มีคะแนน สูงสุด

นเรศ สุริยกาญจน์ และคณะ (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพระหว่างเด็กที่อยู่ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ กับเด็กนักเรียนชายที่ปกติโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ CPIผลการศึกษาพบว่าเด็กที่อยู่ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ มีคะแนนบุคลิกภาพ CPI ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมชายที่ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในมาตราความชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) มาตราความสามารถเกี่ยวกับสถานภาพ (Cs) มาตราความรู้สึกมีความสุข (Wb) มาตราการควบคุมตนเอง (Sc) มาตราความอดทนใจกว้าง (To) มาตราการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน (Cm) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเอาอย่างหรือปฏิบัติตามผู้อื่น (Ac) มาตราความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเป็นตัวของตัวเอง (Ai) มาตราประสิทธิภาพทางด้านสติปัญญา (Ie) มาตราความยืดหยุ่น (Fx) และมาตราความประทับใจที่ดี (Gi)

รัชนีวรรณ วนิชย์ถนอม (2528) ทำการศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพระหว่างนักโทษคดีฆ่าคนตายเพศชายและเพศหญิง เปรียบเทียบกับกลุ่ม เปรียบเทียบเพศชายและเพศหญิง ซึ่งไม่มีพฤติกรรมฆ่าคนตาย โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ฟอร์ม A พบว่า นักโทษหญิงมีลักษณะพึ่งตนเอง (Q_2^+) มากกว่านักโทษชาย นักโทษชายมีจิตใจหวาดระแวง ช่างสงสัย(L^+) สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบเพศชายและลักษณะการพึ่งกลุ่ม (Q_2^-) กลุ่มเปรียบเทียบเพศหญิงมากกว่านักโทษหญิงมีลักษณะพึ่งตนเอง (Q_2^+) มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบหญิง แต่ความสามารถด้านสติปัญญา (B^+) กลุ่มเปรียบเทียบหญิงมีมากกว่า และกลุ่มเปรียบเทียบเพศหญิงมีลักษณะชอบออกสังคม มีความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง (A^+) ช่างสงสัย หวาดระแวง (L^+) ส่วนความสามารถด้านสติปัญญา (B^+) สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบเพศชาย

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่ไม่ดี นำไปสู่การทำผิดกฎหมาย โดยเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและกระทำผิดกฎหมาย ส่วนมากจะมีบุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัว มีพฤติกรรมก้าวร้าว มีความรับผิดชอบ สติปัญญาต่ำ ขาดการควบคุมตนเอง อารมณ์อ่อนไหว พึ่งกลุ่ม ซึ่งบุคลิกภาพดังกล่าวล้วนเป็นบุคลิกภาพที่มีปัญหาทั้งสิ้น

บุคลิกภาพกับการสูบบุหรี่และการติดสุรา

บราวน์ และทรูจิลโล (Brown & Trujillo. 1985) ได้ศึกษาเด็กวัยรุ่นเกรด 7 และ 8 จาก Wisconsin Junior High School จำนวน 341 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เด็กที่มีปมเด่น (เช่น เป็นผู้นำนักเรียน เด็กที่ทำกิจกรรมในโรงเรียนด้านสังคม และอื่น ๆ) เด็กปกติ นักกีฬา และเด็กเกเร พบว่า เด็กเกเรมีปัญหาทางพฤติกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น และพฤติกรรมที่ก่อปัญหา คือการสูบบุหรี่และดื่มสุรา ฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือประพฤติตัวไม่ดีในโรงเรียนและพบว่ามีคะแนนความเสี่ยงสูงในการกระทำผิด และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ (Sussman. 1990 : 349)

สุพัฒน์ พูลเกษ (2512) ได้ศึกษาบุคลิกภาพผู้ป่วยติดสุราพบว่า ส่วนมากมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาคนอื่น (Dependent Personality) และมีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Schizoid Personality)

สุรางค์ วีรกิจพาณิชย์ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบสัณฐานคะแนน M.M.P.I ระหว่างเด็กยุวอาชญากร และเด็กวัยรุ่นปกติ ผลการวิจัยพบว่า ยุวอาชญากรและเด็กวัยรุ่นปกติมีความแตกต่างในสัณฐานคะแนน M.M.P.I ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในมาตราการติดสุรา คือมีลักษณะพึ่งพิง ขาดความรัก ความปลอดภัย ความอบอุ่น มีลักษณะการกระทำมากกว่าปกติคือ กระตือรือร้นตลอดเวลา อารมณ์ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มี Egocentric และทัศนคติต่อผู้อื่นไม่ดี มีลักษณะที่แสวงหาความพึงพอใจทันทีทันใด ไม่สามารถรอผลในอนาคตได้ มีความแตกร้าวไม่ลงรอยกัน ไม่มีความอบอุ่นในครอบครัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวห่างเหิน มีลักษณะก้าวร้าวไม่สามารถที่จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้อื่น และจะมีความรู้สึกถูกกระตุ้นให้แสดงความดุร้าย ขัดขืนกับบุคคลอื่นโดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจ มีสัมพันธภาพสูญเสีย หรือขาดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม รู้สึกถูกแยกออกจากสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ มีการแยกตัวจากสังคม

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่นำไปสู่การติดสุราและบุหรี่มักมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาคนอื่น อารมณ์อ่อนไหว ชอบเก็บตัว ก้าวร้าว ขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ซึ่งแสดงถึงมี ego ไม่เข้มแข็ง

บุคลิกภาพกับการติดยาเสพติด

บรูค โรเบิร์ท เคพลัม แจค และไวท์เฮด พอล ซี (Brook Robert Kaplum Jack & White head Paul C. 1974) ได้ศึกษาบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ M.M.P.I ของเด็กวัยรุ่นที่ใช้สารเสพติดประเภทแอมเฟตามีน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้สารเสพติดมักขาดเรียนบ่อยและมีลักษณะต่อต้านสังคม สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย จำนวน 42 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ใช้แอมเฟตามีน และจำนวน 48 เปอร์เซ็นต์ มีประวัติอาชญากรรม จำนวน 83 เปอร์เซ็นต์ เคยได้รับการรักษาทางด้านจิตเวช จำนวน 53 เปอร์เซ็นต์ เคยพยายามฆ่าตัวตาย และจากคะแนน M.M.P.I พบว่าผู้ใช้แอมเฟตามีนมีความผิดปกติทางจิตใจในมาตรา Schizophrenia Scale (Sc) จำนวน 62 เปอร์เซ็นต์ มีคะแนน Psychopathic Daviate Scale (Pd) มีจำนวน 18 เปอร์เซ็นต์ และใน Hypomania Scale (Ma) มีจำนวน 12 เปอร์เซ็นต์ จึงสรุปได้ว่า ผู้ใช้แอมเฟตามีน มีบุคลิกภาพ M.M.P.I แตกต่างจากผู้ไม่ได้ใช้ผู้ใช้ยามีความกดดันทางด้านจิตใจมากกว่าและใช้ยานี้เพื่อขจัดปัญหาแต่ผลที่ได้รับกลับทำให้เกิดพยาธิสภาพ

บราน์ว และลอร์ (Bronw & Lohr. 1987) เอคเกร์ท (Eckert. 1983) และ ซัสแมน (Sussman. 1989) ได้ศึกษาเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและสูบบุหรี่ได้ผลเหมือนกันคือ เด็กที่มีความรู้สึกว่าตนเองมีปัญหาและมีคุณค่าต่ำ รวมถึงมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มีผลการเรียนต่ำ และมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดมากกว่าเด็กทั่วไป (Sussman. 1990 : 349)

พัชร์นภา เนตราคม (2526) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ติดเฮโรอีนมีแนวโน้มจะมีความผิดปกติทางบุคลิกภาพมากกว่าผู้ที่ไม่ติดเฮโรอีน และสรุปบุคลิกภาพรวม ๆ ของผู้ที่ติดเฮโรอีนได้ว่า มีความวิตกกังวล มีความเครียด มีความกลุ้มใจเสมอซึ่งทำให้ไม่สบายใจ จนมีอาการซึมเศร้า มักจะวิตกกังวลต่อสุขภาพร่างกายของตนเองตลอดเวลา และอย่างผิดปกติ คิดมาก ยิ่งคิดยิ่งจำ และมักหลีกเลี่ยงจากความวิตกกังวลโดยการเอาเฮโรอีนเป็นที่พึ่ง มองโลกในแง่ร้าย มีความขัดแย้งในคุณค่าของตนเอง คิดว่าตนเองไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม รู้สึกว่าผู้อื่นไม่เข้าใจตน ขี้ระแวง แยกตนเองออกจากสังคม ต่อต้านสังคม ไม่คำนึงถึงแบบแผนของสังคม เห็นแก่ตัว เรียกร้องความรักจากผู้อื่น ยับยั้งตนเองไม่ได้ ขาดความคิดที่รอบคอบ ใจร้อน ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ไม่มีสมาธิ ขาดมนุษยสัมพันธ์และขาดความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

อรัญ สุวรรณบุปผา และคณะ (2519) ได้ทำการศึกษาเรื่องการติดยาเสพติดให้โทษในทัศนะของระบาดวิทยา:การศึกษาวิจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดเฮโรอีน พบว่า ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่มีเชาว์ปัญญาต่ำ ไม่มีการวางแผนก่อนการแก้ปัญหา ไม่สามารถที่จะจำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา เนื่องจากขาดเหตุผล และนอกจากนี้ยังเป็นบุคคลที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมในครอบครัว ผู้ที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ทราบว่ายาเสพติดเหล่านี้ให้โทษ และเป็นอันตรายต่อชีวิต แต่ก็ต้องการทดลองเสพเลยติด และส่วนใหญ่จะเสพที่บ้านของตนเอง

ชูวิทย์ รัตนพลเสนย์ (2541) ได้ศึกษาโดยวิธีสังเกตสัมภาษณ์และใช้แบบวัดอัตมโนทัศน์ที่ดัดแปลง ปรับปรุง จากแบบวัดอัตมโนทัศน์เทนเนสซี่ โดยศึกษาในพลทหารที่ติดยาเสพติดส่วนมากจะมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ มองโลกในแง่ร้าย ขาดความนับถือตนเอง ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาและสุขภาพของตนเอง มองภาพพจน์ว่าตนเองเป็นคนไม่ดี ชอบโกหก รู้สึกว่าตนเองขาดศีลธรรม และห่างไกลศาสนา ขาดความเชื่อมั่น จิตใจอ่อนไหวง่าย เชื่อฟังและคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย ถูกสังคมรังเกียจ เข้ากับคนทั่วไปได้ยาก ชอบแยกตนเองออกจากสังคม มักคบได้แต่ผู้ที่มีปัญหาการติดยาเสพติดด้วยกัน มีความลำบากใจในการแสดงออกทางอารมณ์ ไม่ค่อยพอใจในชีวิตตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในครอบครัว คิดว่าตนเองสร้างปัญหาให้กับครอบครัว มีความรู้สึกซึมเศร้าและเหงาเป็นระยะ ๆ ขาดกำลังใจหรือแรงดลใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีความต้องการรับรองหรือสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด

สมโภชน์ สุขวัฒนา (2515) ได้ศึกษาพยาธิสภาพทางจิตใจในผู้ป่วยติดกัญชาโดยศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของผู้ป่วยที่ติดกัญชาก่อนเข้าโรงพยาบาล พบว่า 26 ใน 41 ราย เป็นพวกเฉื่อยชา (Passive Personality) 5 รายเป็นพวกอันธพาล (Psychopathic Personality) 4 รายเป็นพวกบุคลิกภาพบกพร่อง (Inadequate Personality) 4 รายเป็นพวกชอบเข้าสังคม (Extrovert Personality) 1 รายเป็นพวกเก็บตัว (Schizoid Personality) 1 รายเป็นพวกก้าวร้าว (Aggressive Personality) และพบว่ากัญชาทำให้การควบคุมอดกลั้นน้อยลง

ประณีต ปิยสิรานนท์ และพัทนี เทียนสุวรรณ (2519) ได้ศึกษาเด็กติดเฮโรอีน จำนวน 479 คน เป็นชาย 431 คน หญิง 48 คน ที่อยู่ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า เด็กวัยรุ่นชายที่ติดยาเสพติดเฮโรอีน ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพไม่สมวัย (Immature) ก้าวร้าว ก้าวร้าวแบบสมยอม (Passive–Agresssive) และมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม (Inadequate)

มงคล มณฑา (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่องบุคลิกลักษณะผู้ป่วยติดเฮโรอีนที่พบใน PICS (Psychometric Index of character Structure) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไข้ชาย ในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ จำนวน 1,518 คน เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ป่วยเก่าจำนวน 209 ราย พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในมาตรา IM HP ID IN คือกลุ่มผู้ป่วยเก่ามีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ติดเฮโรอีนทั่วไปในมาตราอารมณ์อ่อนไหวอย่างมาก มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพอย่างใกล้ชิดกับคนอื่น ชอบทำตัวเลียนแบบอย่างพวกติดยาเสพติดและเป็นปรปักษ์ต่อสังคมอย่างรุนแรง และประเมินค่าตัวเองต่ำและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในมาตรา PD คือมีลักษณะขัดขืน ต่อต้านมีทัศนคติที่ไม่ดี พอสรุปได้ว่าจาก พี ไอ ซี เอส นี้บุคลิกลักษณะผู้ติดยาเสพติดชายที่เป็นผู้ป่วยเก่านั้นมีลักษณะเอาแต่ใจตนเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจ

สงัน สุวรรณเลิศ (2528) ได้ทำการวิจัยถึงบุคลิกภาพของผู้ป่วยติดยาเสพติดชายไทยของโรงพยาบาลธัญญาลักษณ์ ทั้งที่มีรอยสักและไม่มีรอยสัก จำนวน 2 กลุ่มๆ ละ 40 คน รวม 80 คน พบว่า จากการตรวจวินิจฉัยทางคลีนิค และการทดสอบทางจิตวิทยาในผู้ป่วยติดยาเสพติดทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า มีบุคลิกภาพแปรปรวนชนิด Sociopathic (อันธพาล) หรือ Psychopathic สูง และในแบบทดสอบ M.M.P.I พบบุคลิกภาพแปรปรวน Neurotic – Extraversion หรือ Neurotic – Introversion

วชิรา บุตรวัยวุฒิ (2529) ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษาของสถานบำบัดรักษากรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ราย โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ M.M.P.I ซึ่งเป็นแบบสำรวจที่ใช้สำหรับประเมินบุคลิกภาพที่แสดงออก 2 ลักษณะ คือ ลักษณะเปิดเผย-เก็บตัว และอ่อนไหว-มั่นคง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคนปกติ พบว่า ผู้ติดยาเสพติดมีลักษณะอ่อนไหวและเก็บตัวมากกว่าคนปกติ หรืออาจกล่าวได้ว่า ผู้ติดยาเสพติดส่วนรวมมีบุคลิกภาพแบบอ่อนไหว-เก็บตัว (Neuroticism – Introversion)

จรัส สุวรรณเวลา (2521) ได้ทำการวิจัยร่วมกับ วิจัย โปษยะจินดา เรื่อง ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย พบว่า การที่มียาเสพติดแพร่หลายและทำให้การแพร่ระบาดเป็นไปได้สะดวก และผู้ที่มีบุคลิกภาพและจิตผิดปกติ เช่น ปัญญาอ่อนบุคลิกภาพต่อต้านสังคม บุคลิกภาพที่พ่อแม่ปกป้องมากเกินไป ไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่น ขาดหลักยึดเหนี่ยวของความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย ขาดระเบียบ วินัย ขาดการยับยั้งชั่งใจ บุคลิกภาพดังกล่าวเป็นภาวะที่ไร้ภูมิคุ้มกันต่อปัญหายาเสพติด

จากงานวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่นำไปสู่การติดยาเสพติด มักจะเป็นบุคลิกภาพที่ไม่ดี คือ อารมณ์อ่อนไหว ขาดความรับผิดชอบ ขาดการยับยั้งชั่งใจ มีความ

วิตกกังวลและมีความเครียดสูง ขาดเหตุผล สติปัญญาต่ำ ขาดศีลธรรม ขาดความเชื่อมั่น คล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย มีความก้าวร้าว

จากข้อคิดเห็นของทฤษฎีจิตวิเคราะห์และทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบรวมกับผลการวิจัยด้านบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาด้านยาเสพติด ปรากฏว่ามีบุคลิกภาพของบุคคลหลายประการที่เป็นสาเหตุเบื้องต้นของการติดยาเสพติดบุคลิกภาพที่พบในการวิจัยทั้งจากแบบวัดบุคลิกภาพต่าง ๆ และจากแบบวัดบุคลิกภาพ 16 PF สามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในแง่มุมของทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบได้ว่า ผู้ที่ติดยาเสพติดมีแนวโน้มของบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้ตามทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบ A ไว้ตัว (A^-)
องค์ประกอบ B สติปัญญาต่ำ (B^-)
องค์ประกอบ C อารมณ์อ่อนไหว (C^-)
องค์ประกอบ E รักษาสิทธิของตน (E^+)
องค์ประกอบ F ทำตนตามสบาย (F^+)
องค์ประกอบ G เห็นแก่ได้ (G^-)
องค์ประกอบ H มีความละอาย (H^-)
องค์ประกอบ I จิตใจอ่อนไหว (I^+)
องค์ประกอบ L จิตใจหวาดระแวง (L^+)
องค์ประกอบ M สร้างความฝัน (M^+)
องค์ประกอบ N ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)
องค์ประกอบ O จิตใจหวาดหวั่น (O^+)
องค์ประกอบ Q_1 นักอนุรักษ์ (Q_1^-)
องค์ประกอบ Q_2 พึ่งกลุ่ม (Q_2^-)
องค์ประกอบ Q_3 ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-)
องค์ประกอบ Q_4 อารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+)

ส่วนผู้ที่ไม่ติดยาเสพติดมีแนวโน้มของบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 16 องค์ประกอบ เป็นไปในทางตรงกันข้าม คือ องค์ประกอบ A ชอบออกสังคม (A^+) องค์ประกอบ B สติปัญญาสูง (B^+) องค์ประกอบ C อารมณ์มั่นคง (C^+) องค์ประกอบ E อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) องค์ประกอบ F สุขุมมีสติ (F^-) องค์ประกอบ G มีธรรมะ (G^+) องค์ประกอบ H อาจหาญ (H^+) องค์ประกอบ I จิตใจมั่นคง (I^-) องค์ประกอบ L มีความไว้วางใจ (L^-) องค์ประกอบ M ลงมือปฏิบัติ (M^-) องค์ประกอบ N มั่นคงเปิดเผย (N^-) องค์ประกอบ O จิตสงบราบเรียบ (O^-) องค์ประกอบ Q_1 นักทดลอง (Q_1^+) องค์ประกอบ Q_2 พึ่งตนเอง (Q_2^+) องค์ประกอบ Q_3 ควบคุมตนเอง (Q_3^+) และองค์ประกอบ Q_4 อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็กปฏิบัติต่อเด็กและเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตน และผู้อื่นไปทำนองต่างๆ กันซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในชีวิตเด็กทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และเลียนแบบการกระทำต่างๆ ของผู้อบรมเลี้ยงดูประสบการณ์เหล่านี้ จะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2520 ; อ้างอิงมาจาก Sears. 1959 ; Watson. 1973 : 30)

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูในแต่ละสังคมมีรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ศาสนา ค่านิยม ของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง รวมทั้งเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาของพ่อแม่ด้วย ซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้แบ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดู เช่น

เฮอร์ลอค (Hurlook. 1956 : 504 – 512) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา พบว่ามี 6 ประการคือ

1. ประเภทประคบประหงมลูกเกินไป (Over – Protectiveness) พ่อแม่ผู้ปกครองที่ให้ความรักความเอาใจใส่ต่อเด็กมากเป็นพิเศษ และแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงการยอมตามใจให้สิทธิพิเศษแก่เด็ก จะคอยปกป้องภัยอันตราย และจะคอยทำทุกอย่างให้ ถึงแม้ว่าเด็กโตพอจะทำสิ่งนั้นได้เองแล้ว

2. ประเภทตามใจ (Premissiveness) หมายถึง พ่อแม่ที่เลี้ยงดูเด็กจะฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักหัดทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มุ่งให้เด็กมีความอดทนและมีความพยายาม

3. ประเภทละทิ้งปฏิเสธ (Rejection) หมายถึง พ่อแม่ปล่อยปละละเลย เฉื่อยชาไม่สนใจไม่เอาใจใส่ในสวัสดิภาพของเด็ก หรือทำตนเป็นศัตรูของเด็ก โดยเปิดเผย แสดงความโกรธเกลียดเด็กออกมาในรูปของการบังคับ ควบคุม ลงโทษ ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางด้านลบของ พ่อแม่ที่มีต่อเด็กมากกว่าการกระทำผิดของเด็กเอง

4. ประเภทยอมรับเด็ก (Acceptance) หมายถึง พ่อแม่ที่แสดงความรักให้ความสนใจ ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก รวมทั้งยกย่อง ชมเชยเด็ก

5. ประเภทที่มีอำนาจเหนือลูก (Domination) หมายถึง พ่อแม่ที่มีความต้องการและคาดหวังให้เด็กเชื่อฟังตนอย่างเคร่งครัด โดยมุ่งให้เด็กประสบผลสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ถ้าเด็กทำผิดกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่วางไว้ เด็กจะถูกลงโทษทันที พ่อแม่จะบอกให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของตน โดยจะไม่คำนึงถึงความคิด หรือความต้องการของเด็ก

6. ประเภทที่ยอมจำนนต่อลูก (Submission to Child) หมายถึง พ่อแม่ที่อยู่ใต้อำนาจของลูกยอมให้เด็กเป็นศูนย์กลางความสำคัญ เด็กได้รับความรัก และการตามใจเกินสมควร

โรเจอร์ (Roger. 1972 : 117) ได้แบ่งประเภทการอบรมเลี้ยงดู ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของบุคคลออกเป็น 3 แบบคือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติ ด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจ หรือเข้มงวดจนเกินไป บิดามารดาให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของบุตร เปิดโอกาสให้บุตรได้รับรู้ในกิจกรรมบางอย่าง ส่งเสริมให้บุตรมีอิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับบุตรตามโอกาสเหมาะสม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ทำให้บุตรมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่บิดามารดากำหนดไว้ ถูกควบคุมและอยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Rejection) หรือทอดทิ้ง หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาที่ทำให้บุตรรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ สนับสนุนหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ ลงโทษที่รุนแรง และปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

ส่วนในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาและแบ่งการอบรมเลี้ยงดูไว้ เช่น

อานนท์ อาภาภิรม (2517 : 25) ได้กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวไทยไว้ 3 ประเภทคือ

1. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่ยากจน มักจะเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เพราะบิดามารดาหาเงินตัวเป็นเกลียว บิดามารดาเบื่อว่าลูกจะดีหรือไม่นั้น สุดแต่บุญแต่กรรมของบุตร และบุตรมักจะต้องเผชิญอุปสรรคขัดข้องบางประการ เช่น สภาพแวดล้อมในละแวกบ้าน ถูกเพื่อนชักนำไปในทางที่ผิดได้ง่าย

2. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวชนชั้นกลาง ครอบครัวประเภทนี้มีโอกาสหรือมีเวลาดีกว่าครอบครัวที่ยากจน บิดามารดาสามารถสนองตอบความต้องการของบุตรได้ และมักจะฝึกความมีระเบียบวินัย เช่น การรับประทานอาหาร การมีมารยาทในสังคม ทำให้ไม่ค่อยจะเกิดปัญหาสังคมมากนัก

3. การอบรมเลี้ยงดูของชนชั้นสูง ครอบครัวประเภทนี้จะให้ความเอาใจใส่ดูแลบุตรได้ดียิ่งทั้งการกินอยู่ หลับนอน การอบรมสั่งสอน แต่อาจจะทำให้บุตรไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ขาดความมั่นใจ และไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายนอกบ้านได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินท์ ชูชม และ งามตา วนินทานนท์ (2528 : 4 – 12) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 5 แบบคือ

1. แบบรักสนับสนุน คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงความรักต่อลูกอย่างเปิดเผย ยอมให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว และมีความเข้าใจความรู้สึกของลูกอย่างดี

2. แบบควบคุม คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยควบคุมบังคับ และลงโทษลูกเมื่อลูกกระทำในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ

3. แบบใช้เหตุผล คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แจกแจงเหตุผลต่าง ๆ แก่เด็กให้ทำหรือห้ามปรามมิให้เด็กกระทำสิ่งใด

4. แบบลงโทษทางจิต คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ลงโทษเมื่อเด็กทำผิด โดยการใช้วาจาดุว่า การงดแสดงความรักใคร่เมตตา การตัดสินต่าง ๆ

5. แบบให้พึ่งตนเองเร็ว คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เด็กพึ่งตนเองได้เร็ว ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป

การอบรมเลี้ยงดูดังที่กล่าวมามีความสำคัญมากต่อการสร้างรูปแบบและหล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็ก อย่างไรก็ตามแม้ว่าการอบรมเลี้ยงดูจะมีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่เหมาะสมและถูกต้อง ต้องควบคู่กับการให้ความรัก ความอบอุ่น และมีเหตุผลต่อเด็ก จึงจะทำให้เด็กมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ นั่นก็คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินท์ ชูชม และงามตา วนินทานนต์ กล่าวไว้ถึง 5 รูปแบบข้างต้น ซึ่งทั้ง 5 รูปแบบนี้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญในการอบรมเลี้ยงดูบุตร และผู้เป็นบิดามารดาของเด็กโดยใช้มากกว่าแบบอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2520)

ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ได้นำรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 รูปแบบนี้มาศึกษาเพื่อพิจารณาว่ารูปแบบใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ คือทำให้บุคลิกภาพของลูกมีพัฒนาการที่ดี ไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม และรูปแบบใดที่ก่อให้เกิดโทษ คือทำให้เกิดปัญหาทางด้านบุคลิกภาพเบี่ยงเบน คือ การมีพฤติกรรมผิดปกติในด้านการติดยาเสพติด ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลให้แก่พ่อแม่ได้ ตระหนักถึงผลของการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม อันจะนำไปสู่ความเสียหายของบุตร ในเรื่องของการติดยาเสพติด และเป็นข้อมูลที่สนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นการป้องกันปัญหายาเสพติดได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติด

ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าในการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่แบ่งออกเป็น 5 รูปแบบตามที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินท์ ชูชีพ และงามตา วนินทานนท์ โดยกล่าวไว้ว่าเป็นรูปแบบที่นิยมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมและถูกต้อง และเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่สามารถอธิบายและทำนายพฤติกรรมปกติและผิดปกติได้ดีที่สุด คือถ้าแต่ละรูปแบบพ่อแม่ได้ใช้การอบรมเลี้ยงดูในลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยก็จะก่อให้เกิดผลดีต่อพฤติกรรม แต่ถ้าการอบรมเลี้ยงดู

เป็นไปในลักษณะตรงกันข้ามก็จะก่อผลเสียแก่พฤติกรรมของลูก ซึ่งการสรุปดังกล่าวนี้ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ได้กระทำมาแล้ว

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุนมาก - สนับสนุนน้อยกับพฤติกรรมปกติและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

วัตสัน และลินด์เกรน ได้ประมวลผลงานวิจัยของบลัมและคณะ (Watson & Lingren. 1979:540–542 อ้างอิง Blum et al. 1973) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบวัยรุ่นจากครอบครัว อเมริกันผิวขาวชนชั้นกลาง ระหว่างกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูงกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดต่ำ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูงจะขาดความรัก และขาดการสนับสนุนจากครอบครัว ไม่รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับครอบครัวน้อย ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเสพติดต่ำ ซึ่งตรงกับการศึกษาของ ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2530 : 166 – 167) ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุนมาก แสดงว่าเด็กเหล่านี้มีความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัวโดยมีความรัก ความเอาใจใส่เป็นรากฐาน อันจะเป็นภูมิคุ้มกัน การติดยาเสพติดของเยาวชน ซึ่งตรงกับที่ ปัทมา ศิริเวช และคณะ (2541 : 218) กล่าวว่า วัยรุ่นที่แก้ไขปัญหาและปรับตัวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่รับผิดชอบตนเองได้ส่วนมากมีครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น ผูกพันซึ่งกันและกัน บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูด้วยความเอาใจใส่ เข้าใจยอมรับความคิดเห็นของวัยรุ่นอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ในทางตรงข้ามวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่ ไม่มีระเบียบ ลงโทษโดยขาดเหตุผล ทำให้วัยรุ่นขาดที่พึ่ง มีปัญหาในการปรับตัว และหันไปพึ่งยาเสพติดในที่สุด สัมพันธ์กับการศึกษาของอรเพ็ญ นาควัชระ (2531) ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลและบทบาทของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยคือให้ความรัก เอาใจใส่ มีเหตุผล ไม่ใช้อำนาจ มีความเอื้ออาทรต่อกัน จะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และปล่อยปละละเลย ตรงกับงานวิจัยของ โกลดิน (Goldin. 1969) ได้ผลการวิจัยว่า ยุวอาชญากรส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย

จะเห็นได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุนมาก ซึ่งเป็นรากฐานของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะสามารถทำให้เด็กมีบุคลิกภาพไปในทางที่ดีมีเหตุผล และไม่หันไปพึ่งยาเสพติด ซึ่งตรงกันข้ามกับการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุนน้อย จะทำให้เด็กมีโอกาสหันไปพึ่งยาเสพติดได้

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล – ใช้อารมณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นวิธีอบรมเด็กโดยการอธิบายพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลจากบิดามารดา ว่าพฤติกรรมใดเด็กควรกระทำ และพฤติกรรมใดเด็กไม่ควรกระทำ โดยปกติการอธิบายเหตุผลมักจะกระทำภายหลังที่พฤติกรรมอันไม่เหมาะสมได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งความจริงการให้เหตุผลแก่เด็กควรกระทำล่วงหน้าเพื่อจะชี้ให้เด็กเห็นคุณและโทษ จากการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากมีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก (ลาดทองใบ ภูอภิรมย์.2530 : 12 – 13) ดังรายงานการวิจัยของ ฮอฟฟ์แมน (Hoffman. 1970) ผู้ซึ่งได้ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็กและสรุปผลว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการใช้เหตุผลย่อมช่วยพัฒนาจิตลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโตและเด็กวัยรุ่น ในด้านความสามารถต่อต้านสิ่งยั่วยุใจ เมื่อทำผิดแล้วเด็กรู้จักละลายและยอมรับผิด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2528 ; อ้างอิงมาจาก Hoffman. 1970) ส่วน ไลเซอร์ และโรเจอร์ส (Leizer & Rogers. 1974) ได้ศึกษาวิจัยด้วยการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการลงโทษด้วยการดุว่าที่เกี่ยวข้องกับความต้านทานสิ่งยั่วยุใจ พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความต้านทานสิ่งยั่วยุใจสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยการดุว่า

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จึงมีความสัมพันธ์อย่างมากที่จะให้เด็กมีความต้านทานต่อสิ่งยั่วยุใจ โดยเฉพาะการอยากลองเสพยาเสพติด ซึ่งจะนำไปสู่การติดยาเสพติดต่อไป ซึ่งตรงกันข้ามถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ก็จะมีความต้านทานต่อสิ่งยั่วยุใจได้น้อย และทำให้อยากลองเสพยาเสพติด และในที่สุดก็จะให้หันไปพึ่งยาเสพติดต่อไป

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก-ควบคุมน้อยกับพฤติกรรมปกติและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย อรเพ็ญ นาควัชระ (2528) พบว่า กลุ่มเด็กที่มีปัญหาในการติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและปล่อยปละละเลย นั่นหมายความว่า ถ้าบิดามารดาอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากเกินไปหรือน้อยเกินไปก็จะทำให้เด็กติดยาเสพติดได้ ดังนี้

ในด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากเกินไป ปัทมา ศิริเวช (2540 : 223) ได้สรุปผลการวิจัยสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู วัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมายว่า วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมาจากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดู บิดามารดาเอาใจใส่วัยรุ่นค่อนข้างมาก คือการควบคุมมากเกินไป ทำให้เด็กไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในเรื่องการคบเพื่อน และการเที่ยวเตร่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการชักชวนเด็กวัยรุ่นให้ใช้ยาเสพติด สัมพันธ์กับ โกลดิน (Goldin. 1969) ได้ประมวลงานวิจัยการศึกษา การปรับตนเองของเยาวชน โดยใช้วิธีประเมินแบบต่าง ๆ พบว่า

เยาวชนที่มีปัญหาในการปรับตัวถูกอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตนมากเกินไปด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 29) ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากเกินไปก็เป็นสาเหตุให้วัยรุ่นหันไปใช้ยาเสพติดได้

ในส่วนของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยเกินไป ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้มากมาย เช่น นฤมล กำเหนิดรัตน์ (นฤมล กำเหนิดรัตน์. 2523) พบว่า เยาวชนที่ติดยาเสพติดมีปัญหาด้านครอบครัว ขาดความอบอุ่นทางจิตใจ ว้าเหว่ ถูกดุว่า ไม่ได้รับความยุติธรรม เมื่อมีปัญหา แล้วจะไม่ปรึกษาใคร บิดามารดาไม่มีเวลาดูแล ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สมจิตต์ ภาติกร และคณะ (2527) พบว่า เด็กชายวัยรุ่นที่มีรายได้สูง ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี และการอบรมเลี้ยงดูถูกต้องน้อยได้รับความอิสระหรือถูกปล่อยปละละเลยมาก มีโอกาสถูกหลอกให้เสพสารเสพติดเป็นสาเหตุจูงใจให้ต่อยาเสพติดให้โทษ ส่วน พรทิพย์ จิตรธร (2516) ศึกษาด้วยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยซึ่งมารับการบำบัดรักษายาเสพติด รายงานว่าเด็กที่ถูกชักจูงให้ไปใช้ยาเสพติดมาจากครอบครัวที่มีปัญหา เด็กขาดความอบอุ่น ไม่ได้รับความเอาใจใส่ จากบิดามารดาตั้งแต่เด็ก ตรงกับ แคพแพลน และมาร์ติน ได้ประมวลผลการวิจัยของ แคนเดล และคณะ (Kaplan & Martin. 1984 ; citing Kandel, et al. 1978) พบว่า ลักษณะต่าง ๆ หลายประการที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับวัยรุ่น ซึ่งเป็นตัวทำนายได้ว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นหันไปสูบกัญชา ลักษณะสำคัญประการหนึ่งก็คือ พ่อแม่และลูกขาดความใกล้ชิดกัน นั่นก็คือ การควบคุมน้อยตรงกับ แพทย์หญิง สมศิริ เลปนานนท์ (สมศิริ เลปนานนท์. 2525) ที่รายงานว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้ป่วยที่มารับการบำบัดรักษายาเสพติด ไม่มีความใกล้ชิดกับบุตรหลาน เพราะฉะนั้นเวลาผู้ป่วยมีปัญหาส่วนใหญ่จะคิดแก้ปัญหาเองและปรึกษาเพื่อน และถูกชักจูงไปหายาเสพติดในที่สุด

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นการควบคุมมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ก็เป็นสาเหตุให้ติดยาเสพติดได้เพราะฉะนั้นบิดามารดาควรใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเด็กให้พอดี ไม่มากหรือน้อยเกินไปซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาในส่วนของการควบคุมโดยการเปรียบเทียบการควบคุมมากกับควบคุมน้อย

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย – ลงโทษทางจิตกับพฤติกรรมปกติและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายและลงโทษทางจิต ปัทมา ศิริเวช (2540 : 221) ได้สำรวจความคิดเห็นของวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย กล่าวคือ ไม่สนใจหรือใช้อารมณ์ลงโทษ ดุด่าอย่างรุนแรงโดยขาดเหตุผล ผลปรากฏว่า วัยรุ่นเหล่านี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควรในเรื่องการคบเพื่อนและการเที่ยวเตร่ ทำให้หันไปเสพยาเสพติด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศิริ เลปนานนท์ (2525) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจ ทัศนคติ ของผู้ปกครองต่อบุตรหลานผู้ติดยาเสพติด ที่มารับการบำบัดรักษา ที่คลีนิค โดยสอบถามวิธีลงโทษของบิดา

มารดาเพื่อบุตรหลานกระทำผิดร้ายแรง บิดามารดาส่วนมากรายงานว่าตนใช้การลงโทษบุตรหลานด้วยการว่ากล่าวตักเตือน (ร้อยละ 63) การเฆี่ยนตีเป็นอันดับรองลงมา (ร้อยละ 23) ไล่ออกจากบ้าน (ร้อยละ 10) สิ่งเหล่านี้เป็นการลงโทษทางกายทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่า จากผลการวิจัยวิธีการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายนั้นสามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ชั่วคราวเท่านั้น แต่ผลเสียมีมากมาย เช่น การติดยาเสพติด ส่วนการลงโทษทางจิตนั้น เป็นการลงโทษวิธีหนึ่งที่แสดงให้เด็กทราบว่าพฤติกรรมของเด็กไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น ขู่จะไม่ให้รางวัล ขู่จะไม่รัก ขู่จะให้ไปอยู่ที่อื่น มองด้วยสายตาเชิงตำหนิ บอกให้เด็กทราบว่าเด็กโตจะไม่แสดงพฤติกรรมเช่นนั้น ซึ่งจากการสำรวจของ สมศิริ เลปนานนท์ (2525) พบว่า บิดามารดาของเด็กที่กระทำผิดร้ายแรงใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตน้อยมาก คือโดยใช้วิธีไม่พูดกับเด็กเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ดังเช่น กรินเดอร์ ได้ประมวลข้อคิดเห็นของ ไวติ้ง และไชล์ด (Grinder.1962 ; citing Whiting & Child.1953) ได้สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการบอกว่าไม่รัก ขู่จะไม่ให้รางวัล ขู่จะส่งไปอยู่ที่อื่น ฯลฯ เป็นวิธีที่มีแนวโน้มว่าจะทำให้เด็กปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบิดามารดาได้มากกว่าวิธีลงโทษทางกาย หรือขู่จะลงโทษทางกาย มีผลการวิจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนสมมติฐานนี้คือ ทั้งไวติ้ง และไชล์ด และไฮนิคเก้ (Grinder. 1962 ; citing Whiting & Child. 1953 ; Heinicke. 1953) พบว่า ปฏิกิริยาของเด็กที่แสดงให้เห็นการรู้สำนึกผิดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับวิธีอบรมเลี้ยงดูแบบรักและการลงโทษทางจิต ส่วน เบอร์ตัน และคณะ (Burton, et al. 1961) ก็พบว่า ความต้านทานต่อสิ่งยั่วยุมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงโทษทางจิต นั่นคือ การลงโทษทางจิตมีส่วนสร้างภูมิต้านทานไม่ให้เด็กหันไปพึ่งยาเสพติดนั่นเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายนั้นสามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ชั่วคราวเท่านั้น แต่จะนำไปสู่ปัญหาทางบุคลิกภาพต่อไป ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต จะมีส่วนช่วยสร้างภูมิต้านทานไม่ให้เด็กหันไปพึ่งยาเสพติด

งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว – พึ่งตนเองช้ากับพฤติกรรมปกติและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ในด้านการอบรมเลี้ยงดูด้านการพึ่งตนเอง จากผลการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521) เรื่อง ลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กวัยรุ่นไทย พบว่า การฝึกความเป็นอิสระโดยสนับสนุนให้กำลังใจในการพึ่งตนเอง รับผิดชอบตนเองมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาความต้องการสัมฤทธิ์ผลของเด็กโดยเฉพาะเมื่อฝึกเด็กในระยะที่เด็กมีอายุน้อย ยิ่งอายุน้อยเท่าไรก็ยิ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น นั่นก็คือการฝึกให้เด็กพึ่งตนเองเร็วนั่นเอง สัมพันธ์กับจากการศึกษารายกรณี เด็กติดยาเสพติด เรื่องเมื่อรักเป็นพิษ ของ อุษา จารุสวัสดิ์ (2530) โดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา พบว่า วิธีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด บังคับ ทำให้เด็กมีบุคลิกภาพชอบพึ่งพาผู้อื่น จะเห็นได้ว่าเด็กติดยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่น โดยเฉพาะจากบุคคลใกล้ตัวเช่นเพื่อน และในที่สุดก็ถูกเพื่อนชักจูงไปในทางไม่ดี เช่น เสพยาเสพติด

ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กถูกอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว เด็กจะมีความใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประพฤติตนไปในทางที่ดี ไม่เชื่อฟังหรือพึ่งคนอื่นเสมอไป ทำให้เด็กมีภูมิต้านทานต่อยาเสพติดไม่ถูกชักจูงง่าย

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดานั้นมีอิทธิพลอย่างมากในการนำไปสู่การติดยาเสพติดของเด็ก ซึ่งสรุปได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ ควบคุมมากหรือน้อยเกินไป โดยเฉพาะการควบคุมมากจะมีผลสูงกว่า รวมถึงการลงโทษทางกายและให้เด็กพึ่งตนเองช้า เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การติดยาเสพติด ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลควบคุมอย่างเหมาะสม ลงโทษทางจิตและให้เด็กพึ่งตนเองเร็ว ทำให้เด็กรักษาบุคลิกภาพที่ดีไว้ โดยไม่หันไปใช้ยาเสพติด ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยที่ประมวลไว้เหล่านี้มาตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า

สมมุติฐานในการวิจัย

1. เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A, B, C, G, H, Q_1, Q_2, Q_3 ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด คือ

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะไว้ตัว (A^-) สติปัญญาต่ำ (B^-) อารมณ์อ่อนไหว (C^-) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความละอาย (H^-) นักอนุรักษ์ (Q_1^-) พึ่งกลุ่ม (Q_2^-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-)

และเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ E, F, I, L, M, N, O, Q_4 สูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดคือ

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะรักษาสิทธิตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) จิตใจอ่อนไหว (I^+) จิตใจหวาดระแวง (L^+) สร้างความฝัน (M^+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) จิตใจหวาดหวั่น (O^+) และอารมณ์ดึงเครียด (Q_4+)

2. เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ควบคุมมาก ลงโทษทางกาย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรับสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมน้อย ลงโทษทางจิต และให้พึ่งตนเองเร็ว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพองค์ประกอบ A^+, B^+, C^+, E^+, F^-, G^+, H^+, I^-, L^-, M^-, N^+, O^-, Q_1^+, Q_2^+, Q_3^+, Q_4^- มีความสัมพันธ์เชิงบวก และความสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 ด้าน คือ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลควบคุมมาก ลงโทษทางจิต พึ่งตนเองเร็ว มีความสัมพันธ์เชิงบวก และความสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม

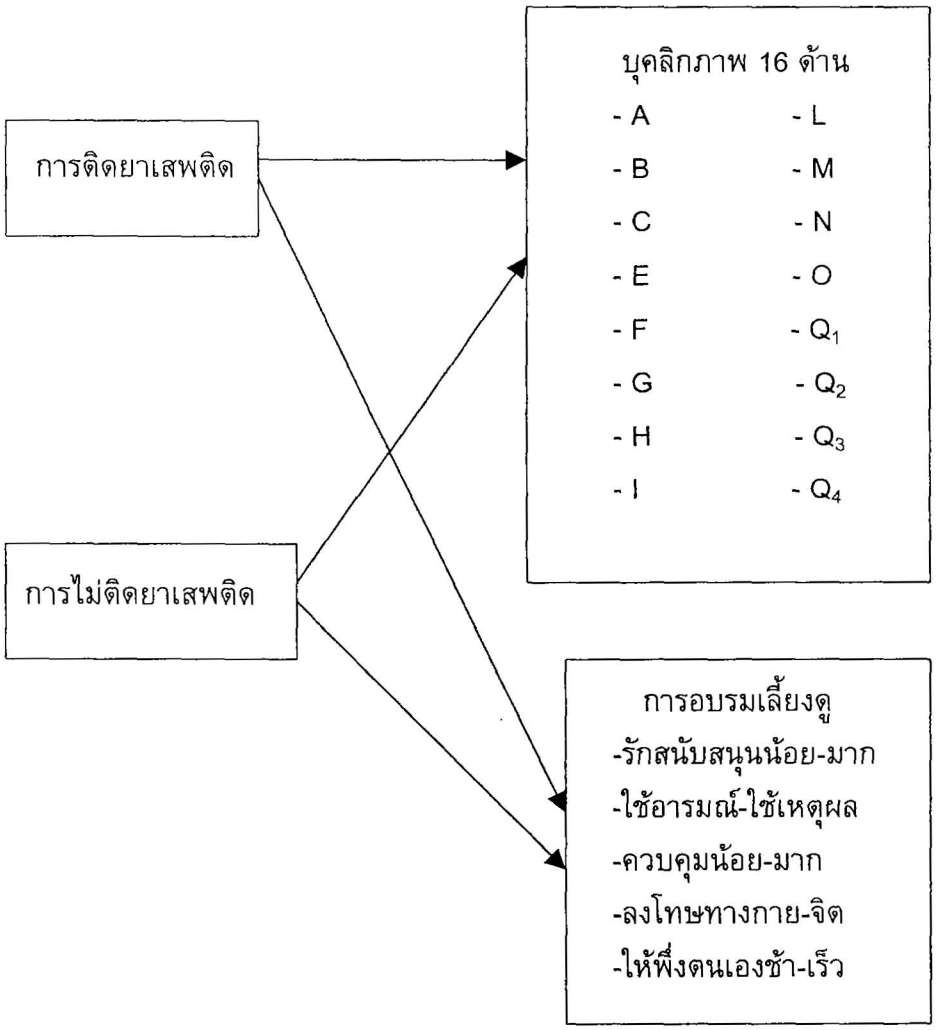

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด อายุ 13 - 21 ปี ที่มาบำบัดยาเสพติดที่ศูนย์สาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 15 ศูนย์ ในปี 2543 จำนวน 1,929 คน และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดอายุระหว่าง 13-21 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 267,296 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ที่มีอายุระหว่าง 13 - 21 ปี จำนวน 74 คน เป็นชาย 65 คน หญิง 9 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือหยุดพักการเรียนชั่วคราว ที่มาบำบัดยาเสพติดในศูนย์สาธารณสุขทั้ง 15 ศูนย์ในเขตกรุงเทพมหานคร และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 13 – 21 ปีจำนวน 62 คนเป็นชาย 22 คนหญิง 40 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกโรงเรียนที่อยู่ในเขตเดียวกับศูนย์สาธารณสุขที่มีผู้บำบัดยาเสพติดมากเป็นอันดับ 1 และได้โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง และให้ครูประจำโรงเรียนเลือกนักเรียนที่ไม่มีประวัติติดยาเสพติดมาเป็นกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชั้นละ 11 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 - 6 ชั้นละ 10 คน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มได้มาโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ฉบับคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) Form A ชื่อ Sixteen Personality Factor Questionnair ซึ่งแปลโดย วีรยุทธ วิเชียรโชติ และนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (นวลละออ เจียมสุวรรณ. 2516) ข้อคำถามแต่ละข้อจะประกอบด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ คือ

1.	องค์ประกอบ	A	ไว้ตัว (A^-)	ชอบออกสังคม (A^+)
2.	องค์ประกอบ	B	สติปัญญาต่ำ (B^-)	สติปัญญาสูง (B^+)
3.	องค์ประกอบ	C	อารมณ์อ่อนไหว (C^-)	อารมณ์มั่นคง (C^+)
4.	องค์ประกอบ	E	อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-)	รักษาสิทธิของตน (E^+)
5.	องค์ประกอบ	F	สุขุมมีสติ (F^-)	ทำตนตามสบาย (F^+)
6.	องค์ประกอบ	G	เห็นแก่ได้ (G^-)	มีธรรมะ (G^+)
7.	องค์ประกอบ	H	มีความละอาย (H^-)	อาจหาญ (H^+)

8.	องค์ประกอบ	I	จิตใจมั่นคง (I^-)	จิตใจอ่อนไหว (I^+)
9.	องค์ประกอบ	L	มีความไว้วางใจ (L^-)	จิตใจหวาดระแวง (L^+)
10.	องค์ประกอบ	M	ลงมือปฏิบัติ (M^-)	สร้างความฝัน (M^+)
11.	องค์ประกอบ	N	มั่นคงเปิดเผย (N^-)	ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)
12.	องค์ประกอบ	O	จิตสงบราบเรียบ (O^-)	จิตใจหวาดหวั่น (O^+)
13.	องค์ประกอบ	Q_1	นักอนุรักษ์ (Q_1^-)	นักทดลอง (Q_1^+)
14.	องค์ประกอบ	Q_2	พึ่งกลุ่ม (Q_2^-)	พึ่งตนเอง (Q_2^+)
15.	องค์ประกอบ	Q_3	ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-)	ควบคุมตนเอง (Q_3^+)
16	องค์ประกอบ	Q_4	อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)	อารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ซึ่งขวัญฤดี ขวัญวิเชียร ได้นำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อในแต่ละองค์ประกอบโดยใช้ t - test และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 ได้ข้อคำถามทั้งหมด 159 ข้อ มาใช้ในการวิจัยโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.71 ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ ขวัญฤดี ขวัญวิเชียรหาค่าความเชื่อมั่นไว้แล้วมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้

เกณฑ์ในการให้คะแนน

แบบทดสอบแต่ละข้อ แสดงถึงลักษณะบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบ คะแนนคำตอบแต่ละข้อมี 3 ค่าคือ 2, 1 และ 0 ซึ่งการให้คะแนนแต่ละข้อนั้นได้กำหนดไว้ในกระดาษตรวจคำตอบที่แคทเทลได้สร้างโดยเฉพาะไว้

ตัวอย่างแบบทดสอบ

1. ข้าพเจ้าชอบดูกีฬาที่เล่นเป็นทีม

   ก. มาก

   ข. เป็นบางครั้งบางคราว

   ค. ไม่ชอบ

จากตัวอย่างแบบทดสอบ ถ้าตอบข้อ ก ได้ 2 คะแนน ข้อ ข ได้ 0 คะแนน และข้อ ค ได้ 1 คะแนน แต่ในแบบทดสอบบางข้อ การตอบข้อ ก อาจได้ 1 คะแนน ข้อ ข ได้ 0 คะแนน และข้อ ค ได้ 2 คะแนน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการกำหนดคะแนนแต่ละข้อที่ แคทเทลระบุไว้

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้โปรดยึดหลัก 4 ประการคือ

1. ตอบเฉพาะสิ่งที่เป็นจริงสำหรับท่าน

2. อย่าใช้เวลาในการตอบคำถามแต่ละข้อนานเกินไป จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกทันที คำถามอาจสั้นเกินไปที่จะให้รายละเอียดทั้งหมดแก่ท่าน แต่จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับคำถามนั้น ๆ

3. ตอบคำถามทุกข้อ ไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง

4. ท่านควรจะตอบข้อ ก หรือข้อ ค ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และตอบข้อ ข เฉพาะเมื่อคำตอบในข้อ ก และข้อ ค เป็นคำตอบที่เป็นไปไม่ได้จริง ๆ สำหรับท่าน

3. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว

โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528) จำนวนอย่างละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ซึ่งผู้วิจัย ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก ได้เท่ากับ 0.85 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.53 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อในระดับที่ใช้ได้ทั้งหมด50 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scales)ชนิด 6 คำตอบ ในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก ใช้อารมณ์-เหตุผล ควบคุมน้อย-มาก ลงโทษทางกาย-จิต และ 10 คำถามในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว โดยมีตัวอย่างแบบวัดดังนี้

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก

- พ่อแม่ต้องการให้ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมแทบทุกอย่าง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล

- พ่อแม่จะอธิบายถึงเหตุผลในการที่ลงโทษฉันทุกครั้ง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก

- พ่อแม่คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของฉันอย่างใกล้ชิด

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต

- พ่อแม่จะลงโทษฉันด้วยวิธีทำให้ฉันเจ็บปวดตามร่างกายเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

โดยแบบวัดทั้ง 4 มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อความทางบวก				ข้อความทางลบ			
ตอบจริงที่สุด	ให้	6	คะแนน	ตอบจริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
ตอบจริง	ให้	5	คะแนน	ตอบจริง	ให้	2	คะแนน
ตอบค่อนข้างจริง	ให้	4	คะแนน	ตอบค่อนข้างจริง	ให้	3	คะแนน
ตอบค่อนข้างไม่จริง	ให้	3	คะแนน	ตอบค่อนข้างไม่จริง	ให้	4	คะแนน
ตอบไม่จริง	ให้	2	คะแนน	ตอบไม่จริง	ให้	5	คะแนน
ตอบไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน	ตอบไม่จริงเลย	ให้	6	คะแนน

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว

- พ่อแม่ฝึกให้ฉันอาบน้ำเองเมื่อฉันอายุ

1 ขวบ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ไม่ได้ฝึก

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบ	1	ขวบ	ให้	10	คะแนน
ตอบ	2	ขวบ	ให้	9	คะแนน
ตอบ	3	ขวบ	ให้	8	คะแนน
ตอบ	4	ขวบ	ให้	7	คะแนน
ตอบ	5	ขวบ	ให้	6	คะแนน
ตอบ	6	ขวบ	ให้	5	คะแนน

ตอบ	7	ขวบ	ให้	4	คะแนน
ตอบ	8	ขวบ	ให้	3	คะแนน
ตอบ	9	ขวบ	ให้	2	คะแนน
ตอบ	10	ขวบ	ให้	1	คะแนน
ตอบไม่ได้ฝึก		ขวบ	ให้	0	คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อย่างเป็นทางการ จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดที่มารับการบำบัดที่ศูนย์อนามัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยขอผ่านสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

2. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากได้ติดต่อขออนุญาตแล้ว

3. เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^{+} (Statistical Package for the Social Science) โดยดำเนินการดังนี้

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละด้านของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สถิติ t - test

2. เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละด้านของวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สถิติ t-test

3. หาค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้สูตรของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3 และข้อ 4 ในส่วนของความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 2 ตัว และใช้สูตร Fisher's Z Transformation เพื่อเปรียบเทียบค่าของความสัมพันธ์ของกลุ่มวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบและการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น" มีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด และศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดที่มาบำบัดยาเสพติดที่ศูนย์สาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 74 คน และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จำนวน 62 คน และนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^{+} การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดหัวข้อการนำเสนอตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยแยกตามองค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยแยกตามองค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมาย และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Z	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา Fisher's Z Transformation

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยแยกตามองค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ

ในส่วนนี้ ต้องการศึกษาว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน โดยมีสมมุติฐานดังนี้

สมมุติฐานที่ 1

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A, B, C, G, H, Q_1, Q_2, Q_3, ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดคือ

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะไว้ตัว (A^-) สติปัญญาต่ำ (B^-) อารมณ์อ่อนไหว (C^-) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความละอาย (H^-) นักอนุรักษ์(Q_1^-) พึ่งกลุ่ม (Q_2^-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-)

และเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ E, F, I, L, M, N, O, Q_4 สูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดคือ

เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดจะรักษาสิทธิตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) จิตใจอ่อนไหว (I^+) จิตใจหวาดระแวง (L^+) สร้างความฝัน (M^+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) จิตใจหวาดหวั่น (O^+) และอารมณ์ตึงเครียด (Q_4^+)

ซึ่งในตอนนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเด็กติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ A (ไว้ตัว-ชอบออกสังคม)

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ A ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.73	.29	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.84	.30	-2.05*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ A ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะไว้ตัว(A^-) และกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะออกสังคม (A^+) ดังนั้น ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ B (สติปัญญาต่ำ-สติปัญญาสูง)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.37	.12	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.38	.14	-0.33

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ B ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ องค์ประกอบด้านสติปัญญาจึงไม่แตกต่างกัน ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ C (อารมณ์อ่อนไหว-อารมณ์มั่นคง)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ C ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.86	.34	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.93	.25	-1.37

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ C ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ องค์ประกอบด้านอารมณ์อ่อนไหว-มั่นคง ไม่แตกต่างกัน ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ G (เห็นแก่ได้-มีธรรมะ)

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ G ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	1.25	.26	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.15	.22	2.45**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ G ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่า เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีธรรมะ (G^+) และเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะเห็นแก่ได้ (G^-) ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่ปรากฏผลกลับกันกับสมมุติฐาน

องค์ประกอบ H (มีความละอาย-อาจหาญ)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ H ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.82	.29	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.93	.23	-2.64**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ H ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีความละอาย (H^-) และกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะอาจหาญ (H^+) ผลนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

องค์ประกอบ Q_1 (นักอนุรักษ์-นักทดลอง)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_1 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.89	.33	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.00	.29	-2.06*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ Q_1 ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะเป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) และเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะเป็นนักทดลอง (Q_1^+) ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ Q_2 (พึ่งกลุ่ม-พึ่งตนเอง)

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_2 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.96	.24	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.99	.24	-0.76

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ Q_2 ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ องค์ประกอบด้านพึ่งกลุ่ม-พึ่งตนเอง ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ Q_3 (ไม่มีกฎเกณฑ์-ควบคุมตนเอง)

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_3 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.98	.36	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.92	.25	1.08

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ Q_3 ของเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ องค์ประกอบด้านไม่มีกฎเกณฑ์-พึ่งตนเอง ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ E (อ่อนน้อมถ่อมตน-รักษาสิทธิของตน)

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ E ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.74	.31	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.90	.26	-3.08**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ E ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะรักษาสิทธิตน (E^+) และเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะอ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน แต่ปรากฏผลกลับกับสมมุติฐาน

องค์ประกอบ F (สุขุมมีสติ-ทำตนตามสบาย)

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ F ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.96	.34	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.10	.23	-2.95**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ F ของกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะทำตามสบาย (F^+) และเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะสุขุมมีสติ(F^-) ผลนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน แต่ปรากฏผลกลับกับสมมุติฐาน

องค์ประกอบ I (จิตใจมั่นคง-จิตใจอ่อนไหว)

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ I ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	1.07	.35	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.11	.23	-0.80

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ I ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ L (มีความไว้วางใจ-จิตใจหวาดระแวง)

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ L ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.85	.32	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.86	.26	-0.28

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ L ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ M (ลงมือปฏิบัติ-สร้างความฝัน)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ M ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	.88	.28	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	.83	.25	1.09

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ M ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ N (มั่นคงเปิดเผย-ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม)

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ N ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	1.15	.33	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.03	.25	2.40**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ N ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด จะมั่นคงเปิดเผย (N^-) ดังนั้นผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ O (จิตสงบราบเรียบ-จิตใจหวาดหวั่น)

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ O ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	1.27	.35	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.15	.31	2.15*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ O ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีจิตใจหวาดหวั่น (O^+) และเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะมีจิตสงบราบเรียบ (O^-) ดังนั้นผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

องค์ประกอบ Q_4 (อารมณ์ผ่อนคลาย-อารมณ์ตึงเครียด)

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ Q_4 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	1.01	.35	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	1.02	.26	-0.11

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบ Q_4 ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

ในส่วนนี้ต้องการศึกษาว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานที่ 2

เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ควบคุมมาก ลงโทษทางกาย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลควบคุมน้อย ลงโทษทางจิต และให้พึ่งตนเองเร็ว

ซึ่งในตอนนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนน้อย-มาก ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	4.03	.94	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	4.46	.71	3.08**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด ต่ำกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-ใช้เหตุผล

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-ใช้เหตุผลของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	3.68	.91	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	3.95	.86	1.73*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-ใช้เหตุผลของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-ควบคุมมาก

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-ควบคุมมากของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	3.62	.68	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	3.34	.74	2.64**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-ควบคุมมาก ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ปรากฏผลกลับกับสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิตของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	SD	t
เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด	74	4.07	.68	
เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด	62	4.17	.74	0.77

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิตของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ผลจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ตาราง 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มรวม (จำนวน 136 คน)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1ออกสังคม (A^+)		.07	.04	.04	.12	-.09	.21**	-.03	-.04	-.08	-.05	-.20*	.06	-.03	-.07	.09
2สติปัญญาสูง (B^+)			.08	.02	-.18*	.02	.10	.11	-.1	-.11	.08	-.01	.04	-.03	.02	-.05
3อารมณ์มั่นคง (C^+)				.06	-.06	.04	.32**	-.06	-.16*	-.22**	.22**	-.46**	-.11	-.11	.48**	-.40**
4รักษาสิทธิของตน (E^+)					.12	.06	.11	-.11	0	.02	-.11	-.16*	.1	.12	-.10	.13
5สุขุมมีสติ (F^-)						-.40**	.16*	-.17*	.08	.24**	-.17*	.07	.25**	-.03	-.12	.13
6มีธรรมะ (G^+)							-.17*	.07	-.14	-.24**	.14	.07	-.19*	-.12	0	0
7อาจหาญ (H^+)								-.09	0	-.20**	.03	-.38**	.07	-.08	.36**	-.27**
8จิตใจมั่นคง (I^-)									-.21**	-.09	.14	.05	-.06	-.15*	-.01	.06
9มีความไว้วางใจ (L^-)										.21**	-.22*	.09	.06	.19*	-.14*	-.01
10ลงมือปฏิบัติ (M^-)											-.09	.18*	.11	.21**	-.23**	.09
11ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)												-.17*	-.03	-.08	.29**	-.26**
12จิตสงบราบเรียบ (O^-)													0	.04	-.38**	.45**
13นักทดลอง ($Q_1^{+)}$														.20**	-.16*	.14
14พึ่งตนเอง (Q_2^+)															-.18*	.18*
15ควบคุมตนเอง (Q_3^+)																-.48**
16อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)																

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด (จำนวน 74 คน)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1ออกสังคม (A^+)		.06	.07	-.12	.13	.05	.19	-.14	-.08	-.12	.06	-.23*	-.01	-.06	.09	-.26**
2สติปัญญาสูง (B^+)			.15	-.08	-.19	.05	.13	.07	-.08	-.09	.16	-.17	.12	.02	.08	-.19*
3อารมณ์มั่นคง (C^+)				-.01	-.01	0	.40**	-.05	-.25*	-.37**	.32**	-.50**	-.17	-.14	.61**	-.40**
4รักษาสิทธิของตน (E^+)					.15	.13	-.05	-.23*	.04	.09	-.12	-.14	.1	.06	-.04	.05
5สุขุมมีสติ (F^-)						-.27**	.12	-.14	.18	.23*	-.26*	.16	.14	-.15	-.08	.20
6มีธรรมะ (G^+)							-.14	.01	.24*	-.22*	.19*	-.02	-.16	-.05	-.04	.08
7อาจหาญ (H^+)								-.09	.01	-.29**	.05	-.45**	.04	-.18	.46**	-.44**
8จิตใจมั่นคง (I^-)									-.25*	-.01	.21*	.07	-.15	-.13	-.02	.05
9มีความไว้วางใจ (L^-)										.32**	-.26*	.03	.17	.23*	-.25*	-.03
10ลงมือปฏิบัติ (M^-)											-.23*	.34**	.19*	.20*	-.33**	.20*
11ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)												-.22*	-.10	0	.33**	-.31
12จิตสงบราบเรียบ (O^-)													.08	0	-.50**	.51**
13นักทดลอง ($Q_1^{+)}$														.26*	-.24*	.11
14พึ่งตนเอง (Q_2^+)															-.21*	.15*
15ควบคุมตนเอง (Q_3^+)																-.57**
16อารมณ์ผ่อนคลาย Q_4^-)																

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด (จำนวน 62 คน)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1ออกสังคม (A^+)		.08	-.08	.15	0	-.20	.19	.12	.01	0	-.13	-.09	.08	-.02	-.30**	.21
2สติปัญญาสูง (B^+)			-.04	.14	-.23	-.01	.06	.19	-.17	-.13	-.01	.20	-.06	-.09	-.07	.14
3อารมณ์มั่นคง (C^+)				.13	-.06	.20	.10	-.11	.03	.09	.08	-.36**	-.08	-.08	.23*	-.40
4รักษาสิทธิของตน (E^+)					-.10	.09	.26*	.07	-.11	-.01	.03	-.08	-.01	.19	-.16	.28*
5สุขุมมีสติ (F^-)						-.58**	.14	-.33**	-.19	.35**	.20	.011	.36**	.14	-.16	.16
6มีธรรมะ (G^+)							-.1	.26**	.04	-.34**	-.07	.13	-.16	-.19	.04	-.13
7อาจหาญ (H^+)								-.13	-.04	-.03	.15	-.19	.02	.02	.05	.03
8จิตใจมั่นคง (I^-)									0	-.24*	.03	.06	.09	-.21*	.03	.06
9มีความไว้วางใจ (L^-)										.03	-.15	.19	-.13	.14	.1	.03
10ลงมือปฏิบัติ (M^-)											.09	-.1	.02	.24*	-.09	.10
11ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)												-.21	.20	-.19	.18	-.18
12จิตสงบราบเรียบ (O^-)													-.03	.11	-.23	.36*
13นักทดลอง ($Q_1^{+)}$														.11	.02	.20
14พึ่งตนเอง (Q_2^+)															-.13	.24
15ควบคุมตนเอง (Q_3^+)																-.25
16อารมณ์ผ่อนคลาย Q_4^-)																

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ปรากฏค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก ที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

ด้านการออกสังคมสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความอาจหาญ (r= 0.22)

ด้านอารมณ์มั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (r= 0.32) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r= 0.22) และด้านการควบคุมตนเอง (r= 0.48)

ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (r=0.16) ลงมือปฏิบัติ (r=0.24)

ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับนักทดลอง (r=0.25) อาจหาญ (r= 0.16) และนักทดลอง (r=0.25)

ด้านอาจหาญสัมพันธ์เชิงบวกกับควบคุมตนเอง (r= 0.36)

ด้านมีความไว้วางใจสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.21) และการพึ่งตนเอง (r=0.19)

ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสงบราบเรียบ(r= 0.18) และ การพึ่งตนเอง (r=0.21)

ด้านฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยมสัมพันธ์เชิงบวกกับควบคุมตนเอง (r= 0.29)

ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r= 0.45)

ด้านนักทดลองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง (r=0.20)

ด้านการพึ่งตนเองสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r= 0.18)

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ปรากฏค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก ที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

ด้านอารมณ์มั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (r= 0.40) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r= 0.32) และการควบคุมตนเอง (r= 0.61)

ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.23)

ด้านมีธรรมะสัมพันธ์เชิงบวกกับมีความไว้วางใจ (r= 0.24) และฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r= 0.19)

ด้านความอาจหาญสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r= 0.46)

ด้านจิตใจมั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r= 0.21)

ด้านมีความไว้วางใจสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.32) และ การพึ่งตนเอง (r=0.23)

ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสงบราบเรียบ(r= 0.34) นักทดลอง (r=0.19) ด้านการพึ่งตนเอง (r= 0.20) และ อารมณ์ผ่อนคลาย (r= 0.20)

ด้านฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยมสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r= 0.33)

ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r= 0.51)

ด้านการพึ่งตนเองสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r= 0.15)

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ปรากฏค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ระดับ ที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

ด้านอารมณ์มั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r=0.23)

ด้านรักษาสิทธิของตนสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (r=0.26) และ อารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.28)

ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.35) และนักทดลอง (r=0.36)

ด้านมีธรรมะสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตใจมั่นคง (r=0.26)

ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง (r=0.24)

ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.36)

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดและกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

บุคลิกภาพ	กลุ่มไม่ติดยาเสพติด r	กลุ่มติดยาเสพติด r	Z p>.05,z=1.96
อารมณ์มั่นคงและการควบคุมตนเอง	.29*	.61**	-2.72**
สุขุมมีสติและลงมือปฏิบัติ	.35**	.23**	.74
จิตสงบราบเรียบและอารมณ์ผ่อนคลาย	.36**	.51**	-1.02
ลงมือปฏิบัติและพึ่งตนเอง	.23*	.20*	.27

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าบุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (ค่า Z=-2.72) ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน แต่ปรากฏผลกลับกับสมมุติฐาน

ด้านสุขุมมีสติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=0.74) ผลจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด (ค่า Z=-1.02) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=0.27) ผลจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด

ในส่วนนี้ต้องการศึกษาว่าความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกหรือไม่ และความสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดหรือไม่

สมมุติฐานที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน คือ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมมาก ลงโทษทางจิต พึ่งตนเองเร็ว มีความสัมพันธ์เชิงบวก และความความสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด

ตาราง 26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มรวม (จำนวน 136 คน)

การอบรมเลี้ยงดู	1 รักสนับสนุนมาก	2 ใช้เหตุผล	3 ควบคุมมาก	4 ลงโทษทางจิต	5 พึ่งตนเองเร็ว
1 รักสนับสนุนมาก	-	.63**	-.24	.08	.24*
2 ใช้เหตุผล			-.07	.28**	.20*
3 ควบคุมมาก				.09	.04
4 ลงโทษทางจิต					0
5 พึ่งตนเองเร็ว					

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล(r=0.63) และ การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว (r=0.24)

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงโทษทางจิต (r=0.28) และการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว (r=0.20)

ตาราง 27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มวัยรุ่นติดยาเสพติด (จำนวน 74 คน)

การอบรมเลี้ยงดู	1 รักสนับสนุนมาก	2 ใช้เหตุผล	3 ควบคุมมาก	4 ลงโทษทางจิต	5 พึ่งตนเองเร็ว
1 รักสนับสนุนมาก		.59**	-.15	-.04	.30**
2 ใช้เหตุผล			.24*	.14	.32**
3 ควบคุมมาก				.06	-.03
4 ลงโทษทางจิต					-.03
5 พึ่งตนเองเร็ว					

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล(r=0.63) และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว (r=0.30)

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก (r=0.24) และการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว (r=0.32)

ตาราง 28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ในกลุ่มวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด (จำนวน 62 คน)

การอบรมเลี้ยงดู	1 รักสนับสนุนมาก	2 ใช้เหตุผล	3 ควบคุมมาก	4 ลงโทษทางจิต	5 พึ่งตนเองเร็ว
1 รักสนับสนุนมาก		.68**	-.26	.22	.01
2 ใช้เหตุผล			-.19	.43**	-.05
3 ควบคุมมาก				.16	.25*
4 ลงโทษทางจิต					-.01
5 พึ่งตนเองเร็ว					

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกที่ระดับ .01 .05 ดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล(r=0.68)

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (r=0.43)

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว (r=0.25)

ตาราง 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านระหว่างกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดกับกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

การอบรมเลี้ยงดู	กลุ่มไม่ติดยาเสพติด r	กลุ่มติดยาเสพติด r	Z p>.05,z=1.96
รักสนับสนุนมากกับใช้เหตุผล	.68**	.59**	.86
รักสนับสนุนมากกับพึ่งตนเองเร็ว	.01	.30*	-1.70
ใช้เหตุผลกับลงโทษทางจิต	.43**	.14	1.81

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z=0.86) ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z=-1.70) ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z=1.81) ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพแต่ละด้านของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดกับเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้ติดยาเสพติด

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู แต่ละด้านของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดกับเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้ติดยาเสพติด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและในกลุ่มที่ไม่ได้ติดยาเสพติด

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 แบบในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและในกลุ่มที่ไม่ได้ติดยาเสพติด

สมมุติฐานในการวิจัย

1. เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A, B, C, G, H, Q_1, Q_2, Q_3 ต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด คือ

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะไว้ตัว (A^-) สติปัญญาต่ำ (B^-)อารมณ์อ่อนไหว (C^-) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความละอาย (H^-) นักอนุรักษ์ (Q_1^-) พึ่งกลุ่ม (Q_2^-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3^-)

และเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ E, F, I, L, M, N, O, Q_4 สูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดคือ

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะรักษาสิทธิตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) จิตใจอ่อนไหว (I^+) จิตใจหวาดระแวง (L^+) สร้างความฝัน (M^+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) จิตใจหวาดหวั่น (O^+) และอารมณ์ตึงเครียด (Q_4 +)

2. เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ควบคุมมาก ลงโทษทางกาย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมน้อย ลงโทษทางจิต และให้พึ่งตนเองเร็ว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพองค์ประกอบ A^+, B^+, C^+, E^+, F^-, G^+, H^+, I^-, L^-, M^-, N^+, O^-, Q_1^+, Q_2^+, Q_3^+, Q_4^-, มีความสัมพันธ์เชิงบวก และความสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 ด้านคือ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลควบคุมมาก ลงโทษทางจิต พึ่งตนเองเร็ว มีความสัมพันธ์เชิงบวก และความสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด อายุ 13-21 ปี ที่มีบำบัดยาเสพติดที่ศูนย์สาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 15 ศูนย์ ในปี 2543 จำนวน 1,929 คน และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดอายุระหว่าง 13 - 21 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 267,296 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ที่มีอายุระหว่าง 13 - 21 ปีจำนวน 74 คน เป็นชาย 65 คน หญิง 9 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือหยุดพักการเรียนชั่วคราว ที่มาบำบัดยาเสพติดในศูนย์สาธารณสุข ทั้ง 15 ศูนย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร และ เด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 13 - 21 ปี จำนวน 62 คน เป็นชาย 22 คน หญิง 40 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกโรงเรียนที่อยู่ในเขตเดียวกับศูนย์สาธารณสุขที่มีผู้มาบำบัดยาเสพติดมากเป็นอันดับ 1 และได้โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง และให้ครูประจำชั้นเลือกนักเรียนที่ไม่มีประวัติติดยาเสพติดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ชั้นละ 11 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3-6 ชั้นละ 10 คน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มได้มาโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ฉบับคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) Form A ชื่อ Sixteen Personality Factor Questionnair ซึ่งแปลโดย วีรยุทธ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (นวลละออ เจียมสุวรรณ. 2516) ข้อคำถามแต่ละข้อจะประกอบด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ

3. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู 5 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-ควบคุมมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528)

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ไปทดสอบกับผู้มาบำบัดยาเสพติดที่คลีนิคบำบัดยาเสพติดศูนย์สาธารณสุขเขตกรุงเทพมหานคร และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง และนำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดไปตรวจความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สถิติ t-test

2. เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สถิติ t-test

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สูตร ของ เพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. หาความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สูตร ของเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5. เปรียบเทียบค่าของความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ และการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด โดยใช้สูตร Fisher's Z Transformation

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด พบว่า

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A, G, H, Q_1, E, F, N และ O แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพไว้ตัว (A^-)มีธรรมะ(G^+) มีความละอาย (H^-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) สุขุมมีสติ (F^-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และมีจิตใจหวาดหวั่น (O^+) ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะมีบุคลิกภาพชอบออกสังคม (A^+) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความอาจหาญ (H^+) เป็นนักทดลอง (Q_1^+) รักษาสิทธิของตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) มั่นคงเปิดเผย (N^-) และมีจิตสงบราบเรียบ (O^-)

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด พบว่า

เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ควบคุมน้อย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมมาก และให้พึ่งตนเองเร็ว

3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพองค์ประกอบ A^+, B^+, C^+, E^+, F^-, G^+, H^+, I^-, L^-, M^-, N^+, O^-, Q_1^+, Q_2^+, Q_3^+ และ Q_4^- พบว่า

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดบุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม และการควบคุมตนเอง (r=0.40,0.32 และ0.61) ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.23) ด้านมีธรรมะสัมพันธ์เชิงบวกกับฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r=0.19) ด้านความอาจหาญสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r=0.46) ด้านจิตใจมั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (r=0.21) ด้านมีความไว้วางใจสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (r=0.32) และการพึ่งตนเอง (r=0.23) ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสงบราบเรียบ นักทดลอง ด้การพึ่งตนเอง และอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.34,0.19,และ0.20) ด้านฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยมสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r=0.33) ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.51) ด้านการพึ่งตนเองสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.15)

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด บุคลิกภาพด้านด้านอารมณ์มั่นคงสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (r=0.23) รักษาสิทธิของตนสัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ และอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.26,0.28) ด้านสุขุมมีสติสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ และนักทดลอง (r=0.35,0.36) ด้านมีธรรมะสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตใจมั่นคง (r=0.26) ด้านลงมือปฏิบัติสัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง (r=0.24) ด้านจิตสงบราบเรียบสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (r=0.36)

4. เปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพองค์ประกอบ A^+, B^+, C^+, E^+, F^-, G^+, H^+, I^-, L^-, M^-, N^+, O^-, Q_1^+, Q_2^+, Q_3^+, Q_4^-, ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด พบว่า

บุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=-2.72) ซึ่งปรากฏผลกลับกันกับสมมุติฐาน

บุคลิกภาพด้านสุขุมมีสติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=0.74) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

บุคลิกภาพด้านจิตสงบราบเรียบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=-1.02)

บุคลิกภาพด้านลงมือปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Z=0.27) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

5. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านคือ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมมาก ลงโทษทางจิตและให้พึ่งตนเองเร็วพบว่า

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว (r= 0.30,0.63) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และให้พึ่งตนเองเร็ว (r= 0.24,0.32)

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (r= 0.68) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต (r= 0.43) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว (r= 0.43)

6. เปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้านคือ รักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมมาก ลงโทษทางจิตและให้พึ่งตนเองเร็ว พบว่า

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z= 0.86) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z= -1.70) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Z= 1.81) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ผลการศึกษาที่ได้ทำให้สามารถอธิบายบุคลิกภาพกับการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดได้ดังนี้

ด้านความแตกต่างขององค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ

จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาสมมุติฐานทุกข้อ ปรากฏผลองค์ประกอบที่แตกต่างกันของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด ดังนี้

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพ ไว้ตัว (A^+) มีธรรมะ(G^+) มีความละอาย (H^-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) สุขุมมีสติ (F^-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และมีจิตใจหวาดหวั่น (O^+)

ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะมีบุคลิกภาพชอบออกสังคม (A^+) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความอาจหาญ (H^+) เป็นนักทดลอง (Q_1^+) รักษาสิทธิของตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) มั่นคงเปิดเผย (N^-) และมีจิตสงบราบเรียบ (O^-)

ผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีบุคลิกภาพไว้ตัว (A^-) ซึ่งจะมีลักษณะก้าวร้าว เอาแต่ใจตนเอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบขัดขวาง เฉยเมย ชอบปลีกตัว ใจแข็ง มีความเฉียบขาด และไม่ผ่อนหนักผ่อนเบา มีพฤติกรรมเย็นชาต่อผู้อื่น ซึ่งในบุคลิกภาพแบบนี้สามารถพบได้ในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเกเร เช่น เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ที่จะชอบปลีกตัวและก้าวร้าว ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ประณีต ปิยสิรานนท์ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่องบุคลิกลักษณะผู้ป่วยติดเฮโรอีนที่พบใน PICS (Psychometric Index of Character Structure) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไข้ชายในโรงพยาบาลธัญญาลักษณ์ พบว่าเด็กวัยรุ่นชายที่ติดยาเสพติดเฮโรอีน ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพไม่สมวัย (Immature) ก้าวร้าว ก้าวร้าวแบบสมยอม (Passive-aggressive) กับบุคลิกภาพไม่เหมาะสม (Inadequate) และจากการวิจัยพบว่า มีบุคลิกภาพด้านมีธรรมะ (G^+) เช่นกัน มีความใจแคบ มีความระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งตรงกับ งานวิจัยของ วัทเลย์ (Watley. 1965) ที่ศึกษานักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ปรับตัวได้ไม่ดี เป็นลักษณะของคนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ส่วนบุคลิกภาพมีความละอาย (H^-) พบว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะมีลักษณะขี้อาย ชอบหลบถอย ประหม่าเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัวจากผู้อื่น ไม่ชอบสนิทสนมกับใคร เกิดความรู้สึกง่าย สงบเสงี่ยม นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด ยังมีจิตใจหวาดหวั่น (O^+) ซึ่งพบว่าจะเป็นคนที่มีจิตใจหวาดหวั่น มีความวิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหว ใจอ่อน อารมณ์เสียง่าย มีความสำนึกในหน้าที่อย่างรุนแรง วิตกกังวลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล มีอารมณ์กลัว เศร้าหมอง และเหงาหงอย ในส่วนของเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด ในองค์ประกอบ A เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะชอบออกสังคม (A^+) ผู้ที่มีบุคลิกภาพนี้ จะเป็นคนชอบออกสังคม มีความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองกับผู้อื่น น้ำใจดี มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ชอบเข้ากิจกรรม มีความสนใจและเอาใจใส่ผู้อื่น มีความเมตตากรุณา มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ในส่วนขององค์ประกอบเห็นแก่ได้ (G^-) จะเป็นคนที่ถือความสะดวกเป็นใหญ่ ไม่จริงจังกับการงาน มีความรับผิดชอบน้อย ชอบเรียกร้อง ขาดความอดทน ไม่มีระเบียบ ชอบหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ มีความเกียจคร้าน ไว้วางใจไม่ได้ ชอบขัดขวาง และองค์ประกอบความอาจหาญ (H^+) เด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

จะเป็นผู้ที่มีลักษณะชอบเสี่ยงภัย ชอบพบกับบุคคลอื่น มีความคล่องแคล่ว สนใจในเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น ร่าเริง มีความเป็นมิตร อารมณ์อ่อนไหว ไม่ระแวงในอันตราย ส่วนในองค์ประกอบด้านเป็นนักทดลอง (Q_1^+) ด้านนี้จะเป็นผู้ที่ชอบการทดลอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบค้นคว้า ในส่วนขององค์ประกอบด้านรักษาสิทธิของตน (E^+) เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด มีคะแนนสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด แสดงว่าเป็นคนที่ ถือตนเองเป็นส่วนใหญ่ นิสัยดื้อรั้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง มีความก้าวร้าว ไม่ยึดถือขนบธรรมเนียม ต้องการความสนใจจากผู้อื่น ทำให้ผลการวิจัยนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดในปัจจุบันเริ่มมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี อาจมีแนวโน้มหันไปพึ่งยาเสพติดและประกอบอาชญากรรมได้ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะตระหนักถึงความจำเป็น ในการป้องกัน และควบคุมความประพฤติต่อไป และองค์ประกอบด้านมั่นคงเปิดเผย (N^-) จะมีลักษณะเปิดเผย ไม่คล่องแคล่วในการสมาคม ขาดทักษะในการวิเคราะห์แรงจูงใจ และมีจิตใจสงบราบเรียบ (O^-) จะเป็นคนที่มั่นใจในตนเอง รื่นเริง ปรับจิตใจได้ง่าย หนักแน่น สงบ ถือความสะดวก ชอบทำตัวง่าย ๆ ไม่วิตกกังวล

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยองค์ประกอบด้านที่ไม่มีความแตกต่างที่สำคัญคือ องค์ประกอบ C คืออารมณ์อ่อนไหว (C^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด คือ เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 เด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.93 ซึ่งผลถึงแม้จะไม่แตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดก็น้อยกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด นั่นหมายความว่า เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพแบบอารมณ์อ่อนไหว (C^-) มากกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านพึ่งกลุ่ม(Q_2^-) และพึ่งตนเอง (Q_2^+) ในกลุ่มวัยรุ่นติดยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบนี้เท่ากับ 0.96 ซึ่งต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ที่ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99 ซึ่งผลแม้จะไม่แตกต่างกันก็ตามแต่เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดก็มีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพแบบพึ่งกลุ่มมากกว่าพึ่งตนเอง

ด้านความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน

จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาสมมุติฐานทุกข้อ ปรากฏผลองค์ประกอบที่แตกต่างกันของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติดดังนี้

เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย แบบใช้อารมณ์แบบควบคุมน้อย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก แบบใช้เหตุผล แบบควบคุมมาก และให้พึ่งตนเองเร็ว

จากผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ วัตสัน และลินด์เกรน (Watson & Lingren.1979)

ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบวัยรุ่นจากครอบครัวอเมริกันผิวขาวชนชั้นกลาง ระหว่าง กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูงกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดต่ำ พบว่า กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูง จะขาดความรัก และขาดการสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับครอบครัวน้อย ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2530) พบว่า กลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดต่ำ จะมาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก เด็กมีความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัวโดยมีความรัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปัทมา ศิริเวช (2541) พบว่า วัยรุ่นที่แก้ไขปัญหาและปรับตัวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่รับผิดชอบตนเองได้ ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น ผูกพันซึ่งกันและกัน บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูด้วยความเอาใจใส่ เข้าใจยอมรับความคิดเห็นของวัยรุ่นอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด ยังได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ปัทมา ศิริเวช (2541) พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษโดยขาดเหตุผล ทำให้วัยรุ่นขาดที่พึ่ง มีปัญหาในการปรับตัว และหันไปพึ่งยาเสพติดในที่สุด

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก พบว่าในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ นฤมล กำเหนิดรัตน์ (2523) พบว่า เยาวชนที่ติดยาเสพติด จะมีปัญหาครอบครัว ขาดความอบอุ่นทางจิตใจ บิดามารดาไม่มีเวลาดูแล สัมพันธ์กับผลการวิจัยของ สมจิตต์ ภาดิกร (2527) พบว่า ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี และการอบรมเลี้ยงดูถูกต้องน้อย ได้รับอิสระหรือปล่อยปละละเลยมาก มีโอกาสถูกหลอกใช้สารเสพติด ส่วนงานวิจัยของ พรทิพย์ จิตรธร (2516) ศึกษาผู้ป่วยที่มาบำบัดรักษายาเสพติด พบว่า เด็กมาจากครอบครัวที่มีปัญหา ขาดความอบอุ่น ไม่ได้รับความเอาใจใส่จากบิดามารดา ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ แพทย์หญิง สมศิริ เลปนานนท์ (2525) ที่รายงานว่า บิดามารดา หรือผู้ปกครอบของผู้ป่วยที่มาบำบัดรักษายาเสพติด ไม่มีความใกล้ชิดกับบุตรหลาน จึงถูกชักจูงไปหายาเสพติดได้ง่าย

และผลการวิจัยยังพบว่า เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดยังได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า สอดคล้องกับการศึกษาของ อุษา จารุสวัสดิ์ (2530) พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูช้า จะมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่น และถูกชักจูงได้พึ่งยาเสพติดในทางตรงกันข้ามกับในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษา จารุสวัสดิ์ (2530) ว่า เด็กถ้าถูกอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว เด็กจะมีความใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประพฤติตนไปในทางที่ดี ไม่เชื่อฟังหรือพึ่งคนอื่นเสมอไป ทำให้เด็กมีภูมิต้านทานต่อยาเสพติด ไม่ถูกชักจูงง่าย

ส่วนในด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต นั้น ผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติดนั้น มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนค่าเฉลี่ยของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดต่ำกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด แสดงว่าในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีแนวโน้มที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมากกว่าเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดก็มีแนวโน้มที่จะถูกอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างของเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดที่มีสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มวัยรุ่นติดยาเสพติด ผลการวิจัยจึงออกมาไม่แตกต่างกัน

ด้านเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ

จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาสมมุติฐาน ปรากฏผลค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติดดังนี้

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดบุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคง(C^+)สัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (H^+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และการควบคุมตนเอง (Q_3^+) ด้านสุขุมมีสติ (F^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (M^-) ด้านมีธรรมะ (G^+)สัมพันธ์เชิงบวกกับมีความไว้วางใจ (L^-) และฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม(N^+) ด้านความอาจหาญ(H^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (Q_3^+)ด้านจิตใจมั่นคง (C^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) ด้านมีความไว้วางใจ (L^-)สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (M^-) และการพึ่งตนเอง (Q_2^+) ด้านลงมือปฏิบัติ(M^-)สัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสงบราบเรียบ (O^-) นักทดลอง (Q_1^+) การพึ่งตนเอง (Q_2^+) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^+) ด้านฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม(N^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (Q_3^+) ด้านจิตสงบราบเรียบ (O^-)สัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^+) ด้านการพึ่งตนเอง (Q_2^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^+)

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด บุคลิกภาพด้านด้านอารมณ์มั่นคง (C^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (Q_3^+) ด้านรักษาสิทธิของตน (E^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (H^+) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^+) ด้านสุขุมมีสติ (F^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (M^-) และนักทดลอง (Q_1^+) ด้านมีธรรมะ (G^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับจิตใจมั่นคง (C^+) ด้านลงมือปฏิบัติ (M^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง (Q_2^+) ด้านจิตสงบราบเรียบ (O^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^+)

ด้านเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู 5 ด้าน

ผลการวิจัย เมื่อพิจารณาสมมุติฐาน ปรากฏผลค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติดดังนี้

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสัมพันธ์เชิงบวกกับ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

และจากการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ในเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดสูงกว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยก็บ่งบอกถึงแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กันมากกว่า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแรกที่นำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบมาใช้กับกลุ่มเด็กติดยาเสพติด แต่ในการดำเนินการวิจัยครั้งต่อต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

1. เนื่องจากงานวิจัยศึกษาบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ได้มีผู้ทำการวิจัยในกลุ่มเด็กปกติหลายกลุ่มเช่น กลุ่มเด็กเรียนดี และในผู้ใหญ่ในอาชีพต่าง ๆ แต่ในการวิจัยในกลุ่มเด็กที่มีพฤติกรรมผิดปกติเช่น กลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด เด็กที่มีพฤติกรรมเกเร เด็กที่มีปัญหาต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มในพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ ยังมีงานวิจัยโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF น้อยมาก หรือบางกลุ่มยังไม่มีการวิจัยเลย ผู้วิจัยจึงอยากให้มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างประเภทนี้

2. ควรเพิ่มตัวแปรอิสระทางชีวสังคม เช่น อายุ เพศ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ได้ประโยชน์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยนี้ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ประการแรก ในด้านบุคลิกภาพ พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด มีความแตกต่างกันกับเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดหลายองค์ประกอบ ข้อบ่งชี้นี้แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพมีผลต่อการติดยาเสพติดหรือไม่ติดยาเสพติดมากทีเดียว เพราะฉะนั้น สถาบันที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน ควรให้ความสนใจกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ และหาแนวทางในการส่งเสริมบุคลิกภาพที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการไม่ติดยาเสพติด และแก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการติดยาเสพติด โดยใช้หลักการปรับพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การปรับบุคลิกภาพที่ดี และบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อไป

ประการที่สอง เรื่องการอบรมเลี้ยงดู ผลการวิจัยปรากฏชัดเจนว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผล ควบคุมไม่น้อยหรือมากเกินไป และให้พึ่งตนเองเร็ว เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม ในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการติดยาเสพติดในเด็กวัยรุ่น เพราะฉะนั้น ครอบครัว โดยเฉพาะบิดา มารดา ควรตระหนักที่จะทำการอบรมเลี้ยงดู ทั้ง 4 แบบ ดังกล่าวข้างต้นกับบุตรหลานของตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ขนิษฐา จันทรรักษ์. "การสำรวจบุคลิกภาพบางประการของนักโทษเรือนจำกลางบางขวาง โดย ใช้แบบสอบถาม M.M.P.I.," วารสารจิตวิทยาคลีนิค. ธันวาคม 2521.

ขวัญฤดี ขวัญวิเชียร. การศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพและประสิทธิผลของการทำงานอาจารย์มหาวิทยาลัย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

จินดารัตน์ ทองประไพ. พฤติกรรมแบบเอและบีกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต การปฏิบัติงานและมนุษยสัมพันธ์ของพยาบาลโรงพยาบาลตำรวจ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

จุฑาทิพ วงษ์สุวรรณ. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในประชากรทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.

เชิดศักดิ์ โฆวาสันธ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ณรงค์ศักดิ์ จันทร์นวล และคณะ. การประเมินบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบ ซี พี ไอ . วารสารจิตวิทยาคลีนิค. 11(2) : 33 – 45 : 2523.

ณรงค์ศักดิ์ จันทร์นวล และคณะ. คุณลักษณะบุคลิกภาพ CPI ของเด็กนักเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : โรงพยาบาลเชียงใหม่, 2531.

ณัฐชยา คงมหาฤกษ์. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

ดรุณจิต อุตรมาตย์. การศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF . ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศน์ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์. การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

นเรศ สุริยกาญจน์ และคณะ. คุณลักษณะบุคลิกภาพ CPI ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : โรงพยาบาลเชียงใหม่, 2528.

นพพร เจริญสุข. ผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของพนักงานที่มีหัวหน้ามีลักษณะผู้นำต่างกันในหน่วยงานภาคเอกชน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล. การระบาดของยาเสพติดให้โทษในหมู่เด็กและเยาชน. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

นวลละออ เจียมสุวรรณ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยการศึกษากับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

นวลละออ สุภาผล. ผลการฝึกทักษะในการรับวัฒนธรรมที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

_____. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประมวลศิลป์, 2537.

ประคอง เกลื่อนกลาง. การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศน์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ประณต เล็กสวาสดิ์./ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การพึ่งพาผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517. อัดสำเนา.

ประยูร นรการผดุง. "ความผิดปกติในบุคลิกภาพของผู้ติดยาเสพติด," วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 12(2) : 52.22 - 52.27; เมษายน 2510.

ประเทือง วงศ์ประเสริฐ. การศึกษาบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชนที่บ้านกรุณาและบ้านปราณี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ประวิณ สินเศรษฐกุล. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กนักเรียนมัธยมที่ปกติและเด็กนักเรียนที่มีปัญหาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2527.

ประณีต ปิยสิรานนท์ และพัทนี เทียนสุวรรณ. "การศึกษาปัญหาการติดยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง," วารสารจิตวิทยาคลีนิค. 2519. 7(3) : พฤศจิกายน 2537.

ประภัสรา ตันติวัฒนา. การศึกษาบุคลิกภาพของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายในทัณฑสถานหญิง. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.

ปัทมา ศิริเวช และคณะ. "สภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมาย," วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 43(3) 217 – 223 ; กรกฎาคม – กันยายน 2541

พนมพร พนมวัน ณ อยุธยา/การศึกษาทดลองปรับบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวในสภาวะอารมณ์ของนิสิตปริญญาตรี โดยกิจกรรมกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ วท.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533. อัดสำเนา.

พรทิพย์ เธียรไพสิฐ. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภากาชาดไทยตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.

เภา สารสิน. ปัญหาการควบคุมยาเสพติดในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2521 - 2522.

เมธี วงศ์วีระพันธ์. บุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำผิด. วิทยานิพนธ์ วท.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

รัชนีวรรณ วนิชย์ถนอม. การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะองค์ประกอบทางบุคลิกภาพระหว่างนักโทษคดีฆ่าคนตายเพศชายและเพศหญิง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528. อัดสำเนา.

ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

วัญญา วิศาลาภรณ์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2522. อัดสำเนา.

ศิรยา นิยมธรรม. โปรแกรมการเรียนจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2520.

สนิท สมัครการ. พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.

สมจิตต์ ภาติกรและคณะ. มูลเหตุจูงใจเสพสารให้โทษและสารเสพติดของเด็กชายวัยรุ่นอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

สิริวรรณ สาระนาค. จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

สุรางค์ วีรกิจพาณิชย์. การเปรียบเทียบสัณฐานคะแนน M.M.P.I ระหว่างยุวอาชญากรและเด็กวัยรุ่นปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

สุวภาพ พิสัยพันธ์. บุคลิกภาพของพนักงานที่มีหน้าที่ให้บริการลูกค้าของบริษัทดาต้าแมท จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สำนักงานคณะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาและยาเสพติด. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดียสแคว์, 2541.

เสาวภา เบ็ญจพันธุ์ทวี. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวกับเอกลักษณ์แห่งตนของเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

โสภา ชปีลมันน์. บุคลิกภาพและพัฒนาการ:แนวโน้มสู่พฤติกรรมและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2536.

เสริมเกียรติ พรหมผุย. อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมที่ 5 ในจังหวัดร้อยเอ็ด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

อรัญ สุวรรณบุปผาและคณะ. การศึกษาปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดยาเสพติดเฮโรอีน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

อบรม สันภิบาล. รวมทฤษฎีจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเรียลสโตร์, 2522.

อบอวล หกสุวรรณ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

อรเพ็ญ นาควัชระ. อิทธิพลและบทบาทของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

อารีรัตน์ กล้าอาษา. ความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กวัยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

อุษา จารุสวัสดิ์. เมื่อรักเป็นพิษ. เชียงใหม่ : โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่, 2530.

อุษา จารุสวัสดิ์ และคณะ. ลักษณะบุคลิกภาพ CPI ของนักเรียนที่ใช้สิ่งเสพติดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : โรงพยาบาลเชียงใหม่. 2531.

Brook,Robert, Jack Kaplrm and Paul C.White Head. "Personality characteristcs of adolescent Amphetamine users as measured by the MMPI. British Journal of Addiction. 69 : 61- 66 ; 1974.

Henjum, Arnold. "A Study of Significance of Student Teachers Personality Characteristics," Journal of Teacher Education .2 : 143 -147 ; September, 1969.

Hetherington,E.& S. Feldman. "Collage cheating as a function of subject and sitrational Variables," Journal of Educational Psychology. 55 : 212 – 218 ; 1964.

Kurtines, W.& R. Hogan. "Source of confirming in unsocialized Collage student," Journal of Abnormal Psychology. 80 : 49 - 51 ; 1972.

Gibbons, Robert C. Social Problems and personality. London : Penguin Book , 1963 .

Gough, H.G. & H.S. Shandhu. "Validation of the CPI Socialization Scale in India," Journal of Abnormal and Social Psychology. 68 : 544 – 547; 1964.

Gough, H.G. Manual, California Psychological Inventory. Palo Alto: Consulting Psychologist Press, 1957.

Gough, H.G. Manual fof the California Psychological Inventory. (Rev.ed.) Palo Alto, California: Consult Psychologist Press,1969.

Mizushima, K.& G. Devos. "An application of the California Psychological Inventory a Student of Japanese delinquency," Journal of Social Psychology. 71 : 45–51 ; 1967.

Megagee,E.I. Research in Clinical assessment. p. 282 – 291. New York: Harper and Row,1966.

Peterson, G.R., A.L. Dickson, C. Layne & H. Anderson. "California Psychological Inventory Profile of peer-nominated assertives, Unassertives, and aggresstive. Journal of ClinicalPsychology. 71 : 45 – 51 ; 1967.

Savage , R.D. "An Exploratory Study of Individual Characteristics Associated with Attainment in Medical School," British Journal of Medical Education. 6 : 68 – 77 ; 1972.

Soloman , E . "Personality Factor and Attitude of Mature Training College Students," The British Journal of Educational Psychoolgy. 37 : 140 ; 1967.

Tonra, M.S. Differentialtion between a female deliquent and a nondelinquent group on The Socialization scale of the California Psychological Inventory. Unpublished master's Thesis, Fordham University, 1963.

Wilclock, K.D. "Neurotic Difference between individualized and socialized criminals. Journal of Consulting Psychology. 28 : 141 – 145 ; 1964.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 คลองเตย
กรุงเทพ ฯ 10110

1 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยดิฉัน นางสาว พัชรินทร์ เสรี กำลังศึกษาระดับปริญญาโทภาคปกติ สาขา จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และขณะนี้กำลังทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบและการอบรมเลี้ยงดูกับการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

ดังนั้น ดิฉันจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาว พัชรินทร์ เสรี)
นิสิตปริญญาโทภาคปกติ วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามตอนที่ 1

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

โปรดเติมข้อมูลของท่านลงในช่อง_____ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ_____
2. อายุ_____ ปี
3. ปัจจุบันศึกษาอยู่ชั้น _____หรือการศึกษาสูงสุด_____

แบบสอบถามตอนที่ 2

คำแนะนำในการทำแบบสอบถามเกี่ยวกับตนเองในเรื่องต่าง ๆ

วิธีทำ คำถามฉบับนี้เป็นคำถามเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับตัวท่านในเรื่องต่างๆ คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพราะทุกคนมีความคิดเป็นของตนเอง ฉะนั้นขอให้ท่านตอบตามความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด

การตอบโปรดทำเครื่องหมายกากบาท (×) ลงในช่องสี่เหลี่ยม (□) ของกระดาษคำตอบที่แนบมานี้ ในแต่ละคำถาม มีคำตอบอยู่สามคำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ท่านต้องการเพียงคำตอบเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1. ข้าพเจ้าชอบดูกีฬาเล่นเป็นทีม

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

2. " สตรี" คู่กับ "เด็ก" เช่นเดียวกับ " แมว " คู่กับ

ก. ลูกแมว ข. สุนัข ค. เด็กผู้ชาย

ในตัวอย่างสุดท้าย คำตอบที่ถูกคือ ลูกแมว แต่มีคำถามที่ต้องการคำตอบที่มีเหตุผลทำนองนี้น้อยมากในแบบสอบถามฉบับนี้

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้ โปรดยึดหลัก 4 ประการ

1. โปรดอย่าใช้เวลาในการคิดไตร่ตรอง แต่เลือกคำตอบแรกที่เป็นจริงกับท่าน แม้ว่าบางคำถามจะสั้นมาก จนท่านรู้สึกว่าไม่ให้รายละเอียดที่ท่านอยากจะได้ ตัวอย่างเช่น คำถามในตัวอย่างข้อที่ 1 ถามเกี่ยวกับ "การเล่นกีฬาเป็นทีม" ท่านอาจจะชอบฟุตบอลมากกว่าบาสเกตบอล แต่ท่านก็ต้องตอบ " ในลักษณะของกีฬาที่เล่นเป็นทีมทั่วๆไป" คำตอบที่ดีที่สุดของท่านไม่ควรกินเวลาในอัตรานานกว่า 1 นาที ต่อ 5-6 ข้อ ท่านควรจะทำแบบทดสอบนี้เสร็จในเวลากว่าครึ่งชั่วโมงเพียงเล็กน้อย

2. พยายามอย่าเลือกคำตอบที่อยู่ตรงกลาง เช่น "ไม่แน่ใจ" นอกเสียจากว่าคำตอบในข้อ ก และ ข เป็นคำตอบที่ท่านเห็นว่า เป็นไปไม่ได้

3. โปรดตอบคำถามทุกข้อ แม้ว่าคำถามบางข้อเป็นเหตุการณ์ที่ใช้กับท่านไม่ดีนัก ขอให้เดาข้อที่ท่านเห็นว่าดีที่สุด และบางคำถามอาจจะดูเป็นเรื่องส่วนตัว แต่คำตอบของท่านจะได้รับการรักษาเป็นความลับ และไม่เปิดเผยเป็นรายบุคคล

4.โปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริงของท่าน ไม่ควรตอบในสิ่งที่ท่านเห็นว่า "เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรทำ" เพื่อให้ความประทับใจที่ดีแก่ผู้ตรวจ

1.ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในคำชี้แจงการทำแบบสอบถามเป็นอย่างดีแล้ว

ก.ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

2. ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้ออย่างจริงใจที่สุดเท่าจะทำได้

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

3. ในวันหยุด ข้าพเจ้าพอใจที่จะเดินทางไปยัง

ก. เมืองตากอากาศที่มีคนคับคั่ง

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. บ้านพักที่เงียบสงบซึ่งอยู่ห่างจากทางสัญจรไปมา

4. เมื่อข้าพเจ้าไปอยู่ในที่ที่คับแคบและแออัด เช่น ในลิฟท์ที่มีคนเต็ม ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอึดอัดคล้ายกับถูกกักขัง

ก. ไม่เคยเลย ข. แทบจะไม่เคย ค. เป็นบางครั้ง

5. ข้าพเจ้ามักจะคิดแล้วคิดอีกในเรื่องที่ไม่สลักสำคัญอะไรและต้องใช้ความพยายามในการที่จะขจัดมันออกไปจากความคิดของข้าพเจ้า

ก. จริง ข. เป็นบางครั้ง ค. ไม่จริง

6. ถ้าข้าพเจ้าทราบว่าแนวคิดในการหาเหตุผลของคน ๆ หนึ่งไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้ามักจะ

ก. นิ่งเฉยเสีย ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. พูดโพล่งออกไป

7. แนวคิดของข้าพเจ้าเป็นแนวคิดที่

ก. ล้ำยุคล้ำสมัย ข. ไม่แน่ใจ ค. ตามสมัย

8. ข้าพเจ้าไม่ได้รับพรสวรรค์ในการพูดตลกและการเล่าเรื่องขบขันมากนัก

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

9. การใช้ชีวิตตามสบายไปจนแก่ตามเวลาอันสมควรดีกว่าจะต้องไปเหน็ดเหนื่อยเพราะงานบริการชุมชนของตน

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

10. ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินงานของสโมสรอย่างแท้จริง

ก. เคยบ่อย ข. เป็นบางครั้ง ค.ไม่เคย

11. ข้าพเจ้าอดไม่ได้ที่จะมีความรู้สึกผูกพันทางใจกับบางสิ่งบางอย่าง

ก. แบบจะไม่เป็นเช่นนั้นเลย

ข. บางครั้ง

ค.บ่อย

12. ข้าพเจ้าพอใจที่จะอ่านหนังสือในเรื่องเกี่ยวกับ

ก. คำสอนของศาสนาที่สำคัญ

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การจัดระบบนโยบายการเมืองของประเทศของเรา

13. เรื่องที่ทำให้ข้าพเจ้าน้อยใจหรือหงุดหงิดมีน้อยมาก

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

14. ข้าพเจ้าเห็นว่าความสามารถและลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดามีความสำคัญยิ่งกว่าที่คนส่วนมากยอมรับ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานประจำเป็นงานที่ต้องทำให้เสร็จเสมอ แม้ว่าถ้าได้ใช้จินตนาการเพียงเล็กน้อยจะเห็นว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอะไร

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

16. การเล่าเรื่องตลกเกี่ยวกับความตาย เป็นสิ่งที่ทำได้และตามปกติแล้วเป็นการแสดงถึงรสนิยมที่ดี

ก.ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

17. ข้าพเจ้าอยากจะให้มีคนบอกถึงวิธีที่ดีที่สุดในการทำสิ่งต่าง ๆ มากกว่าจะคิดด้วยตนเอง

ก. ใช่ ข.ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

18. ในบางครั้ง ความรู้สึกว้าเหว่และไร้ค่าจะเข้าครอบงำแม้ว่าข้าพเจ้าจะอยู่ในกลุ่มของคนในงานสังคม

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

19. ความทรงจำของข้าพเจ้าไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนักแม้ว่าเวลาจะผ่านไป

ก. จริง ข. บางครั้งบางคราว ค. ไม่จริง

20. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าควรจะบ่นกับคนเสิร์ฟอาหารหรือผู้จัดการ ถ้าหากข้าพเจ้าได้รับอาหารที่ไม่ดีในภัตตาคาร

ก. ใช่ ข.ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

21. เพื่อเป็นการผ่อนคลายสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบทำมากกว่าอย่างอื่น คือ

ก. เล่นกีฬา หรือ เล่นเกมส์

ข. ไม่แน่ใจ

ค. โต้วาทีและเล่นเกมส์ที่ต้องใช้ความคิด

22.ถ้าเทียบกับผู้อื่นแล้ว ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมใน

ก.งานในชุมชนและงานสังคมมากมาย

ข.งานในชุมชนและงานสังคมมากพอดู

ค.งานในชุมชนและงานสังคมมากเพียง 2-3 งานเท่านั้น

23. เมื่อข้าพเจ้าวางแผนงาน ข้าพเจ้ามักชอบปล่อยให้สิ่งต่างๆ ขึ้นอยู่กับโฉลก

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

24. ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ การกินการทำงาน ฯลฯ ข้าพเจ้า

ก. ดูเหมือนว่าจะต้องรีบร้อนทำสิ่งหนึ่งเพื่อที่จะไปทำอีกสิ่งหนึ่ง

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ดำเนินไปอย่างรอบคอบและมีระบบแบบแผน

25. ข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายราวกับว่าข้าพเจ้าต้องการอะไรสักอย่างหนึ่ง แต่ไม่รู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร

ก. แทบจะไม่เป็นเช่นนี้เลย

ข. บางครั้งบางคราว

ค. เป็นบ่อย ๆ

26.การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ข้าพเจ้าเห็นว่าหน้าที่ที่น่าสนใจกว่า คือ

ก. งานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข. ไม่แน่ใจ

ค. งานสัมภาษณ์และรับคนงาน

27.ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือประเภท

ก. การท่องเที่ยวไปในอวกาศ

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การศึกษาเรื่องภายในครอบครัว

28.คำต่อไปนี้คำไหนที่ไม่เป็นชนิดเดียวกับคำอื่น

ก. สุนัข ข. นก ค. วัว

29.ถ้าข้าพเจ้าย้อนกลับไปมีชีวิตใหม่ได้อีก ข้าพเจ้าจะ

ก. วางแผนชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ต้องการให้เหมือนเดิมให้มาก

30.การตัดสินใจในเรื่องชีวิตและการงาน ข้าพเจ้าไม่เคยลำบากใจด้วยเรื่องของการขาดความเข้าใจกันในครอบครัว

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

31.ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งผิดปกติซึ่งทำให้คนอื่นอับอายขายหน้า

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

32.ถ้าข้าพเจ้าถือปืนที่รู้ว่ามีลูกกระสุน ข้าพเจ้าจะรู้สึกตื่นเต้นหวาดเสียว จนกว่าจะได้เอาลูกออกแล้ว

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค.ไม่จริง

33.ข้าพเจ้าสนุกสนานอย่างยิ่งที่จะทำตลกแกล้งคนเล่นสนุกๆ โดยไม่มีเจตนาร้ายเคลือบแฝงอยู่

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

34. คนส่วนมากใช้เวลาว่างของตนไปยุ่งเกี่ยวกับการช่วยเหลือเพื่อนบ้านและกิจกรรมในท้องถิ่นมากจนเกินไป

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

35.ในบางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้าสังคมไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะไม่แน่ใจในตัวเอง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

36.ข้าพเจ้าสนุกสนานในการที่จะได้สนทนาและไม่ค่อยยอมพลาดโอกาสที่จะพูดคุยกับคนแปลกหน้า

ก. จริง ข.อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

37.หัวข่าวหนังสือพิมพ์ที่ทำให้ข้าพเจ้าสนใจมากคือ

ก. ผู้นำทางศาสนาอภิปรายเรื่องการรวมลัทธิความเชื่อทางศาสนา

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การปรับปรุงผลผลิตและการตลาด

38. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าในความซื่อตรงของคนที่แสดงตัวเป็นเพื่อนเกินกว่าที่ข้าพเจ้าคาดหวังว่าเขาจะแสดง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

39. ข้อแนะนำของข้าพเจ้าสำหรับบุคคลทั่วไป คือ

ก. เชิญทดลองได้เลยมันไม่เสียหายอะไร

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. คิดใคร่ครวญเสียก่อน อย่าทำอะไรโง่ ๆ

40. สิ่งที่มีความสำคัญสำหรับข้าพเจ้าก็คือ

ก. การแสดงออกอย่างอิสระ

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. การที่สัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น

41. ข้าพเจ้ามีความสุขกับการฝันกลางวัน

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

42. ข้าพเจ้าชอบงานที่ต้องใช้การตัดสินใจอย่างแยบยลมากกว่างานที่ตัดสินใจได้รวดเร็วและซ้ำซากธรรมดา

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

43. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าเพื่อนไม่ต้องการข้าพเจ้ามากเท่ากับที่ข้าพเจ้าต้องการเขา

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

44. ถ้ามีคนนึกถึงข้าพเจ้าในแง่ไม่ดี ข้าพเจ้าจะรู้สึกกังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้

ก. แทบจะไม่รู้สึกเลย

ข. รู้สึกเป็นบางครั้งบางคราว

ค. รู้สึกบ่อยทีเดียว

45. ข้าพเจ้าได้รับอุบัติเหตุ เพราะข้าพเจ้ามัวแต่ครุ่นคิดเพลิดเพลิน

ก. แทบจะไม่เคยเลย ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. หลายครั้ง

46. ในหนังสือพิมพ์ข้าพเจ้าสนใจที่จะได้เห็นการอภิปรายปัญหาสังคมชั้นมูลฐานของ

ก. โลกปัจจุบัน

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. การเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นอย่างละเอียด

47. ข้าพเจ้าพบว่าหนังสือให้ความเพลิดเพลินมากกว่าเพื่อน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

48. ไม่ว่าจะมีอุปสรรคที่ยากลำบากและน่าเบื่อมาขัดขวาง ข้าพเจ้าก็ยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนความตั้งใจเดิม

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

49. ประสาทของข้าพเจ้าตึงเครียดมากแม้กระทั่งเสียง "เอี๊ยด" ของบานประตูก็ทนไม่ได้และทำให้ข้าพเจ้ารู้สึก "เสียงสั่น"

ก. บ่อย ๆ ข. บางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

50. ข้าพเจ้ารู้สึกค่อนข้างจะเหน็ดเหนื่อย เมื่อข้าพเจ้าตื่นนอนในเวลาเช้า

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

51. ถ้าเงินเดือนเท่ากัน ข้าพเจ้าพอใจมากกว่า ถ้าจะได้เป็น

ก. นักวิจัยเคมี ข. ไม่แน่ใจ ค. ผู้จัดการโรงแรม

52. การไปขายของที่โน่นที่นี่หรือหาทุนเพื่อจะช่วยเหลือในเหตุที่ข้าพเจ้าเชื่อว่าเป็นประโยชน์นั้นสำหรับข้าพเจ้าคิดว่า

ก. น่าเพลิดเพลินมาก ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. งานที่น่าเบื่อหน่าย

53. เลข 3 จำนวนต่อไปนี้ จำนวนไหนที่ไม่เป็นพวกเดียวกับจำนวนอื่น ๆ

ก. 7 ข. 9 ค. 13

54. "สุนัข" ทำให้นึกถึง "กระดูก" แล้ว "วัว" ทำให้นึกถึงอะไร

ก. น้ำนม ข. หญ้า ค. เกลือ

55. โดยทั่วๆ ไปการเปลี่ยนแปลงของดินฟ้าอากาศไม่กระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพและอารมณ์ของข้าพเจ้า

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

56. ในเมืองที่ไม่คุ้นเคย ข้าพเจ้ามักจะ

ก. เดินไปที่ไหนก็ได้ที่ข้าพเจ้าอยากจะไป

ข. ไม่แน่ใจ

ค. หลีกเลี่ยงทางที่ชาวเมืองบอกว่าเป็นอันตราย

57. สิ่งที่สำคัญมากกว่าคือ

ก. เข้ากับบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. นำเอาความคิดของท่านเองมาปฏิบัติ

58. ข้าพเจ้าเชื่อใน

ก. คำกล่าวที่ว่า "จงหัวเราะแล้วร่าเริง" ในโอกาสต่างๆ ให้มากที่สุด

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. เคร่งเครียดอย่างจริงจังกับธุรกิจประจำวัน

59. เมื่อได้ตั้งกฎเกณฑ์ขึ้น ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม เมื่อข้าพเจ้าสะดวกที่จะทำเช่นนั้นมากกว่าที่จะปฏิบัติตามกาละเทศะตรงตามตัวอักษรเปรี๊ยะ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

60. ในการติดต่อสัมพันธ์ทางสังคม บางครั้งข้าพเจ้าถูกรบกวนด้วยความรู้สึกว่ามีปมด้อยทั้งที่ไม่มีสาเหตุที่แท้จริง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

61. ข้าพเจ้ารู้สึกเก้อเขินเล็กน้อยในกลุ่มคนที่รู้จักและแสดงตัวไม่ได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น

ก. ใช่ ข. บางครั้ง ค. ไม่ใช่

62. ข้าพเจ้าชอบที่จะ

ก. ทำงานที่มีคนจำนวนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของข้าพเจ้า

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ทำงานร่วมเป็นคณะกรรมการ

63. แม้ว่าคนอื่น จะถูกตำหนิ คนส่วนมากก็ไม่ลำบากใจที่จะรับผิดชอบเสียเอง

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

64. คงไม่มีใครแน่ๆ ที่อยากเห็นข้าพเจ้าตกอยู่ในความลำบาก

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

65. สิ่งสำคัญที่คนควรคิดพะวงมากกว่าคือ

ก. ความหมายที่แท้จริงของชีวิต

ข. ไม่แน่ใจ

ค. หารายได้ที่ดีให้แก่ครอบครัว

66. เมื่ออยู่ในห้องเป็นเวลานานไม่ได้รับอากาศบริสุทธิ์ภายนอก ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนเพลียละเหี่ยใจ

ก. เสมอ ๆ ข. บางครั้ง ค. เกือบไม่เคยเลย

67. ข้าพเจ้ามีความคิดแปลก ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ร้อยแปดจนมากเกินที่จะนำมาปฏิบัติได้

ก. จริง ข. บางครั้ง ค. ไม่จริง

68.โดยทั่วไปจิตใจของข้าพเจ้าเข้มแข็งอยู่เสมอ ไม่ว่าข้าพเจ้าจะเผชิญอุปสรรค หรือปัญหามากเพียงไร

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

69. ข้าพเจ้านอนไม่หลับเพราะความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องร้ายที่เกิดขึ้น

ก. บ่อย ๆ ข. บางครั้งบางคราว ค. เกือบไม่เคยเลย

70. ข้าพเจ้าชอบดู

ก. ภาพยนตร์หรือการแสดงที่ล้อเลียนสังคมในอนาคตอย่างฉลาด

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ภาพยนตร์ที่ดี ๆ ที่อิงประวัติของวีรบุรุษ

71. เพื่อนของข้าพเจ้าคงคิดว่า จะเข้าใจข้าพเจ้าอย่างแท้จริงได้ยาก

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

72. ข้าพเจ้าแก้ปัญหาได้ดีขึ้นโดย

ก. ศึกษาปัญหานั้นตามลำพัง

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ถกปัญหานั้นกับคนอื่น

73. เมื่อข้าพเจ้าต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็วของข้าพเจ้า

ก. อาศัยความเยือกเย็น สุขุมคัมภีรภาพ

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. เกิดความเครียดและตื่นเต้นทำให้ไม่สามารถที่จะคิดอย่างแจ่มชัด

74. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความคิดและความจำที่ไร้สาระฟุ้งซ่านอยู่ในจิตใจ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

75. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกโกรธจนไม่สามารถควบคุมเสียงของตนเองได้ในขณะอภิปรายถกเถียงปัญหา

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

76. เมื่อเดินทาง ข้าพเจ้าชอบมองทิวทัศน์มากกว่าสนทนากับคนอื่น

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

77. "สูญหาย" ตรงกันข้ามกับ "เปิดเผย" มากกว่า "ซุกซ่อน" หรือไม่

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

78. "ดำ" คู่กับ "เทา" เช่นเดียวกับ "ความเจ็บปวด" คู่กับ

ก. เคล็ด ข. ปวด ค. คัน

79. ข้าพเจ้าทนไม่ค่อยได้ที่จะได้รับคำปฏิเสธ ถึงแม้ข้าพเจ้าทราบดีว่าสิ่งที่ขอร้องนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

80. ข้าพเจ้ามักรู้สึกเจ็บใจในอากัปกิริยาและวิธีการที่คนพูดมากกว่าสิ่งที่เขาพูด

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

81. ข้าพเจ้ารู้สึกขวยเขินที่จะมีคน รับใช้ข้าพเจ้า

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

82. ขณะที่เพื่อนๆ สนทนากันอย่างสนุกสนาน ข้าพเจ้า

ก. บางครั้งชอบที่จะเป็นผู้ฟังอย่างชิงไหวชิงพริบ

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. แสดงความคิดเห็นมากกว่าคนอื่น

83. ข้าพเจ้าชอบที่จะอยู่ท่ามกลางของความตื่นเต้นและอึกทึกครึกโครม

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

84. ในการทำงาน การทำตนให้รู้จักมักคุ้นกับคนที่มีอิทธิพลสำคัญกว่า การตั้งหน้าตั้งตาทำงานอย่างดีเยี่ยม

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

85. ข้าพเจ้ารู้สึกเก้อเขินเล็กน้อย ถ้ามีคนบนถนนหรือในร้านค้าจ้องมองข้าพเจ้า

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

86. ข้าพเจ้าไม่สามารถจะแสดงความคิดออกมาเป็นคำพูดได้ง่าย ๆ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่อาจพูดสอดแทรกในขณะที่มีการสนทนาได้บ่อย ๆ เช่นคนอื่น ๆ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

87. ข้าพเจ้าสนใจเครื่องยนต์กลไก เช่นรถยนต์หรือเครื่องบิน อยู่เป็นนิจ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

88. การกลัวถูกจับเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้คนไม่กล้าประกอบอาชญากรรมหรือทำความผิด

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

89. โดยแท้จริงในโลกเรามีคนดีที่น่าคบมากกว่าคนที่น่ารังเกียจ

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

90. คนที่พูดอะไรพล่อยๆ โดยถือมติว่า "สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตนั้นคือการที่ได้ของมาฟรี ๆ" มักจะไม่ค่อยทำงานที่ได้สาระประโยชน์อย่างแท้จริง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

91. ในที่ประชุมคณะกรรมการ ถ้าสมาชิกมัวแต่พูดไม่เข้าประเด็น ข้าพเจ้า

ก. เตือนให้เขาพูดเข้าสู่ประเด็น ข. ไม่แน่ใจ

ข. ทำสิ่งที่เหมาะสมเพื่อรักษาความสามัคคี

92. บุคคลผู้ซึ่งความทะเยอทะยานของเขาทำความเจ็บช้ำและความเสียหายให้กับเพื่อนสนิท ยังคงถือได้ว่าเป็นสุภาพชนธรรมดาคนหนึ่ง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

93. เมื่อมีอุปสรรคเล็ก ๆ น้อยๆ เกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ในขณะปฏิบัติงาน ข้าพเจ้า

ก. ทำงานต่อไปตามปกติ

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. รู้สึกหมดกำลังใจ

94. ข้าพเจ้าไม่สบายใจต่อความรู้สึกผิดหรือเสียใจในเหตุการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ

ก. ใช่, บ่อย ๆ ข. บางครั้ง ค. ไม่ใช่

95. จะเป็นการดีขึ้นถ้าทุก ๆ คน พร้อมใจกันสวดมนต์ร่วมกันเป็นประจำ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

96. การกะการในการวางแผนจัดงานสังสรรค์

ก. ข้าพเจ้ารับว่าจะไปอย่างแน่นอน

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. บอกว่าจะไปแต่อาจจะเปลี่ยนใจได้ในภายหลัง

97. มีคนเป็นอันมากมักเล่าปัญหาของเขาและขอคำแนะนำจากข้าพเจ้าเมื่อเขาต้องการใครสักคนหนึ่งที่จะพูดด้วย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

98. ถ้าเพื่อนไม่เชิญข้าพเจ้าให้ร่วมในสิ่งที่เขากำลังทำกันอยู่ ข้าพเจ้า

ก. ต่อว่าอย่างรุนแรง

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ยอมรับอย่างสงบ คิดว่าเขาคงมีเหตุผลบางอย่าง

99.ในบางอารมณ์ข้าพเจ้าจะละจากงานได้ง่าย ๆ เพราะมีสิ่งที่ทำให้เขาและมีการฝันกลางวัน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

100. ข้าพเจ้าไม่คิดที่จะชอบหรือไม่ชอบใครทันทีที่ข้าพเจ้าพบในครั้งแรก

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

101.ข้าพเจ้าพอใจที่จะเป็น

ก. ผู้จัดการสำนักงานธุรกิจ

ข. ไม่แน่ใจ

ค. สถาปนิก

102. "เมษายน" ไปกับ "มีนาคม" เช่นเดียวกับ "วันอังคาร" ไปกับ

ก. วันพุธ ข. วันศุกร์ ค. วันจันทร์

103. คำต่อไปนี้ คำไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ

ก. ฉลาด ข. น่ารัก ค. เมตตา

104.ข้าพเจ้าข้ามถนนเพื่อเลี่ยงคนที่ข้าพเจ้าไม่อยากพบ

ก. ไม่เคย ข. นาน ๆ ครั้ง ค. บางครั้ง

105. ในวันหนึ่ง ๆ จำนวนปัญหาที่ข้าพเจ้าพบและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง มีจำนวน

ก. เกือบไม่เคยมีสักปัญหาเดียว

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. มากกว่าครึ่งโหล

106. ถ้าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับความคิดของผู้มีตำแหน่งสูงกว่า โดยปกติข้าพเจ้า

ก. เก็บความเห็นนั้นไว้เป็นส่วนตัว

ข. ไม่แน่ใจ

ค. บอกเขาว่าข้าพเจ้ามีความเห็นแตกต่างไปจากเขา

107. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่กล่าวถึงเรื่องที่ทำให้เคอะเขินในการสนทนากับเพศตรงข้าม

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

108. ข้าพเจ้าไม่ประสบความสำเร็จในการติดต่อคบหาสมาคมกับคนทั่วๆ ไป

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

109. ข้าพเจ้าพอใจที่จะสละเวลาที่ดีที่สุดและกำลังกายให้แก่

ก .บ้านของข้าพเจ้าและความต้องการอย่างแท้จริงของเพื่อน ๆ

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. กิจกรรมทางสังคมและงานอดิเรกส่วนตัว

110. เมื่อข้าพเจ้าปรารถนาที่จะทำให้คนอื่นมีความประทับใจในทางที่ดีกับบุคลิกภาพของข้าพเจ้าข้าพเจ้ามักจะ

ก. ทำแล้วสำเร็จเกือบทุกครั้ง

ข. ทำแล้วสำเร็จเป็นบางครั้ง

ค. โดยทั่ว ๆ ไปแล้วไม่แน่ใจว่าจะทำได้สำเร็จ

111. ข้าพเจ้าพอใจที่จะมี

ก. คนที่คุ้นเคยเป็นจำนวนมาก

ข.ไม่แน่ใจ

ค. เพื่อนแท้สองสามคน

112. การเป็นนักปรัชญาน่าสนใจกว่าจะเป็นวิศวกรช่างกล

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

113. ข้าพเจ้ามักจะวิจารณ์งานของผู้อื่น

ก. ใช่ ข. บางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

114. ข้าพเจ้าพอใจที่จะวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้ผู้ร่วมงานช่วยให้ข้าพเจ้าบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทาง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

115. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรู้สึกอ่อนไหวต่อความงดงามของสิ่งแวดล้อมมากกว่าคนส่วนใหญ่

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

116. เพื่อน ๆ คิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนใจลอย ช่างฝัน

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

117. เมื่ออยู่ร่วมกันผู้ที่คุ้นเคย ข้าพเจ้าพอใจที่จะ

ก.พูดถึงเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับบุคคล

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. คุยกันถึงเรื่องบุคคลและความรู้สึกของเขา

118. บางครั้งข้าพเจ้ามีความสุขมาก จนกลัวว่าความสุขนั้นจะไม่ยั่งยืน

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

119.ในบางโอกาสมีช่วงเวลาที่ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าซึม เป็นทุกข์และจิตใจเหนื่อยหน่ายอย่างไม่มีเหตุผล

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

120. ในการทำงานของข้าพเจ้า ความยุ่งยากส่วนมากเกิดจากบุคคลผู้ซึ่ง

ก. เปลี่ยนแปลงวิธีการซึ่งใช้ได้ดีอยู่แล้วเรื่อย ๆ

ข.ไม่แน่ใจ

ค. ปฏิเสธไม่ยอมใช้วิธีการที่ทันสมัย

121. ข้าพเจ้าชอบให้ผู้ที่รู้จักคุ้นเคยถือว่าข้าพเจ้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

ก.จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

122. ขณะหาสถานที่แห่งหนึ่งในต่างถิ่น ข้าพเจ้ามักจะ

ก. ถามคนอื่นทันทีว่าสถานที่นั้นอยู่ที่ไหน

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ทำแผนที่ติดตัวไปด้วย

123. บางครั้งข้าพเจ้าเชื้อเชิญให้เพื่อนออกจากบ้านทั้งที่เขาบอกว่าเขาต้องการอยู่กับบ้าน

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

124. เมื่อข้าพเจ้าถูกเร่งให้ทำงานมากเกินไป ข้าพเจ้ามักจะเป็นโรคอาหารไม่ย่อยหรือท้องผูก

ก. บางครั้งบางคราว ข. เกือบไม่เคยเลย ค. ไม่เคยเลย

125. ถ้าใครก็ตามมากวนใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้า

ก. สามารถเก็บความรู้สึกไว้ได้

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ต้องพูดกับใครสักคนหนึ่งเพื่อระบายอารมณ์

126. การเป็นนายหน้าหาประกัน น่าสนใจกว่าเป็นชาวนา

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

127. "รูปปั้น" คู่กับ "รูปร่าง" เช่นเดียวกับ "เพลง" คู่กับ

ก. ความงาม ข. โน้ตเพลง ค. ทำนองเพลง

128. คำต่อไปนี้ คำไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ

ก. ฮัมเพลงในคอ ข. พูด ค . ผิวปาก

129. ในชีวิตสมัยใหม่ มีสิ่งที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ และมีสิ่งกีดขวางที่น่ารำคาญหรือข้อจำกัด เสรีภาพมากเกินไป

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

130. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าพร้อมที่จะเผชิญต่อชีวิตทั้งในเรื่องความสุขและน้ำตา

ก. พร้อมเสมอ ข. เป็นบางครั้ง ค. เกือบจะไม่รู้สึกเลย

131. ข้าพเจ้าคิดอย่างจริงใจว่า ข้าพเจ้ามีการวางแผนกำลังความสามารถและความทะเยอทะยานมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีความสำเร็จเท่า ๆ กัน

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

132. ข้าพเจ้ากระหายที่จะแสวงหาความตื่นเต้นเกือบเสมอ ๆ

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

133. น่าสนใจมากที่จะเป็น

ก. นักแสดง ข. ไม่แน่ใจ ค. ช่างสร้างบ้าน

134. ข้าพเจ้าชอบที่จะวางแผนเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียเวลาระหว่างการทำงาน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

135. ในขณะที่อยู่ในหมู่คณะ ตามปกติข้าพเจ้ามักจะ

ก. เข้าใจว่าใครคิดอะไรเป็นอย่างดี

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. หมกมุ่นอยู่กับความคิดของข้าพเจ้าเองหรือธุรกิจในขณะนั้น

136. ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับกลุ่มใหม่ ดูเหมือนว่าข้าพเจ้าจะปรับตัวเข้ากับเขาได้ทันที

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

137. ข้าพเจ้าพอใจอารมณ์ที่เผ็ดร้อน และการแสดงตลกโปกฮาในรายการโทรทัศน์บางรายการอย่างยิ่ง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

138. ข้าพเจ้าชอบที่จะอ่านหนังสือเกี่ยวกับ

ก . การค้นพบวัตถุโบราณของขอม

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การราวีของพวกเขมร

139. เมื่อประสบกับอุปสรรคธรรมดา ข้าพเจ้ามักจะคงความมุ่งหวังต่อไป

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

140. ข้าพเจ้ามีความสนใจในความสำเร็จในการหาเงินหาทองน้อยกว่าในการแสวงหาสุนทรียและสัจจธรรม

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

141. ข้าพเจ้าชอบอ่าน

ก. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. บทความที่เขียนโดยนักวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการนำทรัพยากรของโลกมาใช้ให้เป็นประโยชน์

142.ในการอภิปรายเกี่ยวกับศิลปะ ศาสนาหรือการเมือง ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะได้มีส่วนร่วมหรือตื่นเต้นจนเกินไปจนลืมนึกถึงความสุภาพหรือมนุษยสัมพันธ์

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

143.เมื่อข้าพเจ้ากำลังจะไปขึ้นรถไฟ ข้าพเจ้าค่อนข้างจะรีบเร่ง ดึงเครียด และวิตกกังวล ทั้งๆ ที่รู้ว่าข้าพเจ้าจะไปทันเวลา

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

144. ข้าพเจ้าชอบขบปัญหาที่บุคคลอื่นไม่อาจจะแก้ไขได้แล้ว

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

145. สังคมควรใช้แนวทางที่อาศัยความคิดอย่างมีเหตุผลและลดการใช้อารมณ์และความเชื่อตามประเพณีลงเสีย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

146. เมื่อข้าพเจ้ากระทำสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการ ข้าพเจ้ามักจะพบว่า

ก. มีเพื่อนสนิทเท่านั้นที่เข้าใจข้าพเจ้า

ข.อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. ทำในสิ่งที่บุคคลส่วนมากคิดว่าถูกต้อง

147. ข้าพเจ้ามักจะมีความตื่นเต้นมากเกินไป และควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ในสถานการณ์ที่ทำให้หัวเสีย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

148. ข้าพเจ้าพยายามที่จะไม่เป็นคนใจลอยหรือ หลงลืมรายละเอียดต่างๆ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

149. การที่หวุดหวิดจะเกิดอุบัติเหตุ หรือแม้แต่การโต้เถียงกันอย่างรุนแรงแล้ว ข้าพเจ้ามักจะสั่นและเสียขวัญ จนทำให้ข้าพเจ้าทำสิ่งที่กำลังทำอยู่ต่อไปไม่ได้

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

150. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความรู้สึกของข้าพเจ้าพลุ่งพล่านอยู่ภายใน

ก. ไม่ค่อยมี ข. บางโอกาสเท่านั้น ค. เกิดขึ้นบ่อย ๆ

151. ข้าพเจ้าอยากเป็นสมาชิก เพื่อทำงานอดิเรกที่น่าสนุก

ก. ของสโมสรถ่ายภาพ

ข. ยังไม่แน่ใจ

ค. สมาคมโต้วาที

152. "การผสม" ก็คือ "การคละ" เช่นเดียวกับ "ทีม" ก็คือ

ก. ฝูงชน ข. กองทัพ ค. เกมส์

153. "นาฬิกา" คู่กับ "เวลา" "ช่างตัดเสื้อ" คู่กับ

ก. สายวัดตัว ข. กรรไกร ค. ผ้า

154. ข้าพเจ้ามีความลำบากในการเข้าใจสิ่งที่บางคนพยายามพูดโดยใช้คำธรรมดาให้แปลกออกไป

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

155. นักกฎหมายที่เป็นทนายของโจทย์ส่วนใหญ่สนใจใน

ก. การกล่าวหาผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงบุคคลนั้น

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ป้องกันผู้บริสุทธิ์

156. ในบางครั้งผู้คนมักจะให้ฉายาข้าพเจ้าว่า "หยิ่งยะโส"

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

157. การมีชีวิตอยู่อย่าง "ช่างพิมพ์" น่าสนใจกว่า "คนโฆษณาและส่งเสริมการขาย"

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

158. ข้าพเจ้ามักจะพูดค่อนข้างช้า

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว ค. ไม่ใช่

159. เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ข้อที่ข้าพเจ้าระวังมากที่สุดคือ

ก. เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการทำจริง

ข. ไม่แน่ใจ

ค. สิ่งนั้นจะต้องไม่เป็นผลร้ายต่อเพื่อนร่วมกัน

160. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า นวนิยายและภาพยนตร์ส่วนมากควรจะสอนศีลธรรมแก่เรา

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

161. การเริ่มต้นสนทนากับคนแปลกหน้า

ก. เป็นเรื่องยากสำหรับข้าพเจ้า

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค.ไม่เคยทำให้ข้าพเจ้าลำบากใจเลยแม้แต่น้อย

162. การทำให้ครู ผู้พิพากษา และบุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงต้องเสียเกียรติ ทำให้ข้าพเจ้าชอบใจเสมอ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค.ไม่ใช่

163. รายการโทรทัศน์ที่ข้าพเจ้าชอบ

ก. การแสดงของนักดนตรีที่มีชื่อเสียง

ข. ไม่แน่ใจ

ค. รายการความรู้สารคดีที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ใหม่

164. บุคคลที่มีทัศนคติในเรื่องศีลธรรมสูง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

165. ข้าพเจ้าชอบใช้เวลาสนุกสนานกับ

ก. เล่นไพ่กับกลุ่มเพื่อนที่ถูกคอกัน

ข. ไม่แน่ใจ

ค. สิ่งสวยงามในห้องแสดงศิลปะ

166. บางครั้งข้าพเจ้าลังเลที่จะใช้ความคิดของตนเอง เพราะกลัวว่าแนวคิดเหล่านั้นจะนำไปปฏิบัติไม่ได้

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

167. ข้าพเจ้ามีความสุภาพ มีความฉลาดในการที่จะจัดการกับบุคคลที่ไม่มีเหตุผล ขาดจินตนาการได้เสมอ และพยายามที่จะไม่แฉให้ทราบว่าคนเหล่านี้มีใจแคบ

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่จริง

168. ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมืองที่กำลังมีความเจริญและกำลังขยายตัวมากกว่าอยู่ในหมู่บ้านที่สงบเงียบ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

169. เมื่อข้าพเจ้ามีความคิดในเรื่องสังคมแตกต่างจากคนอื่น ข้าพเจ้าชอบที่จะ

ก. ค้นหาให้พบสิ่งที่ทำให้ความคิดของเราแตกต่างกัน

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ค้นหาคำตอบที่เป็นไปได้และเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย

170. ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรจะคิดให้นานก่อนที่จะตำหนิติเตียนความคิดของปราชญ์ในอดีต

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

171. ข้าพเจ้าได้แนวคิดมากมายจากการอ่านหนังสือตามลำพัง พอๆ กับที่ได้จากการไปถกเถียงกับบุคคลอื่นในเรื่องเดียวกัน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

172. มีบางคนวิพากษ์วิจารณ์ความรู้สึกรับผิดชอบของข้าพเจ้า

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

173. ข้าพเจ้าประเมินค่าของตนเองว่า

ก. เป็นบุคคลที่คล่องแคล่วว่องไวและมองชีวิตในแง่ความเป็นจริง

ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค

ค. เป็นคนที่ค่อนข้างช่างคิดฝัน

174. บางโอกาสอารมณ์และความรู้สึกของข้าพเจ้ากระเจิดกระเจิงไป

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

175. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธมากจนอยากจะปิดประตูดัง ๆ และอาจจะทุบกระจกหน้าต่างก็ได้

ก. เกือบจะไม่เคยเลย

ข. เป็นบางครั้งบางคราว

ค. ค่อนข้างน้อย

176. ข้าพเจ้ารู้สึกรับผิดชอบมากกว่า ถ้า

ก. เป็นผู้ดูแลการเล่นของเด็ก

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ช่วยช่างนาฬิกา

177. "ความยุติธรรม" คู่กับ "กฎหมาย" เช่นเดียวกับ "ความคิด" คู่กับ

ก. ถ้อยคำ ข. ความรู้สึก ค. ทฤษฎี

178. คำต่อไปนี้ คำไหนที่ไม่ขึ้นอยู่กับคำอื่น

ก. ครั้งที่สอง ข. ครั้งเดียว ค. โดดเดี่ยว

179. ข้าพเจ้าชอบที่จะดำรง

ก. ชีวิตอย่างที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่ในขณะนี้

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ชีวิตที่ได้รับการคุ้มครองมากขึ้น ต้องผจญกับอุปสรรคน้อยลง

180. ข้าพเจ้าเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตก็คือได้ทำสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบ

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

181. น้ำเสียงในการพูดของข้าพเจ้า

ก. เข้มแข็งหนักแน่น ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. อ่อนเบา

182.ข้าพเจ้าชอบกระทำตามความรู้สึกที่ถูกกระตุ้นในขณะนั้น ถึงแม้ว่ามันจะทำให้ข้าพเจ้าได้รับความลำบากในตอนหลัง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช

183.ข้าพเจ้าได้รับฉายาว่าเป็นคนที่รักสนุก ทุกข์ไม่กลัว และไม่จริงจังต่อชีวิต

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

184.ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ไม่ชอบอย่างยิ่งเมื่อได้เห็นความไม่มีระเบียบ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

185. ข้าพเจ้ามักจะตรวจสภาพของสิ่งของที่ยืมมาก่อนจะเอาไปส่งคืน หรือสิ่งของที่ข้าพเจ้าได้รับคืนมาจากการให้ยืมอย่างละเอียดเสมอ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก กับ ค ค. ไม่ใช่

186.ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญใจในความขี้อายของข้าพเจ้า อันเนื่องมาจากความระมัดระวังเกี่ยวกับตนเองมากเกินไป

ก. ไม่เคยเลย ข. บางครั้งบางคราว ค. บ่อย ๆ

187. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าไม่มีคำตอบใดนแบบทดสอบนี้ที่ข้าพเจ้าไม่ได้ตอบอย่างเหมาะสม

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

แบบสอบถามตอนที่ 3

คำแนะนำ ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ ว่าตรงกับสภาพที่แท้จริงในครอบครัวของท่านมีปริมาณมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงบนเส้นที่ขีดไว้เพียง แห่งเดียวในแต่ละข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง พ่อแม่พูดคุยกับฉันด้วยสีหน้ายิ้มแย้มเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

คำอธิบาย คำว่า "ฉัน"หมายถึง ตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

คำว่า "พ่อแม่" หมายถึงพ่อหรือแม่หรือผู้ปกครองที่เลี้ยงดูใกล้ชิดกับท่านมากที่สุด

ผู้ที่ใกล้ชิดท่านมากที่สุดคือ ( ) พ่อ ( ) แม่ ( ) คนอื่น (ระบุ) _____

1. พ่อแม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมาก

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. พ่อแม่ชอบพูดคุยหยอกล้อฉันท์เพื่อนกับฉันเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. พ่อแม่ต้องการให้ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมแทบทุกอย่าง

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. พ่อแม่เอาใจใส่ดูแลทุกข์ของฉันอยู่เสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. พ่อแม่มักแสดงให้ฉันรู้ว่าท่านภูมิใจในตัวฉันมาก

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. พ่อแม่ชอบให้คำปรึกษาหรือแนะนำฉันอยู่เสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. พ่อแม่ชอบพูดคุยกับฉันด้วยเสียงอันไพเราะนุ่มนวลเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. พ่อแม่ช่วยผ่อนคลายความทุกข์ ความกังวลใจของฉันอยู่เสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่ไม่เคยแสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมากเพียงใด

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. พ่อแม่มักเห็นฉันดีกว่าคนอื่นเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. พ่อแม่จะอธิบายถึงเหตุผลในการที่ลงโทษฉันทุกครั้ง

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. พ่อแม่จะลงโทษฉันรุนแรงแค่ไหนขึ้นอยู่กับอารมณ์ของท่าน

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. พ่อแม่สนับสนุนให้ฉันทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่อธิบายเหตุผล

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. เมื่อพ่อแม่อารมณ์เสียท่านมักจะพาลดุด่าหรือลงโทษฉันเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. พ่อแม่เปิดโอกาสให้ฉันอธิบายก่อนที่จะดุหรือลงโทษฉันเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. พ่อแม่จะลงโทษฉันตามปริมาณความผิดของฉันเสมอ

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. พ่อแม่มักจะเพิกเฉยไม่ชมเชยฉันเมื่อทำความดี

☐	☐	☐	☐	☐	☐
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. พ่อแม่ไม่เคยกล่าวขอโทษฉันเมื่อท่านดุว่าฉันโดยเข้าใจผิด

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

19. พ่อแม่ทำให้ฉันไม่กล้าเข้าหน้า เมื่อท่านอารมณ์เสีย

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

20. ก่อนที่พ่อแม่จะให้สิ่งของต่างๆ แก่ฉัน ท่านมักจะบอกฉันด้วยว่าท่านให้เพราะฉันทำความดีอะไรไว้

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

21. พ่อแม่คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของฉันอย่างใกล้ชิด

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

22. พ่อแม่ปล่อยให้ฉันตัดสินใจเองในเรื่องส่วนตัวของฉัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

23. พ่อแม่ไม่ชอบให้ฉันออกจากบ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่ควบคุม

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

24. พ่อแม่ให้ฉันเลือกแบบและสีของเสื้อผ้าของฉันเอง

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

25. พ่อแม่ชอบให้ฉันทำตามที่ท่านพอใจเสมอ

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

26. พ่อแม่ปล่อยให้ฉันไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ โดยที่ท่านไม่ห่วงกังวลเลย

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

27. พ่อแม่ควบคุมดูแลให้ฉันใช้เงินตามที่ท่านเห็นสมควร

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

28. พ่อแม่ต้องการให้ฉันเล่าอย่างละเอียดถึงการไปเที่ยวข้างนอกบ้านทุกครั้ง

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

29. เมื่อฉันไม่ทำตามที่พ่อแม่บอก ท่านจะโกรธฉันมาก

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

30. พ่อแม่เชื่อว่าฉันดูแลรักษาตัวเองได้ เมื่ออยู่ไกลสายตาท่าน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

31. พ่อแม่มักลงโทษฉันด้วยวิธีทำให้ฉันเจ็บปวดตามร่างกายเสมอ

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

32. พ่อแม่มักลงโทษฉันด้วยการดุว่า

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

33. เวลาพ่อแม่ลงโทษฉัน ท่านจะไม่ใช้วิธีลงโทษให้ฉันเจ็บกายเลย

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

34. การว่ากล่าวติเตียนเด็กเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการทำโทษที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อฉัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

35. เมื่อฉันทำให้พ่อแม่โมโหท่านมักจะทุกตีฉัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

36. ฉันเป็นเด็กดี เกินกว่าที่พ่อแม่จะเฆี่ยนตีฉัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

37. การทำหน้าบึ้งและเมินเฉยเป็นสิ่งเพียงพอที่จะทำให้ฉันรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่พอใจฉัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

38. ฉันมักเจ็บตัวเมื่อถูกพ่อแม่ลงโทษ

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

39. เมื่อฉันไม่ทำตามที่พ่อแม่สั่ง ท่านมักจะใช้วิธีขู่ แต่ไม่ได้ลงโทษฉันจริง ๆ

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

40. ไม่มีความจำเป็นที่พ่อแม่จะต้องทำให้ฉันเจ็บกายเมื่อลงโทษฉันเพื่อสั่งสอน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

41. พ่อแม่ฝึกให้ฉันอาบน้ำเองเมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

42. พ่อแม่ฝึกให้ฉันแปรงฟันเอง เมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

43. พ่อแม่ให้ฉันช่วยจัดตั้งหรือเก็บจานชามอาหารเมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

44. พ่อแม่สอนให้ฉันรู้จักทำความสะอาดข้าวของเครื่องใช้บางอย่าง เช่น จาน ชาม ช้อน ผ้า เมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

45. พ่อแม่สอนให้ฉันช่วยจัดของ หรือเก็บสิ่งที่ฉันทำเลอะเทอะ ตั้งแต่ฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

46. พ่อแม่เริ่มมอบหน้าที่เล็ก ๆ น้อย ๆให้ฉันทำเป็นประจำ ตั้งแต่ฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

47. พ่อแม่ชักจูงให้ฉันรู้จักออมเงินไว้ เช่น การหยอดกระป๋องออมสิน เมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

48. พ่อแม่เริ่มฝึกให้ฉันรู้จักช่วยทำกับข้าวเล็กๆ น้อย ๆ เช่น ตำกุ้งแห้ง คนอาหารบนเตา หรือทอดข้าวดัง เมื่อฉันอายุ

☐ 1 ขวบ ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ ไม่ได้ฝึก

49. พ่อแม่ของฉันขอให้ช่วยปฏิบัติต่อท่าน เช่น รูดซิบ หาน้ำให้ดื่ม บีบนวด ตั้งแต่ฉันอายุ

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1 ขวบ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ไม่ได้ฝึก

50. พ่อแม่ขอให้ฉันช่วยหิ้วของให้ ขณะไปซื้อของด้วยกัน เมื่อฉันอายุ

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1 ขวบ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ไม่ได้ฝึก

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพัชรินทร์ ชื่อสกุล เสรี
เกิดวัน พุธที่ 29 มีนาคม พุทธศักราช 2515
สถานที่เกิด จ. นครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 24 ถ.บ้านไร่ ต.หนองสาหร่าย
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พยาบาลระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน ตึก 84 ปี ชั้น 9 ฝั่งตะวันตก โรงพยาบาลศิริราช
ถ.พรานนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533	จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
พ.ศ. 2537	พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบและการอบรมเลี้ยงดู กับการติดยาเสพติดของเด็กวัยรุ่น

บทคัดย่อ

ของ

พัชรินทร์ เสรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มีนาคม 2544

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดู รวมถึงหาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดู ของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด โดยการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

2. เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านในเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูของเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติด ที่มาบำบัดยาเสพติดที่คลีนิคบำบัดยาเสพติด ศูนย์สาธารณสุขเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 74 คน และกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด เป็นเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Questionnaire) ของเรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) และแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ t-test สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเปียร์สัน (Pearso's Product Moment Correlation Coefficient) และ สูตร Fisher's Z Transformation ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A, G, H, Q_1, E, F, N และ O แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพไว้ตัว (A^-) มีธรรมะ (G^+) มีความละอาย (H^-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E^-) สุขุมมีสติ (F^-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และมีจิตใจหวาดหวั่น (O^+) ส่วนเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดจะมีบุคลิกภาพชอบออกสังคม (A^+) เห็นแก่ได้ (G^-) มีความอาจหาญ (H^+) เป็นนักทดลอง (Q_1^+) รักษาสิทธิของตน (E^+) ทำตนตามสบาย (F^+) มั่นคงเปิดเผย (N^-) และมีจิตสงบราบเรียบ (O^-)

2. เด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้อารมณ์ควบคุมน้อย และให้พึ่งตนเองช้า

ส่วนเด็กวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลควบคุมมาก และให้พึ่งตนเองเร็ว

3. ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดบุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคง (C^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับอาจหาญ (H^+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) และการควบคุมตนเอง (Q_3^+)

ด้านสุขุมมีสติ (F^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (M^-)

ด้านมีธรรมะ (G^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับมีความไว้วางใจ (L^-) และฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)

ด้านความอาจหาญ (H^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (Q_3^+)

ด้านจิตใจมั่นคง (I^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+)

ด้านมีความไว้วางใจ (L^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ (M^-) และการพึ่งตนเอง(Q_2^+)

ด้านลงมือปฏิบัติ (M^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสงบราบเรียบ (O^-) นักทดลอง (Q_1^+) การพึ่งตนเอง (Q_2^+) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด บุคลิกภาพด้านอารมณ์มั่นคง(I^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับการควบคุมตนเอง (Q_3^+)

ด้านรักษาสิทธิของตน (E^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับความอาจหาญ (H^+) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)

ด้านสุขุมมีสติ (F^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับลงมือปฏิบัติ(M^-) และนักทดลอง (Q_1^+)

ด้านมีธรรมะ (G^+) สัมพันธ์เชิงบวกกับจิตใจมั่นคง (I^-)

ด้านลงมือปฏิบัติ (M^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับการพึ่งตนเอง (Q_2^+)

ด้านจิตสงบราบเรียบ (O^-) สัมพันธ์เชิงบวกกับอารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4^-)

4. เปรียบเทียบความสัมพันธ์เชิงบวกของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน ในเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว

6. เปรียบเทียบความสัมพันธ์เชิงบวกของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 ด้านในเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่นไม่ติดยาเสพติด พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

SIXTEEN FACTOR PERSONALITY AND CHILD-REARING PRACTICES AS RELATED TO ADOLESCENTS' ADDICTION

AN ABSTRACT

BY

PATCHARIN SEREE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of Education degree in Developmental Psychology at Srinakharinwirot University

March 2001

The purpose of the research study were to compare the sixteen personality factor and the child-rearing practices between the drug addicted adolescents and the non-drug addicted adolescents.And study the correlation of personality factor and correlation of child-rearing pattern.The purpose of the research study had four major objectives as follows : (1) To compare the results of the sixteen factor personality of the drug addicted adolescents and the non-drug addicted adolescents (2) To compare the result of the child-rearing practices of the drug addicted adolescents and the non-drug addicted adolescents (3) To study the relationships among the sixteen factor personality of the drug addicted adolescents and the non-drug addicted adolescents (4) To study the relationship among the child-rearing practices of the drug addicted adolescents and the non-drug adolescents. The sample used in this study consisted of 74 drug addicted adolescents who cured in narcotic clinic at Health Center in Bankok and 62 non drug-addicted adolescents who studied in high school. The instruments to use for research were the Sixteen Personality Factor Test (16 PF) by Raymond B. Cattell and child-rearing test by Duangdeun Puntumnawin.The data were analyzed by t-test,Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Fisher's Z transformation.

The results were as follows:

1. The drug addicted adolescents and non-drug addicted adolescents had significantly different personality factor A, G, H, Q_1,E ,F, N, and O.The drug addicted adolescents were reserved (A^-) conscientious (G^+) shy (H^-) conservative (Q_1^-) humble (E^-) sober (F^-) shrewd (N^+) and apprehensive (O^+)

The non-drug addicted adolescents were outgoing (A^+) expedient (G^-) venturesome (H^+) experimenting(Q_1^+) assertive (E^+) happy go lucky (F^+) forthright (N^-) and placid (O^-).

2. The drug addicted adolescents indicated the child-rearing of low love-oriented practices, low reasoning-oriented practices ,low control and dependence training.

The non-drug addicted adolescents indicated the child-rearing of love-oriented practice,reasoning-oriented,control and independence training.

3. The drug addicted adolescents had positive correlation significantly different were stable (C^+) and venturesome (H^+) and shrewd (N^+) and control (Q_3^+) were positively correlated.

The sober (F^-) and practical (M^-) were positively correlated.

The conscientious (G^+) and trusting (L^-) and shrewd (N^+) were positively correlated.

The conscientious (G^+) and trusting (L^-) and shrewd (N^+) were positively correlated.

The venturesome (H^+) and controlled (Q_3^+) were positively correlated.

The toughminded (I^-) and shrewd (N^+) were positively correlated.

The trusting (L^-) and practical (M^-) and self-sufficiency (Q_2^+) were positively correlated.

The practical (M^-) and placid (O^-) experimenting (Q_1^+) and self-sufficiency (Q_2^+) and relaxed (Q_4^-) were positively correlated.

The shrewd (N^+) and control (Q_3^+) were positively correlated.

The placid (O^-) and relaxed (Q_4^-) were positively correlated.

The self-sufficiency (Q_2^+) and relaxed (Q_4^-) were positively correlated.

The non-drug addicted adolescents had positive correlation significantly different were toughminded (I^-) and control (Q_3^+) were positively correlated.

The assertive (E^+) venturesome (H^+) and relaxed (Q_4^-) were positively correlated.

The sober (F^-) and practical (M^-) and experimenting (Q_1^+) were positively correlated.

The conscientious (G^+) and toughminded (I^-) were positively correlated.

The practical (M^-) and self-sufficiency (Q_2^+) were positively correlated.

The placid (O^-) and relaxed (Q_4^-) were positively correlated.

4. The positive correlation among sixteen factor personality of the drug addiced adolescents and the non-drug addicted adolescents were not significant.

5. The drug addicted adolescents had positively correlation significantly different were love-oriented practices and reasoning- oriented practices and independence training were positively correlated.

The reasoning- oriented practices and control and independence training were positively correlated.

The non-drug addicted adolescents had positively correlated significantly different love-oriented practices and reasoning- oriented practices were positively correlated.

The reasoning- oriented practices and psychological punishment practices were positively correlated.

The control practices and independence training were positively correlated.

6. The positive correlation among child-rearing practice of the drug addicted adolescents and the non-drug addicted adolescents were not significant.